UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinsk-odontologiske fakultet

Arkivkode:

Sak nr. 15/280 Møte: 25.03.2015

III Orienteringssaker:

a) Referater – Komitémøte i REK vest, 08.01.15 og 12.02.15, lenker vedl.
b) Referat – Utvidet studieledelse, møte 29.01.2015, vedl.
c) Referat – Utvidet forskningsledelse, møte 09.02.2015, vedl.
d) Årshjul for fakultetsstyret vår 2015, vedl.
e) Årsrapport – Internasjonalisering ved Det medisinsk-odontologiske fakultet, vedl.
f) Årsrapport – Kommunikasjon MOF 2014, vedl.
g) Toppfinansiering av forskningsprosjekter – brev fra UiB av 05.03.15, vedl. (ePhorte 14/5319), vedl.
h) Dekanen orienterer

16.03.2015/raho

a) Referater fra komitémøte, REK Vest 08.01.2015 og 12.02.2015, lenker vedl.:

Møte 08.01.2015: https://helseforskning.etikkom.no/ikbViewer/Content/419937/Møtedokument%20.pdf

Møte 12.02.2015: https://helseforskning.etikkom.no/ikbViewer/Content/547703/Møtedokument%20.pdf

Universitetet i Bergen
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Møte i utvidet studieledelse

Torsdag 29. januar kl. 13.15-15.30, Styrerommet 4. etg Armauer Hansens hus

Tilstede: Arne Tjølsen (møteleder), Vilde Skodvin, Tor-Arne Hegvik, Astrid Blystad, Lone Holst, Marit Bakke, Eva Gerdts (tom. sak 3/15), Gottfried Greve, Eirik Dalheim (referent).

Forfall: Inge Fristad, Jutta Dierkes, Bente E. Moen, Una Ørvim Sølvik, Morten Eirik Berge, Aslak Aslaksen, Jarle Rørvik, Ann-Katrin Johansson, Wubalem Kassahun

Sak 1/15 – Referat fra møte 20. november 2014

PU biomedisin ønsket en mindre endring i referatet, at beskrivelsen av deres samarbeid med Finland utvides til også å inkludere Danmark og Sverige. Tas til følge.

Sak 2/15 – Nytt fra programutvalgene

Kun programutvalgene for medisin, biomedisin, farmasi og legers videre- og etterutdanning var til stede i møtet. Ettersom dette er årets første møte er det lite ny aktivitet utover de pågående prosessene som fremkommer i forrige referat.

Sak 3/15 – Utkast til retningslinjer for bruk av Ephorus ved MOF

Det fremlagte forslaget til retningslinjer godkjennes, med noen endringer. De største endringene er som følger:

- Det slås fast at faglig kontroll ved mistanke om plagiering skal gjøres av programutvalgsleder, eller den person som programutvalgsleder delegerer dette til, eksempelvis:
    - Emneansvarlig for innleveringsemnet
    - Annet programutvalgsmedlem
    - Faggruppeleder
    - Studieleder
- For oppgaver der studenten har oppnevnt veileder skal IKKE veileder være den som foretar slik kontroll. Dersom PU-leder er veileder for en student skal oppgaven delegeres uansett.
- Det legges til at studenten er pliktig til å levere oppgaven i et filformat som er leselig av Ephorus.

Revidert utkast til retningslinjer oversendes dekanens ledergruppe for endelig avgjørelse.

Sak 4/15 – Status for emneevalueringer på MOF

Det ble fremlagt tall på institutt- og programnivå som viser hvor stor andel av emnene ved MOF som er evaluert de siste tre år (kravet fra UiB), og der rapport er lastet opp i Kvalitetsbasen. Arne Tjølsen orienterte om arbeidet i Programutvalg medisin, der noen emner velges ut hvert år.

Sak 5/15 – Sensorveiledninger

Studieseksjonen har fått tilbakemeldinger fra studenter om at sensorveiledninger ikke alltid publiseres. Det er i det gamle studieutvalget fastslått at sensorveiledning som foreligger til skriftlige skoleeksamener alltid skal gjøres tilgjengelig for studentene, men dette innebærer ikke at det må utarbeides sensorveiledning til dette formål.

Referat fra møtet i studieutvalget der dette ble vedtatt fremskaffes og sendes ut til studieledelsen.

Sak 6/15 – Orientering om nytt digitalt eksamenssystem

Inspera Assessment blir etter alt å dømme UiB sitt nye eksamenssystem for digital eksamen, der det også åpnes for midtveisevaluering.

Sak 7/15 – Programutvalgsseminar 4. februar 2015

Program er sendt ut til deltakerne, og ble framlagt i møtet.

02.02.15 EIDA

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet
Oppsummering fra møte i Utvidet forskningsledelse
Sak nr. Sak nr. 2015/2912

Møtedato: 09.02.2015, kl. 14.30-16.00
Møtested: Styrerommet AHH, 4. etg.

Til stede: Robert Bjerknes, Donald Gullberg, Roland Jonsson, Anne Isine Bolstad, Gülen Arsland Lied, Tone Bjørge, Odd Helge Gilja, Tore Borkhus
Forfall: Anne Kjersti Daltveit, Jill Anette Opsahl, Marit Grønning
Fra adm.: Marianne Stien og Solveig Witsø

Saksliste

Sak 1/15	**Innkalling og saksliste** Godkjent
Sak 2/15	**Utkast til referat fra møte 17.11.2014.** Godkjent
Sak 3/15	**Orienteringssaker** *Møte i regi av NFR om infrastrukturprogrammet* Robert Bjerknes informerte om møtet i NFR om nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur, førstkommende torsdag (12.02.15). *Nye utlysninger fra Bergens Forskningsstiftelse og Stiftelsen KG Jebsen* Bergens forskningsstiftelse: Ny utlysning for ca. en uke siden. BFS' 4-årige stipend har vært evaluert og forblir uendret. Det vil komme et litt høyere årlig beløp fra stiftelsen. Instituttene er godt i gang med å rekruttere kandidater. Egenandelen fra fakultetet blir redusert, 1 stipendiat ved neste utlysning. Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen: Kort frist – 18. mai. Koordinerer oss med Helse-Bergen. Stiftelsen legger bl.a. vekt på 1)translasjonsforskning, 2)forskningsledelse, 3)innovasjon (se: http://www.stiftkgj.no/stotte/utlysning-2013-k-g-jebsen-sentre-for-medisinsk-forskning-2/). Det legges opp til en intern skisseprosess (kfr. brev til instituttene og informasjon på nettsidene). Miljøene bestemmer om initiativet skal forankres til Helse-Bergen eller UiB. Skissene vurderes av en felles komité, to eksterne og en lokal evaluatorer.
Sak 4/15	**Utlysning av stipendiat- og postdoc-stillinger ved MOF våren 2015** Det vil i nær fremtid lyses ut 1 postdoc-stilling og 6 stipendiatstillinger (5 åpne) ved Det medisinsk-odontologiske fakultet.
Sak 5/15	**Infosaker:** - Roland Jonsson informerte om program for veilederseminar 25. mars (30-40 deltakere). - NFR lyser ut mobilitetsstipend for postdocs som har forskningsopphold ved

	institusjoner i utlandet. - Diskusjon om etablering av kompetansemiljø for bioinformatikk mellom fakultetet og Helse-Bergen. Mat.nat. og CBU har stått for mye av kompetansen på bioinformatikk i Bergen. Det er i dag økende behov for kompetanse innen vårt miljø, og det bør lages en egen struktur her. Det er satt ned en gruppe som skal se på felles kompetansemiljø, ledet av Vidar Steen.
Sak 6/15	**Ny utlysning SFF høsten 2015** I følge den første informasjonen fra NFR, skal det denne gangen være en to-trinns søknadsprosess med initial innsending av skisser som vurderes av paneler. Det vil trolig bli en spissere vurdering denne gang med ytterligere fokus på kvalitet/grensesprengende forskning, samt på den som fronter søknaden og vedkommendes 10-års «track-record». Vi må koordinere oss og ha en god dialog med Forskningsavdelingen og forskningsrådgivere. Det er viktig å få avklart rammer for egenandel, slik at våre miljøer vet hva de har å forholde seg til. Frist for intern skisseprosess 1. april (prosjektbeskrivelse, skissere organisering, CV senterleder og publikasjonsliste).
Sak 7/15	**Internkontrollsystem for forskningsprosjekter som omhandler personopplysninger – utrullering av interne retningslinjer ved MOF og etablering av prosjektarkiv ved instituttene** Det vil i løpet av 2015 foregå en intern revisjon av internkontrollsystemet. Det må gjøres en jobb internt på fakultetet. Det er gått ut brev til instituttene om å få samlet det som ligger i systemet allerede. Fristen er 1. mai. Det vil så bli gjort en gjennomgang av det som er samlet inn. Dette er viktig for både kvaliteten på administrasjon av slike prosjekter, samt for å ha alt i orden ved eventuelle tilsyn.
	Aktuelt fra instituttene.
	IBM: Er i gang med intervjuprosess for 2 førsteamanuensis-stillinger.. IKO: Har startet arbeidet med implementeringen av internkontrollsystemet. Mange ved instituttet er i gang med søknader både til NFR og EU K1: Profilerer «Hjernens år». Medviz-konferanse i juni. Ny organisasjonsstruktur for ernæring. K2: EU-søknader (fått ett nytt tilslag på Horizon2020). Strategiseminar i februar. Prosess med tilsetting av ny instituttleder. IGS: Har tatt fatt i dette med internkontrollsystem. Infrastrukturprosjektet – ansette prosjektleder
	Eventuelt NFR har utlyst bredt midler til nasjonale forskerskoler med søknadsfrist 15. april http://www.forskningsradet.no/prognett-forskerskoler/Nyheter/Rekordstor_utlysing_til_forskarskolar/1254004763319/p1224066964147

Robert Bjerknes (s.)

Marianne Heldal Stien (s.)

Fakultetsstyresaker MOF årshjul vår 2015

Ny kunnskap for bedre helse

Vår 2015

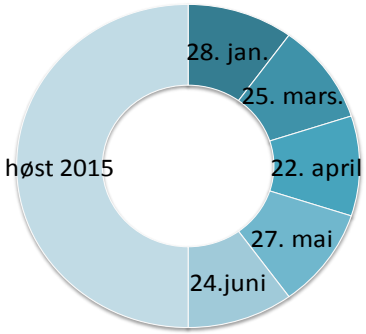

	Styresaker	O-saker
Jan.	• Forslag til møtedatoer for fakultetsstyret høsten 2015 • Årsregnskap 2014 • Utlysninger og tilsettinger • Eventuell utredning av muligheter for fusjon med Høgskolen i Bergen	• Referater • Årshjul for fakultetsstyret vår 2015 • Høring – Eventuell utredning av muligheter for fusjon med Høgskolen i Bergen • Rapport om finansiering av universiteter og høgskoler • Forskningsrådets H-2020-tiltak for 2015 • Dekanen orienterer
Mars	• Valg av representanter fra gruppe B og D til fakultetsstyre og instituttråd – organisering av valg • Økonomirapport pr. februar 2015 • Handlingsplan HMS 2010-2014 - Prolongering • Årsrapport HMS 2014 • Utdanningsmelding, Forskningsmelding og Forskerutdanningsmelding 2014 • Årsmelding 2014 Forskerlinjen Opprykk til professor etter kompetanse – godkjenning av vurdering fra sakkyndig komité • Tilsettingsråd for kliniske tannlegestillinger - MOF • Klinikklederoppgaver som funksjon • Utlysninger og tilsettinger	• Referater • Årshjul for fakultetsstyret vår 2015 • Årsrapport – Internasjonalisering ved MOF • Årsrapport – Kommunikasjon MOF 2014 • Toppfinansiering av forskningsprosjekter • Dekanen orienterer:
April	• Økonomirapport pr. mars 2015 • Utlysninger og tilsettinger	• Referater • Årshjul for fakultetsstyret vår 2015 • Informasjon fra NIFU/Doktorgradsregisteret • Dekanen orienterer
Mai	• Økonomirapport pr. mars 2015 • Revisjon av Studieplan for Forskerlinjen – medisin og odontologi • Opprykk til professor etter kompetanse • Utlysning og tilsettinger	• Referater • Årshjul for fakultetsstyret vår 2015 • Dekanen orienterer
Juni	• Feriefullmakt – sommer 2015 • Økonomirapport pr. mai 2015 • Budsjett og budsjettprosess ved MOF for 2016 • Utlysninger og tilsettinger • Middag med fakultetsstyret	• Referater • Årshjul for fakultetsstyret vår 2015 • Fakultetets priser • Dekanen orienterer

Internasjonalisering ved Det medisinsk-odontologiske fakultet

Status for arbeidet våren 2015

Denne rapporten er skrevet for fakultetsstyret ved Det medisinsk-odontologiske fakultet i forbindelse med ny oppnevningsperiode for internasjonal faglig koordinator (IFK) ved fakultetet. Professor Gottfried Greve har hatt dette vervet siden 19.10.2011. Rapporten gir en oversikt over internasjonaliseringsarbeidet i denne perioden.

Ettersom dokumentet er knyttet mot ny oppnevningsperiode for IFK er det først og fremst internasjonalisering gjennom avtalesystemet i grunnstudiene som omhandles. Internasjonalisering knyttet til våre masterprogram håndteres primært ved instituttene og fakultetets koordinator er følgelig mindre involvert i dette arbeidet.

Premisser for utvekslingsarbeidet

Det er et overordnet mål internasjonalt, nasjonalt og lokalt å legge til rette for internasjonal studentutveksling. Universitetet i Bergen har i sin handlingsplan for internasjonal virksomhet 2011 – 2015 som mål at minimum 30% av de som avlegger en grad ved UiB skal ha avlagt et studieopphold i utlandet som en del av graden. I MOF sin egen handlingsplan for utdanning for 2014 – 2016 heter det at internasjonalisering og utveksling skal være prioriterte virkemidler i studieprogrammene, og at studentene skal ha gode og reelle tilbud om utveksling til utlandet

Omfang av utveksling

Tabell 1 og 2 viser henholdsvis ut- og innreisende studenter på våre frem grunnstudier. Tidsperioden 2012 - 2014 er valgt for utreisende fordi IFK ble oppnevnt sent på året i 2011, for en periode på tre år. Tallene er hentet fra database for høyere utdanning (DBH), dette medfører at utvekslingsopphold som varer kortere enn 3 måneder ikke kommer med i denne statistikken, noe som er relevant særlig for medisinstudiet. Reell internasjonalisering for medisinstudiet må derfor påregnes å være noe høyere. For eksempel reiste 37 medisinstudenter ut på kortere utvekslingsopphold i 2012, i tillegg til de 35 som fremkommer i tabell 1. Denne situasjonen er ikke like aktuell for innreisende studenter, da tallet på opphold under tre måneder er ubetydelig for denne gruppen (0-2 hvert år).

Program	**2012**	**2013**	**2014**
Medisinstudiet	35	45	31
Odontologi	5	5	1
Farmasi	23	16	23
BA ernæring	3	2	2
Tannpleie	0	0	0
TOTALT	**66**	**68**	**57**

Tabell 1: Utreisende studenter grunnstudier 2012 - 2014

Hvis vi sammenligner tallene i denne perioden med tidligere tall, ser vi at antallet utreisende studenter ved fakultetet samlet sett har økt de siste 5-6 årene. Det lave tallet for 2014 går igjen for de fleste typer studier og institusjoner i landet, og skyldes muligens at tallene for 2014 ikke er fullstendig registrert og kvalitetssikret på nåværende tidspunkt. Det svært høye tallet utreisende

studenter for farmasistudiet sett opp mot studentmasse skyldes obligatorisk semester i galenisk farmasi ved University of East Anglia. Sett bort fra dette obligatoriske oppholdet er det ifølge DBH kun en student ved farmasi som har reist ut de senere årene, til Australia i 2014. Avtalen med University of East Anglia er nå avsluttet, og studentene skal nå avlegge opplæring i galenisk farmasi ved UiB. Dette vil dermed medføre en forholdsvis stor reduksjon i rapporterte utreisende studenter for fakultetet.

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
48	21	39	43	45	78	67

Tabell 2 Innreisende studenter til grunnstudier 2008 – 2014

For innreisende studenter er det valgt et bredere sammenligningsgrunnlag, hovedsakelig fordi det her er enklere å fremskaffe sammenlignbare data. Omtrent alle de innreisende er knyttet til medisinstudiet, og som tidligere nevnt er det få opphold under tre måneder. Tallet inkluderer studenter under avtalesystemene, men ikke innreisende gradsstudenter.

Et sentralt mål for utveksling under avtalesystemet er at det skal være et balansert forhold mellom studenter som reiser ut og studenter som reiser inn. MOF har for 2013 et forholdstall mellom inn- og utreisende på 1.16, i favør av innreisende. Hvis man går ut fra at 1.0 er idealtallet, er det profesjonsfakultetene MOF, Det juridiske fakultet (0,86) og Det psykologiske fakultet (0,92) som ligger nærmest dette. De tre breddefakultetene har langt flere innreisende studenter enn utreisende.

Milepæler og tiltak innen internasjonalisering de senere år

I oppnevningsperioden for nåværende IFK kan man trekke frem følgende milepæler og tiltak:

- Arbeid med å få generell godkjenning av alle emner tatt i Skandinavia som er ekvivalente til emner i Norge.
- Få en tilsvarende aksept for flest mulig emner fra Tyskland. Dette krever mer faglig kvalitetssikring, særlig av klinisk praksis.
- Innføring av undervisning på engelsk i pediatri (MEDPED) og obstetrikk og gynekologi (MEDFØD).
- Utplassering til Uganda innen psykiatri er opprettet.
- Revisjon og avslutning av «sovende» avtaler.
- Stimulere til nye utvekslingsordninger utenom medisinstudiet, og oppfordre disse fagmiljøene til å øke graden av internasjonalisering.
- Arbeide for å ivareta utveksling i ny studieplan i medisin.
- Møte i internasjonale fora for å rekruttere innreisende studenter til Norge.
- Arbeide for å gi nytt innhold til avtalen med Lübeck.

Verdien av en internasjonal faglig koordinator

Det kan spores flere fordeler av å ha en egen internasjonal koordinator fra vitenskapelig hold på fakultetsnivået. Den mest åpenbare er i forhold til faglig kvalitetssikring av utvekslingsavtalene og studentenes opplegg under utveksling. Ikke bare vil IFK kunne sikre slik ivaretakelse innen sitt eget fagfelt, men har også en større tyngde i forhold til dialog med andre fagmiljø og internasjonale samarbeidspartnere enn studieadministrasjonen.

En slik kvalitetssikrende funksjon er av stor betydning, og særlig ved vårt fakultet. Ettersom MOF for det meste tilbyr autorisasjonsgivende profesjonsstudier på grunnivå, stiller det langt strengere krav

til faglig samsvar mellom emner tatt ute og emner tatt hjemme, enn for fakultet der man kan benytte seg av frie studiepoeng. IFK vil kunne bygge seg opp kompetanse innen slik kvalitetssikring, ha et mer bevisst forhold til internasjonaliseringsarbeid enn andre personer i faglige lederstillinger, samt ha et klart mandat for et internasjonalt fokus.

Universitetet i Bergen
Det medisinsk-odontologiske fakultet

III Orienteringssak f)

Møte: 25.03.2015

Årsrapport – Kommunikasjon ved Det medisinsk-odontologiske fakultet 2014

I 2012 tilsette Det medisinsk-odontologiske fakultet (MOF) ein kommunikasjons-rådgjevar som har løfta formidlingskompetansen ved fakultetet betydeleg. Per i dag er det berre MOF som har ein slik stilling blant alle fakulteta på Universitetet i Bergen. I 2013 blei det i samband med ny administrasjonsbemanningsplan også tilsett ein kommunikasjonskonsulent i 50 % stilling.

Kommunikasjonsarbeidet ved fakultetet tek utgangspunkt i Handlingsplan for kommunikasjon og formidling, som blei lagt fram for fakultetsstyret i juni 2014, jf. orienteringssak c). Fakultetet er blitt synleggjort ved stadig fleire gode omdømesaker i media, og det er lagt vekt på kursing i mediehåndtering både blant forskarar, studentar og leiinga. Rådgjeving knytt til å lage gode kommunikasjonsplaner for søknader på eksternfinansierte prosjekt, har også vore prioritert.

For å nå framtidige og noverande studentar, har ein lagt vekt på sosiale media, som Facebook, Twitter, blogg, Youtube, Vimeo og Instagram. I denne samanhengen har ein også styrka bruken av film, som også kjem til nytte på nettsidene.

Årsrapport for kommunikasjon ved MOF 2014 gjev eit overblikk over kommunikasjonsarbeidet ved fakultetet førre år, med særleg vekt på mediedekning, sosiale media, kurs/foredrag/debattleiing og filmproduksjon.

Sjølv om 2014 var eit godt kommunikasjonsår for fakultetet, er det framleis er eit stort potensiale for meir aktivitet, særleg innan mediedekning. Rapporten syner mellom anna at det er stor skilnad på kor synlege dei ulike einingane ved fakultetet er i media. Dette kan ha mange årsaker, men kan også vere til inspirasjon for dei enkelte til å syne seg meir fram.

Inger Hjeldnes Senneseth
fung. fakultetsdirektør

11.03.2015/RAHO

Vedlegg: Årsrapport Kommunikasjon MOF 2014

ÅRSRAPPORT

KOMMUNIKASJON MOF

2014

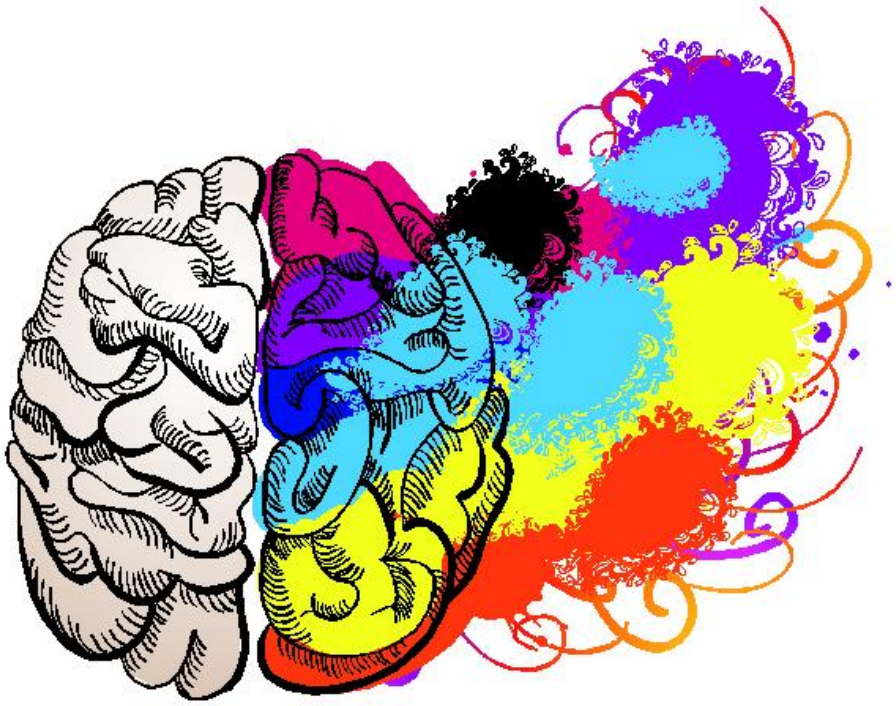

Hei folkens,

Eit bra kommunikasjonsår på MOF! For å ha noko å samanlikne med framover er det på tide å måle og talfeste så godt vi kan, tenker eg. Det er også viktig for å sjå det store bildet tydelegare.

Vi går gjennom

- Mediadekning
- Sosiale media
- Kurs/foredrag/debattleiing
- Filmar

Kom gjerne med innspel til kva de meiner, kva som er bra og kva som kan bli betre.

Besthels Marion

MEDIADEKNING 2014

Nett fint, etter mi meining. Men vi skrapar framleis berre i toppen av isfjellet når det gjeld mediadekning. Det er eit spørsmål om kapasitet. Eg har etter beste evne prøvd og fått eit overblikk over kva saker MOF-folk ytrar seg i. Både med og utan MOF-tittelen, sidan vi også indirekte er ambassadørar for fakultetet og UiB. Det skal likevel seiast, at det kan vere saker eg ikkje har fått med, sjølv om eg har tråla databaser i fleng. Men det store bildet skal vere ganske klart.

Statistikk kjem på slutten, så ingen grunn til å nilese månad for månad. Men for spesielt interesserte tek eg med sakene og ein god del linkar. Betalingsmurar gjer at det blir mindre å referere til nettsaker på.

Eit par høgdepunkt er til dømes Cecilie Svanes som fekk mykje dekning for røyke-forskinga si, 14 sider feature i BT om det internasjonale arbeidet ved fakultetet og ikkje minst Ole Frithjof Norheim som heile landet vart godt kjent med i november.

JANUAR:

02.01.14 – **BT** - Hun så sin far dø. Selv kan hun bli reddet av medisinske framskritt – **Bjørn Tore Gjertsen**

OPTIMIST: - Jeg kom utrolig raskt til behandling og får tett oppfølging, sier Gunn Hatland Engebretsen, som for bare noen uker siden fikk diagnosen kronisk leukemi. Målet er at hun skal bli helt frisk av den kroniske sykdommen. FOTO: MARITA AAREKOL

Hun så sin far dø. Selv kan hun bli reddet av medisinske fremskritt.

Kari Pedersen

Publisert: 01.jan. 2014 20:26 Oppdatert: 01.jan. 2014 20:29

Lagre i leselisten

Diagnosen kom kastende på henne for bare noen uker siden. Gunn Hatland Engebretsen (64) var til legen på halvårlig kontroll siste fredag i november. Mandag satt hun hos frisøren da telefonen ringte. Det var hematologisk avdeling på Haukeland universitetssykehus, som ba henne komme dagen derpå for å ta flere blodprøver.

- Hva er det dere frykter? spurte Engebretsen og tenkte på sin far, som døde av kronisk myelogen leukemi i 1975, 64 år gammel.

Dagen etterpå fikk hun samme diagnose. Men hun trenger ikke frykte farens skjebne.

- Veldig optimistisk

- Jeg er veldig optimistisk på hennes vegne, sier professor Bjørn Tore Gjertsen.

Han leder en forskningsgruppe ved Senter for kreftmarkører ved Universitetet i Bergen (Centre for Cancer Biomarkers). Forskerne her jobber med å finne bedre og mer skreddersydd kreftbehandling. Nøkkelen til det er jakten på biomarkører, som avslører nøyaktig hvilken form for kreft pasienten har.

40

Senter for kreftmarkører

- BT presenterte nyttårsaften Senter for kreftmarkører (Centre for Cancer Biomarkers) som er tilknyttet Universitetet i Bergen og Haukeland universitetssykehus.
- Senteret jobber med å finne biomarkører, som kan gi mer målrettet kreftbehandling. Biomarkører kan være gener, et protein eller egenskaper i vevet rundt kreftsvulsten.
- Den effektive kuren for kronisk leukemi er et godt eksempel på at biomarkører kan gi nye medisiner.
- Engebretsen deltar i et forsøk der hun over to år får dasatinib-tabletter i kombinasjon med interferon.

Jannonse

04.01.14 – **BA** – Gjennombrudd – **Pål Njølstad**

12 NYHET LØRDAG 4. JANUAR 2014 BERGENSAVISEN

Svenske tror diabetesvaksine kan utvikles

SKEPTISK: - Hvis forskerne i Houston nå har funnet en av årsakene til diabetes hos barn, er det et fantastisk stort gjennombrudd, sier professor og overlege Pål R. Njølstad ved KG Jebsen-senter for Diabetesforskning i Bergen. Han finner likevel grunner til å være skeptisk til forskningen. - Det er viktig å være realistisk, sier han. FOTO: ØYVIND BLOM, HAUKELAND

– GJENNOMBRUDD

03.01.14 – **Vårt Land** – Et moralsk lederansvar – **Gunnar Kvåle**

04.01.14 - **Dagens Medisin** – Ressurssterke leger forlater yrket - **Edvin Schei** -
http://www.dagensmedisin.no/nyheter/ressurssterke-leger-forlater-yrket/

06.01.14 – **Dagens Medisin** – Foreslår forskningsnettverk i allmennmedisin – **Guri Rørtveit**

07.01.14 - **Bygdanytt** – Kom til verden i besteforeldrenes bil - **Hilde Engjom** -
http://www.bygdanytt.no/nytt/Lille-Mathilde-ble-fodt-i-bilen-112328.html

09.01.14 – **NRK.no** - Sover du for dårlig? – **Bjørn Bjorvatn** - http://www.nrk.no/livsstil/sover-du-for-darlig_-1.11448690

09.01.14 - **Dagens Medisin** – Krever tilgang til millionpott – **Nina Langeland** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/krever-tilgang-til-millionpott/

09.01.14 - **Dagens Medisin** - Forventer bråk rundt forskningsplan - **Rolf Reed, Guri Rørtveit** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/venter-brak-rundt-forskningsplan/

09.01.14 - **Dagens Medisin** - Rituell omskjæring av gutter i en liberal rettsstat - **Ole Frithjof Nordheim** - http://www.dagensmedisin.no/debatt/rituell-omskjaring-av-gutter-i-en-liberal-rettsstat/

10.01.14 – **Klassekampen** – Hold på forbudet – **Gunnar Kvåle**

10.01.14 - **Dagens Medisin** – Migrenepasienter får sjeldnere trombolyse - **Halvor Øygarden** –http://www.dagensmedisin.no/nyheter/migrenepasienter-far-sjeldnere-trombolyse/

11.01.14 – **Strilen** – Skifte av p-pille ga færre biverknader – **Steinar Hunskår**

12.01.14 – **VG** - Eldreopprøret - **Nina Langeland, Ole Didrik Lærum**

14.01.14 – **BT** – Kvinnsland var konfliktsky – **Nina Langeland** - http://www.bt.no/nyheter/lokalt/--Kvinnsland-var-konfliktsky-3038759.html

17.01.14 – **Tidsskriftet** – Ny genetisk mekanisme for type 2-diabetes påvist – **Simon Dankel, Gunnar Mellgren** - http://tidsskriftet.no/article/3153350/

17.01.14 - **VG** – Ukens mattblogg, sunn vintersmak - **Hanna Fjeldheim Dale** – http://www.godt.no/#!/artikkel/22719270/sunn-og-god-vintersalat

18.01.14 – **Strilen** – Laura fekk hjelpestønad, fleire bør få det – **Steinar Hunskår**

20.01.14 - **Aftenposten** – Fant sykdomsmekanismer i søppel-DNA - **Simon Dankel** – http://www.aftenposten.no/viten/Fant-sykdomsmekanismer-i-soppel-DNA-7435595.html#.UwxhbhBEkeU

Helt uavhengig av betydelige teknologiske nyvinninger de siste fem årene, presenterer vi nå et nytt prinsipp som finner fram til nye funksjoner i det store ukjente DNA, skriver Simon Dankel. FOTO: Illustrasjon: NTB Scanpix

Fant sykdomsmekanismer i «søppel-DNA»

22.01.14 – **VG** – Legen ser oss ikke – **Trond Viggo Torgersen**

22.01.14 - **Harstad Tidende** – Fastlegen kommuniserer for dårlig med pasienten - **Edvin Schei** – http://www.ht.no/incoming/article9001053.ece

23.01.14 - **NRK Nyhetsmorgen** – Eldre og trim - **Anette Hylen Ranhoff** – http://radio.nrk.no/serie/nyhetsmorgen/npub50001714/23-01-2014#t=1h21m23s

23.01.14 – **Forskning.no** – Unge som overlever kreft blir oftere trygdet - **Sara Ghaderi** - http://www.forskning.no/artikler/2014/januar/378949

24.01.14 - **På Høyden** – Deilig å være rumener på UiB - **Daniela Costa** - http://pahoyden.no/2014/01/deilig-vaere-rumener-pa-uib

25.01.14 – **BT** – Rumenere på sjarmoffensiv – **Daniela Costa**

27.01.14 - **Dagens Medisin** – Ubalansert om HPV-testing - **Ole Erik Iversen** – http://www.dagensmedisin.no/debatt/ubalansert-om-hpv-testing/

29.01.14 - **BT** – Kolliderer med virkeligheten - **Ole Erik Iversen** – http://www.bt.no/meninger/debatt/Kolliderer-med-virkeligheten-3048804.html

PÅ KOLLISJONSKURS MED VIRKELIGHETEN: Reservasjonsretten viser en klassisk politisk hestehandel. En liten tue sto i fare for å velte hele regjeringsplattformen, får nå store problemer i møte med virkeligheten, skriver Ole-Erik Iversen som har arbeidet med abortspørsmål i en årrekke. **FOTO:** TOR HØVIK

Kolliderer med virkeligheten

DEBATT: Å delegere avgjørelsen om reservasjonsmulighet til kommunene, grenser mot ansvarsfraskrivelse.

Facebook
Twitter

31.01.14 – **Morgenbladet** – Likhet for leger - **Arne Tjølsen** - http://morgenbladet.no/samfunn/2014/likhet_for_leger

Likhet for leger?

Skeptisk: Turnuslege Kine Henriette Barreth er skeptisk til karakterer på medisinstudiene. – Det er nok konkurranse som det er mellom flinke folk som vil gjøre det bra. Foto: Siv Dolmen

Medisinstudiene i Norge utdanner leger som de selv vil, og stadig flere norske leger kommer fra utlandet. Men det finnes ingen felles kriterier for hva en nyutdannet lege ved et norsk sykehus skal kunne.

31.01.14 - **Aftenposten** – Frykter yrkesforbud hvis kommunene selv får bestemme - **Edvin Schei** – http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Frykter-yrkesforbud-hvis-kommunene-selv-far-bestemme-7452994.html

31.01.14 - **BT** – Frykter yrkesforbud – **Edvin Schei** - http://www.bt.no/jobb/Frykter-yrkesforbud-3050550.html

31.01.14 **- P4** – Feil at kommunene bestemmer – **Edvin Schei**

31.01.14 – **Aftenposten** – At noen leger ikke ønsker å bidra til å ta liv, bør ikke overraske noen – **Edvin Schei**

31.01.14 – **BT** – Lege frykter yrkesforbud – **Edvin Schei**

FEBRUAR

01.02.14 - **BT** – Utsatt for ulovlig sensur - **Ole Erik Iversen** –

http://www.bt.no/nyheter/lokalt/--Utsatt-for-ulovlig-sensur-3051764.html

03.02.14 - **BT** – Er hordalendingar dobbelt så sjuke som folk frå Sogn og Fjordane? - **Eirin Nybø Ellensen** – http://www.bt.no/nyheter/lokalt/Er-hordalendingar-dobbelt-sa-sjuke-som-folk-fra-Sogn-og-Fjordane-3052188.html#.UwxiEBBEkeV

HJELP: Folk i Hordaland ringjer dobbelt så ofte til naudtelefonen 113 som folk i nabofylket i nord. FOTO: EIRIK BREKKE

Er hordalendingar dobbelt så sjuke som folk frå Sogn og Fjordane?

113-sentralen i Bergen får dobbelt så mange telefonar som sentralen i Førde. - Vi har ingen forklaring, seier forskaren bak undersøkinga.

annonse

04.02.14 - **TV2 Magasinet** – Pasientkommunikasjon - **Edvin Schei, Trond Viggo Torgersen**

04.02.14 - **NRK.no** – De mystiske soverykningene - **Bjørn Bjorvatn** – http://www.nrk.no/livsstil/de-mystiske-soverykningene-1.11507633

04.02.14 - **UiB Aktuelt** – Unge forskartalent får millionstøtte frå Forskingsrådet - **Stian Knapskog, Randi Bertelsen** – http://www.uib.no/aktuelt/51994/unge-forskartalent-f%C3%A5r-millionst%C3%B8tte-fr%C3%A5-forskingsr%C3%A5det

05.02.14 - **Studvest** – Gjør studentmiddagen til en lek - **Mette Vasseljen** - http://studvest.no/nyhet/gj%C3%B8r-studentmiddagen-til-en-lek

06.02.14 - **NRK Ytring** – Er fedmekirurgi problemet? - **Eli Natvik, Randi Jebsen** – http://www.nrk.no/ytring/er-fedmekirurgi-problemet_-1.11511448

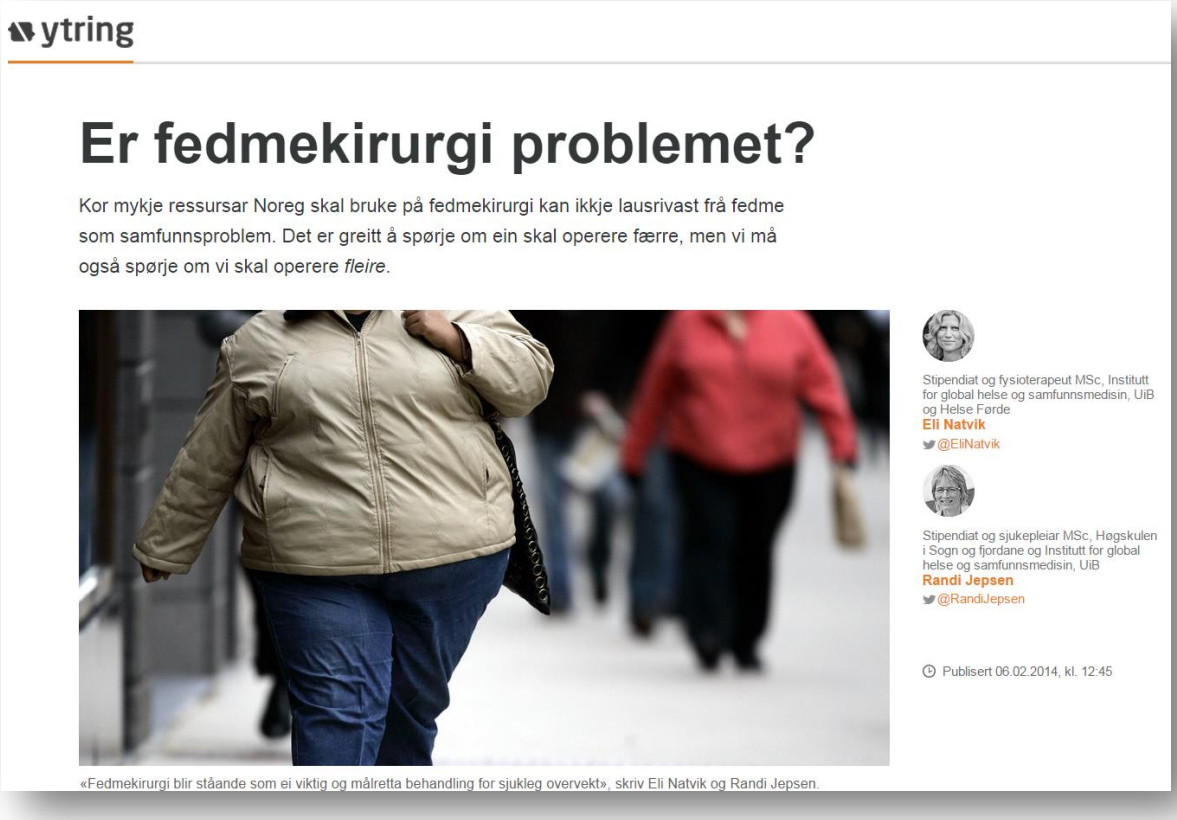

ytring

Er fedmekirurgi problemet?

Kor mykje ressursar Noreg skal bruke på fedmekirurgi kan ikkje lausrivast frå fedme som samfunnsproblem. Det er greitt å spørje om ein skal operere færre, men vi må også spørje om vi skal operere *fleire*.

Stipendiat og fysioterapeut MSc, Institutt for global helse og samfunnsmedisin, UiB og Helse Førde
Eli Natvik
@EliNatvik

Stipendiat og sjukepleiar MSc, Høgskulen i Sogn og fjordane og Institutt for global helse og samfunnsmedisin, UiB
Randi Jepsen
@RandiJepsen

Publisert 06.02.2014, kl. 12:45

«Fedmekirurgi blir stående som ei viktig og målretta behandling for sjukleg overvekt», skriv Eli Natvik og Randi Jepsen.

06.02.14 – **På Høyden** - UiB utviste student på livstid utan lov – **Eivind Meland, Nina Langeland** - http://pahoyden.no/2014/02/uib-utviste-student-pa-livstid-utan-lov

06.02.14 – **Dagens Medisin** – Dette er de fem største utfordringene - **Ole Frithjof Norheim**

06.02.14 – **Dagens Medisin** – Om å blande kortene i omskjæringsdebatten - **Ole Frithjof Norheim**

08.02.14 – **BT** – Etisk problematisk – **Gunnar Kvåle**

08.02.14 – **Strilen** – Flyskrekk vart betre etter behandling – **Steinar Hunskår**

09.02.14 - **BT** – Det er ikkje dataspill og cola som er årsaken til at unge får problemer med døgnrytmen - **Bjørn Bjorvatn** – http://www.bt.no/nyheter/lokalt/Det-er-ikke-dataspill-og-cola-som-er-arsaken-til-at-unge-far-problemer-med-dognrytmen-Biologien-spiller-dem-et-puss-3056926.html#.Uwxi3BBEkeV

10.02.14 - **NRK Dagsnytt 18** – debatt om fedmekirurgi - **Eli Natvik** – http://radio.nrk.no/serie/dagsnytt-atten/NMAG03002814/10-02-2014#t=35s

10.02.14 - **Dagens Medisin** – Prioriteringens paradokser - **Ole Frithof Norheim** - http://www.dagensmedisin.no/debatt/prioriteringens-paradokser/

11.02.14 – **NRK.no + NRK nett-tv** - Trening halverer fallrisiko - **Anette Hylen Ranhoff** – http://www.nrk.no/norge/_-trening-halverer-fallrisiko-1.11532884

11.02.14 – **Midtsiden** – Er så gøy! – **Bettina Husebø** - http://www.midtsiden.no/er-sa-goy

Noko utanom det vanlege

Lindeberg er oppglødd av tilbakemeldingane han har fått i forkant av måndagens foredrag og kulturelle innslag.

– Ein skulle kanskje tru at Helge Jordal var den som trakk publikum, men tilbakemeldingane tydar like mykje på at det er Bettina Husebø som gjer det.

– Det at vi har fått ein annerkjent internasjonal forskar som Husebø til å helde foredrag trur eg vil vera med på å gi det fyrste seniortreffet ein ekstra dybde og eit ekstraordinært foredrag utanom det vanlege, seier Lindeberg.

11.02.14 - **Bistandsaktuelt** – Siste stikk mot malaria?- **Bernt Lindtjørn** – http://www.bistandsaktuelt.no/nyheter-og-reportasjer/arkiv-nyheter-og-reportasjer/siste-stikk-mot-malaria

12.02.14 - **NRK Nitimen** – God helse - **Anette Hylen Ranhoff** – http://radio.nrk.no/serie/nitimen/muhr01013014/11-02-2014#t=1h48s

12.02.14 - **Studvest** – Pusser ikke opp Overlegen - **Nina Langeland** – http://studvest.no/nyhet/pusser-ikke-opp-%C2%ABoverlegen%C2%BB

12.02.14 – **Jarlsberg** – Rettsmedisiner skeptisk – **Inge Morild**

13.02.14 – **VG** – Mammadrømmen knust av feiltest – **Gunnar Mellgren**

13.02.14 – **Dagens Medisin** – Ber om prioriterings-råd – **Ole Frithjof Norheim** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/ber-om-prioriterings-rad/

13.02.14 - **BT** – Mener uro var knyttet til Elvbakkens lederstil - **Nina Langeland** - http://www.bt.no/nyheter/lokalt/Mener-uro-var-knyttet-til-Elvbakkens-lederstil-3059452.html

13.02.14 – **BT** – Han skulle ha vært innlagt – **Inge Morild**

14.02.14 – **Dag og Tid** – Vitskapsakademiet, klima og politikk – **Gunnar Kvåle**

14.02.14 – **Aftenposten** – Sin egen verste fiende – **Inge Morild**

14.02.14 – **Romsdals budstikke** – Avviser drapstiltaltes påstand – **Inge Morild**

14.02.14 – **BT** – Avhørsleder Oscar Lilleås – **Inge Morild**

14.02.14 – **BA** – Truet politi – **Inge Morild**

15.2.14 – **Strilen** – Brå og sterk hovudpine kan vere hjerneblødning – **Steinar Hunskår**

16.02.14 **- BT Innsikt** – Ikke bare ett fett – **Aron Will**ems - http://www.bt.no/nyheter/innsikt/Ikke-bare-ett-fett-3060693.html#.Uwxj3hBEkeV

Ikke bare ett fett

Hvorfor blir noen overvektige syke, mens andre tåler en usunn livsstil? Svaret ligger i at enkelte gener kan slås av og på som en lysdimmer.

Aron Willems medisinstudent

17.02.14 – **Midtsiden** – Ta mindre medisin – **Bettina Husebø** - http://www.midtsiden.no/ta-mindre-medisin

17.02.14 - **BA** - Proffboksingen har en pris – **Gunnar Kvåle**

18.02.14 - **BA** – Bergen har spesialkompetanse på føflekkreft i øyet - **Jørgen Krohn** – http://www.ba.no/nyheter/article7155137.ece

19.02.14 - **BT** – Liten pumpe ga nytt liv - **Marianne Øksnes, Kristian Løvås** – http://www.bt.no/nyheter/lokalt/Liten-pumpe-ga-nytt-liv-3063954.html

BEDRE DAGER: Den lille plastpumpen, som overlege Marianne Øksnes (til venstre) holder i sin høyre hånd, har gitt Eva Stanghelle Helgesen bedre dager. - Med den har jeg energi til å gå i fjellet og holde tritt med barnebarn, sier hun. Sykepleier Berit Magnus Tarlebø har deltatt i prosjektet. FOTO: VEGAR VALDE

Liten pumpe ga nytt liv

Forskere ved UiB har som de første i verden gitt medisin til Addison-pasienter med pumpe i stedet for piller. Den nye behandlingen ga Eva Stanghelle Helgesen et nytt liv.

ADDISON

- Addisons sykdom er binyrebarksvikt. Den første som beskrev denne sykdommen var Thomas Addison i 1855.

19.02.14 - **Dagens Medisin** – Norske leger først i verden med banebrytende behandling - **Eystein Husebye, Marianne Øksnes, Kristian Løvås** – http://www.dagensmedisin.no/nyheter/norske-leger-forst-i-verden-med-banebrytende-behandling/

19.02.14 - **Dagens Medisin** – Forsker på KOLS-pasienters nattesøvn - **Sverre Lehmann** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/forsker-pa-kols--pasienters-nattesovn/

20.02.14 - **NRK Dagsrevyen 21** – En av tre nordmenn bruker medisiner feil - **Svein Haavik** – http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen-21/nnfa21022014/20-02-2014#t=13m24s

20.02.14 – **NRK.no** - Ein av tre brukar medisinane feil – **Svein Haavik** - http://www.nrk.no/hordaland/ein-av-tre-brukar-medisinane-feil-1.11558886

20.02.14 - **På Høyden** – Hevar utvising på livstid – **Nina Langeland** - http://pahoyden.no/2014/02/hevar-utvising-pa-livstid

20.02.14 - **Offshore.no** – Dette sliter 1 av 4 offshorearbeidere med - **Siri Waage** – http://www.offshore.no/sak/60791_dette_sliter_1_av_4_offshorearbeidere_med

21.02.14 - **apotek.no** – Fem ganger flere dør av feil medisinbruk enn i trafikkulykker - **Svein Haavik** –
http://www.apotek.no/Default.aspx?ID=2717&Action=1&NewsId=1078&PID=9538

21.02.14 - **BA** – Splittet etter heroinavslaget – **Marion Solheim** -
http://www.ba.no/nyheter/article7183712.ece

22.02.14 – **Strilen** – Magesmerter hos barn kan vere mange ting – **Steinar Hunskår**

24.02.14 - **BT** – Vil ha uniformerte legevaktsansatte - **Steinar Hunskår** –-
http://www.bt.no/nyheter/lokalt/Vil-ha-uniformerte-legevaktansatte-3066779.html#.Uwx42PmIBcY

25.02.14 – **NRK EKKO** - Apotekene tar over for legene - **Reidun Kjome** -
http://radio.nrk.no/serie/ekko-hovedsending/mdsp25003914/25-02-2014

26.02.14 - **Studvest** – Den kontaktspøkende foreleseren februar - **Trond Viggo Torgersen** –»
- http://www.studvest.no/magasinet/portrett/den-kontaktsp%C3%B8kende-foreleseren

Den kontaktspøkende foreleseren

LÆRER DE UNGE. Trond-Viggo Torgersen forteller at han går til forelesningene sine med ærefrykt og energi, selv om studentene av og til får ham til å trekke på smilebåndet. – Det er søtt når unge mennesker prøver å fremstå kule når de er ferske. De prøver gjerne å lese medisinske ord slik de er skrevet fordi de har googlet det, og så blir det med en helt sinnsyk uttale. Foto: ØYVIND SUNDFØR STOKKE-ZAHL

Han har bedt studentene stikke en finger i ræven, og tar ikke Flode med på jobb. Likevel er Trond-Viggo Torgersen trolig UiBs mest folkekjære foreleser.

TROND-VIGGO TORGERSEN

- Alder: 61 år.
- Utdanning: Påbegynt grad i

MARS

03.03.14 – **Vårt Land -** Verdighet i vår siste levetid – **Bettina Husebø**

05.03.14 – **På Høyden -** Tilbyr løn til utvist stipendiat – **Nina Langeland**

06.03.14 – **Dagens Medisin** – Smertebehandling mot depresjon – **Bettina Husebø**

06.03.14 – **Dagens Medisin** – Vi treng ryggdekning ved vanskelege val **- Ole Frithjof Norheim**

07.03.14 – **Tidsskriftet** – Bedre rettsvern for stipendiater – **Eivind Meland -** http://tidsskriftet.no/article/3157255

08.03.14 – **Forskning.no** – Gjennombrudd som kan gi ny diabetes-medisin – **Pål Njølstad -** http://forskning.no/medisin-sykdommer-diabetes/2014/03/gjennombrudd-som-kan-gi-ny-diabetes-medisin

08.03.14 – **Strilen** – Ammetåke – **Steinar Hunskår**

12.03.14 – **Den norske tannlegeforenings Tidende** – Intervju før studier? – **Arne Tjølsen** – http://www.tannlegetidende.no/asset/2014/P14-11-879.pdf

15.03.14 – **Agderposten** – Forskere fra Hisøy fikk stipend – **Eystein Oveland** - http://www.agderposten.no/nyheter/forskere-fra-hisoy-fikk-stipend-1.977388

18.03.14 - **BT** – Forskningsstpend – **Eystein Oveland**

20.03.14 – **Aftenposten** – En trygg livsavslutning – **Bettina Husebø** - http://www.aftenposten.no/meninger/debatt/En-trygg-livsavslutning-7509616.html

20.03.14 – **Dagens Medisin** – Strides om sjeldne sykdommer - **Ole Frithof Norheim** og **Bjarne Robberstad** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/heftig-debatt-om-sjeldne-sykdommer/

20.03.14 – **Dagens Medisin** – Leger ønsker støtte - **Ole Frithjof Norheim**

21.03.14 – **VG** – Ny studie: lite søvn kan gi varig skade – **Bjørn Bjorvatn** - http://www.vg.no/forbruker/helse/helse-og-medisin/ny-studie-lite-soevn-kan-gi-varig-skade/a/10146530/

21.03.14 – **P4** – Lite søvn kan gi skade – **Bjørn Bjorvatn** - http://www.p4.no/story.aspx?id=564373

21.03.14 – **ABC Nyheter** – For lite søvn kan føre til tap av hjerneceller – **Bjørn Bjorvatn** - http://www.abcnyheter.no/livet/2014/03/21/lite-sovn-kan-fore-til-tap-av-hjerneceller

23.03.14 – **Forskning.no** – Slankar seg feitare – **Simon Dankel** - http://forskning.no/mat-overvekt/2014/03/slankar-seg-feitare

23.03.14 – **BT** – Ble feitere av 5:2-dietten – **Simon Dankel** - http://www.bt.no/sprek/Ble-feitere-av-52-dietten-3084827.html

23.03.14 – **BT** – 24 millioner til vaksineforskning i Bergen – **Halvor Sommerfelt** - http://www.bt.no/nyheter/lokalt/24-millioner-til-vaksineforskning-i-Bergen-3084869.html

24.03.14 – **VG** – Muskelsyke Johnny får medisiner får over fire millioner i året – **Bjarne Robberstad** - http://pluss.vg.no/2014/03/24/1565/1565_22825207

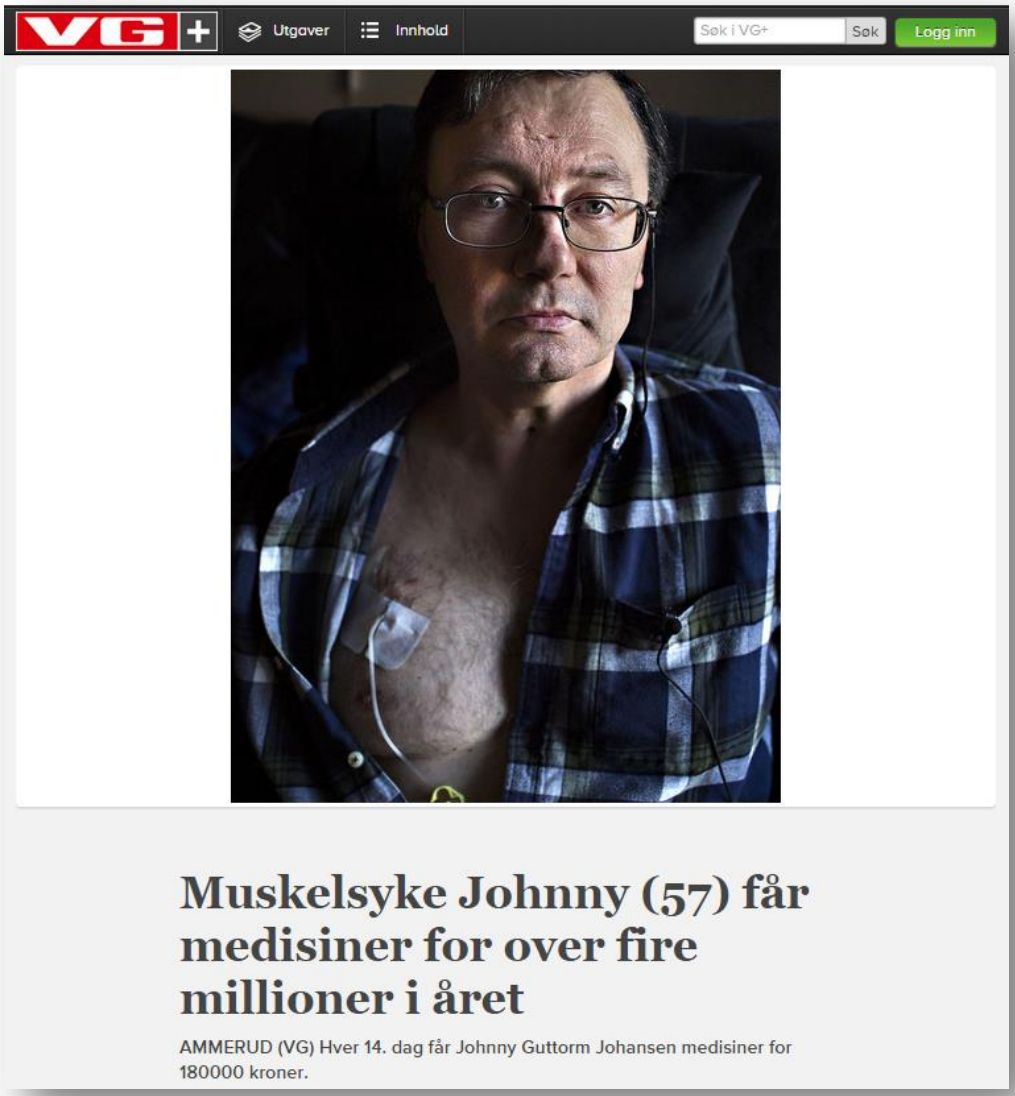

24.03.14 – **VG** – Krangler om millionmedisinene – **Bjarne Robberstad**

24.03.14 – **NRK Vestlandsrevyen** – Vil lokke unge til helseyrker – **Bianca Nygård** - http://tv.nrk.no/serie/distriktsnyheter-vestlandsrevyen/DKHO99032414/24-03-2014#t=7m52s

25.03.14 – **VG** – Høie om medisinpengene: -Systemet er ikke optimalt – **Bjarne Robberstad** - http://www.vg.no/nyheter/innenriks/helse-og-medisin/hoeie-om-medisinpengene-systemet-er-ikke-optimalt/a/10138375/

25.03.14 – **BT** – Hvor mye har god fysisk form å si? – **Eva Gerdts** - http://www.bt.no/sprek/Hvor-mye-har-god-fysisk-form-a-si-3086377.html

26.03.14 – **Sunnmørsposten** – Hvor mye har god fysisk form å si? – **Eva Gerdts**

26.03.14 – **Adresseavisen** – Hvor mye har god fysisk form å si? – **Eva Gerdts**

27.03.14 – **Forskning.no** – Ammende barn i Sør-Asia er utsatt for B12-mangel – **Tor A. Strand** - http://forskning.no/forebyggende-helse-helsepolitikk-mat/2014/03/ammende-barn-i-sor-asia-er-utsatt-b12-mangel

28.03.14 – **Dagbladet** – Dårlig søvn kan gi ekstra kilo – **Bjørn Bjorvatn**

29.03.14 – **BT** – Ber om åtte års fengsel for kokken – **Inge Morild**

29.03.14 – **BT** – Dette må du huske på i natt – **Bjørn Bjorvatn**

29.03.14 – **Hordaland** – Lite nytt frå vitna – **Inge Morild**

29.03.14 – **Strilen** – Legevaktarbeidarar har fått fargerike uniformer – **Steinar Hunskår**

31.03.14 – **NRK Kveldsnytt** – Tamiflu – **Rebecca Cox, Kristin Mohn**

31.03.14 – **NRK Puls** – Fem tips til deg som vil endre døgnrytmen – **Bjørn Bjorvatn** - http://www.nrk.no/livsstil/trott-om-morgenen_-1.11633989

31.03.14 – **Matportalen** – Trenddiett kan endre kroppens klokker – **Simon Dankel**

APRIL

01.04.14 – **Studvest** – Ikke-eksisterende som student – **Eystein Husebye**

02.04.14 – **Aftenposten** – Sjeldenhet kan ikke være kriterium – **Bjarne Robberstad** - http://www.aftenposten.no/meninger/debatt/Sjeldenhet-kan-ikke-Avare-kriterium-7524016.html

02.04.14 – **NRK.no** – Søvneksperter kritiske til å stille klokka fram – **Bjørn Bjorvatn**

03.04.14 – **Dagens Medisin** – Frykter politisk overstyring **- Ole Frithjof Norheim**

04.04.14 – **På Høyden** – Pasientkontakt fra første stund – **Edvin Schei, Trond Viggo Torgersen** - http://pahoyden.no/2014/04/pasientkontakt-fra-forste-stund#disqus_thread

Pasientkontakt fra første stund

Publisert: 4. april 2014 **Oppdatert:** 4. april 2014, 10:48 1 lesarkommentar

Karen Linchausen (25), Ane Martha Lindseth (19), Ragnhild Løvø (19) og Elisabeth Levy (19) forteller en pasienthistorie fra resten av kullet (25). Foto: Ingvild Festervoll Melien

05.04.14 – **Strilen** – Vitaminmangel – **Steinar Hunskår**

11.04.14 – **NRK.no** – Femdoblet risiko for å føde her – **Hilde Engjom** - http://www.nrk.no/livsstil/femdoblet-risko-for-a-fode-her-1.11662341

11.04.14 – **Klikk.no** – Ikke puss tennene rett før du skal sove – **Bjørn Bjorvatn**

12.04.14 – **Strilen** – Hepatitt-B-vaksine – **Steinar Hunskår**

15.04.14 – **Klikk.no** – Derfor går vi i søvne – **Bjørn Bjorvatn**

16.04.14 – **Nordlys** – Forskning for klimavennlig omstilling – **Gunnar Kvåle**

24.04.14 – **NRK.no** – Se forelesning direkte – **Ole Frithjof Norheim** – http://www.nrk.no/hordaland/se-forelesning-direkte-1.11681850

24.04.14 – **Dagens Medisin** – Respekt ved livets slutt - **Ole Frithjof Norheim**

24.04.14 – **Østlandsposten** – Uaktuelt å flytte; Vestfold legeforening inviterte til debatt om fremtidens legevakt – **Steinar Hunskår** - http://www.tb.no/nyheter/uaktuelt-a-flytte-1.8397479

26.04.14 – **BT Magasinet** – De utgjør en forskjell – **Bjarne Robberstad**

Tekst: Cathrine Krane Hansen
Foto: Vegar Valde

Hjem for å gjøre en forskjell

Forskerutdanning i Bergen ga Akwilina Kayumba mot til å bekjempe uverdige arbeidsforhold i hjemlandet Tanzania.

En varm og fuktig dag i mars: Lederen for arbeidstilsynet i Tanzania, Akwilina Kayumba, står klar til å ta oss med til to sisalplantasjer i Morogoro-distriktet, drøyt tre timers kjøretur fra Dar-es-Salaam.

Kayumba er en av mange afrikanere som har studert ved Senter for internasjonal helse (SIH) i Bergen. Nå skal hun tilbake for første gang siden hun i 2012 fikk sjefsjobben ved Occupational Safety and Health Authority, det statlige arbeidstilsynet for helse, miljø og sikkerhet.

Sisalproduksjon er bokstavelig talt en skitten bransje. Det handler om å gjøre den grønne agaveplanten om til fiber som igjen blir til tauvirke, matter og andre produkter.

De færreste av arbeiderne har utdannelse og nesten alle bor på plantasjen, i en slags brakkeleir med små hus bygget i kolonitiden. Leiren har også egen skole for de minste barna. Det er et eget samfunn så uvirkelig fjerne fra norsk hverdag.

Da hun begynte på sitt doktorgradsarbeid i 2005, fantes det lite eller ingen forskning på hvordan foredling av sisal påvirket arbeidernes helse. Kayumba gjorde interessante funn som ikke minst overrasket plantasjearbeiderne selv.

Glad for støvler: *På Pangawe-plantasjen treffer Akwilina Kayumba en av arbeiderne som hun testet i sitt doktorgradsarbeid. Hun konstaterer fornøyd at James Shaban følger hennes råd om å bruke støvler når han jobber ved bladknusemaskinen.*

Vi kjører på humpete grusveier gjennom landskap i rødt og grønt på vei til sisalplantasjene. Langs veien går små skolejenter i kritthvite uniformsbluser.

– I Norge er dere så heldige å ha plass til alle elevene samtidig. Her må de gå på skift, forklarer Kayumba.

Da hun selv skulle begynne på skolen, foreslo tanten, som var lærer i Dar-es-Salaam, at hun skulle flytte til henne slik at hun fikk gå på en bra skole. At Dar-es-Salaam ligger tre dagers togreise fra familiens landsby i sør, var ingen hindring. Det er vanlig at slektninger tar seg av hverandres barn. Nå har Akwilina Kayumba selv brorens barn boende hos seg.

– Når det er som varmest her, savner jeg bergensregnet

HOVEDSAKEN TOK FORSKNINGEN MED HJEM

Sverger til norsk forskningsmetode

Oppholdet i Bergen fikk stor betydning både for Sayoki Mfinanga og forskningsinstituttet han leder.

I et glohett rom på Nationale Institute for Medical Research (NIMR) i Dar-es-Salaam dyrkes det tuberkulosebakterier i små glassrør.

– Se, her er det tydelig TB, sier Sayoki Mfinanga og viser oss et rør med gul masse.

I hele sitt profesjonelle liv har han jobbet for å bekjempe denne sykdommen. Rundt 60.000 nye tilfeller av tuberkulose (TB) oppdages hvert år og det er fortsatt en vanlig dødsårsak i Tanzania. Det samme er HIV. Derfor er dette sentrale forskningsområder på NIMR, som er landets største offentlige forskningsinstitutt.

Sayoki Mfinanga var ferdig utdannet lege i 1994 og hadde jobbet i tuberkuloseomsorgen en stund da han i 1999 fikk høre om muligheten til å ta doktorgrad (PhD) ved Universitetet i Bergen.

– Årene i Bergen betydde mye for meg og for dette forskningsinstituttet, sier han.

Når han forklarer hvorfor, er det særlig forskningsmetoden han vektlegger. I Tanzania har svært få høyere utdanning og forskningen er selvsagt begrenset i omfang. Men den har et stort potensial til å bli kvalitativt bedre, mener Mfinanga.

– Her er PhD-kandidatene med på en professors forskningsprosjekt. De står ikke selv for datainnsamlingen og vet ikke hvordan den har foregått. Jeg liker den norske metoden bedre. Den er mer preget av dialog og kandidatene samler selv inn og analyserer data.

Mfinanga er overbevist om at bedre forskning vil gi bedre behandling for flere typer diagnoser. Som forskningsleder gjør han det han kan for å fremme «den norske metoden» i Tanzania. Men han oppfordrer fortsatt studenter til å dra til Norge, der han vet de vil få fantastiske arbeidsforhold.

NIMR samarbeider med flere universiteter rundt om i verden, deriblant UiB. Sayoki Mfinanga er også akademisk rådgiver for studenter på Muhimbili-universitetet i Dar-es-Salaam og for master- og Phd-studenter ved Senter for internasjonal helse i Bergen.

På vei til tuberkuloselaboratoriet treffer vi flere som har eller skal ta doktorgrad i Bergen. Mange av dem har også vært avisbud i regnbyen, viser det seg.

– Det var rart å komme til et sted med evig regntid. Men vi afrikanere som studerte der den gang, oppmuntret hverandre til å ignorere været, sier Mfinanga.

Han får stadig nye kolleger ved NIMR, for instituttet har vokst betraktelig siden han kom hit fra Bergen for ti år siden.

– Vi beveger oss fort fremover.

Bedre TB-tester: *Forskningsleder Sayoki Mfinanga oppsøker ofte laboratoriet der Bryceson Malewo sjekker tuberkuloseprøver. Både testing og behandling blir bedre via forskning, mener Mfinanga.*

– Det var rart å komme til et sted med evig regntid. Men vi afrikanere som studerte i Bergen, oppmuntret hverandre til å ignorere været.
Sayoki Mfinanga

Nyrelege: *Paschal Ruggajo veksler mellom forskning på kontoret på SIH og mer praktisk arbeid på Haukeland universitetssykehus, der sykepleier Jeanette Ulvatn har lært ham å bruke dialysemaskinen.*

Forsker i Bergen for å gjøre Tanzania friskere

Det er ikke bare de tre barna som gjør at Paschal Ruggajo vil hjem når han er ferdig med forskerutdanningen i Bergen.

– På vegne av landet mitt vil jeg takke for opplæringen. Den betyr mye for oss, sier nyrelege Paschal Ruggajo henvendt til sykepleier Jeanette Ulvatn.

De er enige om at dialysemaskinen på Haukeland universitetssykehus er av et annet kaliber enn utstyret Ruggajo er vant med fra sykehuset i Dar-es-Salaam.

Nyresykdommer er ganske utbredt i Tanzania, men landet har bare en nyrelege pr. syv millioner innbyggere. Paschal Ruggajo skal skrive doktoravhandling om sammenhengen mellom lav fødselsvekt og risiko for å utvikle nyresykdom.

Da han kom til Bergen første gang i 2010 via NOMA (Norad's Programme for Master Studies), var det især to ting som overrasket ham: Alt det tekniske utstyret og all tausheten på bussen.

– I Tanzania snakker vi gjerne med fremmede. Det gjør man ikke her. Men nordmenn er veldig vennlige når du først blir kjent med dem.

Paschal Ruggajo har imidlertid ikke hatt mye tid til å skaffe seg norske venner siden han flyttet til Bergen i fjor høst for å ta doktorgrad ved Senter for internasjonal helse. Han går i St. Paul kirke hver søndag. Ellers bruker han det meste av tiden til å jobbe med avhandlingen, hospitere på Haukeland og til å snakke med konen og de tre barna i Tanzania via Skype og Viber.

– Jeg savner dem, sier han og viser familiebildet i lommeboken.

Men han klager ikke. Han understreker gang på gang hvor takknemlig han er for å få ta forskerutdanningen sin i Bergen, med så mye ressurser og så fantastiske veiledere.

– Jeg må tilbake, for det er mye større behov for meg der enn her. I Tanzania tar slektningene med mat til pasientene, her kommer de med blomster.

28.04.14 – **BT** – Uansvarlig politikk – **Gunnar Kvåle**

29.04.14 – **Tidsskriftet** – Sentralisering og fødetilbud – **Hilde Marie Engjom** - http://tidsskriftet.no/article/3163778/

29.04.14 – **Dagens Medisin** – Ikke færre infarkt blant yngre – **Grethe Tell** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/ikke-farre-infarkt-blant-yngre/

29.04.14 – **På Høyden** – Topp forsker, men er du personlig egnet? – **Nils Erik Gilhus** - http://pahoyden.no/2014/04/topp-forsker-men-er-du-personlig-egnet

29.04.14 – **Stavanger Aftenblad** – Forskning for klimaomstilling – **Gunnar Kvåle**

30.04.14 – **Vi over 60** – Seniortreff med mening – **Bettina Husebø**

30.04.14 – **ABC Nyheter** – Allerede etter en natt med for lite søvn oppstår det negative følger – **Bjørn Bjorvatn** - http://www.abcnyheter.no/livet/2014/04/30/allerede-etter-en-natt-med-lite-sovn-oppstar-det-negative-folger

MAI

02.05.14 – **NRK Hordaland P1** – Ungdom og nakkesmerter – **Makalani Myrtveit**

02.05.14 – **NRK Dagsrevyen** – Unge sliter med nakkesmerter – **Makalani Myrtveit** - http://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen/NNFA19050214/02-05-2014

03.05.14 – **Strilen** – Blodpropp i leggen aukar faren for kreft – **Steinar Hunskår**

04.05.14 – **BT** – Genlotteriet – **Sissel Rogne** - http://www.bt.no/nyheter/innsikt/Genlotteriet-3110424.html

04.05.14 – **Forskning.no** – Lav utdanning gir hjerterisiko for kvinner – **Grethe Tell** - http://www.forskning.no/artikler/2014/april/389189

05.05.14 – **BT** – Foreldre ser ikke barnas vektproblemer – **Petur Juliusson** - http://www.bt.no/sprek/Foreldre-ser-ikke-barnas-vektproblemer-3111822.html

07.05.14 – **På Høyden** – Åpenhet varer lengst – **Marion Solheim** - http://pahoyden.no/2014/05/apenhet-varer-lengst

08.05.14 – **Dagens Medisin** – Eksperter skal hjelpe Høie med sykehusplan – **Nina Langeland** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/eksperter-skal-hjelpe-hoie-med-sykehusplan/

09.05.14 – **Klikk.no** – Lite søvn – **Bjørn Bjorvatn** - http://www.klikk.no/kvinneguiden/helse/article904126.ece

10.05.14 – **TV2 Lørdagsmagasinet** – Fisk og overvekt – **Oddrun Gudbrandsen**

10.05.14 – **Strilen** – Sopp i tåneglene – **Steinar Hunskår**

12.05.14 – **Dagens Medisin** – Økt hoftebrudd ved beroligende medisiner – **Marit Stordal Bakken** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/okt-hoftebruddrisiko-ved-beroligende-medisiner/

14.05.14 – **NRK Hordaland P1** – Føflekk-dagen – **Oddbjørn Straume**

19.05.14 – **NRK Her og Nå** – Demente og smerte – **Reidun Karin Sandvik**

22.05.14 – **Dagens Medisin** – Norge på bunn i hjemmedød – **Bettina Husebø, Steinar Hunskår** -

EPIPEN® EPIPEN Jr®
(Adrenaline) Auto-Injectors 0.3/0.15 mg

ANGST OG DEPRESJON

Kan medføre kroniske smerter

Samtidig angst og depresjon er en større risikofaktor for å utvikle kroniske muskel- og skjelettsmerter enn søvnproblemer, røyking og overvekt og fedme, ifølge en norsk studie. ▶ side 18

B-BLAD

DAGENS Medisin

NYTT FAG: PASIENTKOMMUNIKASJON

Trond Viggo Torgersen vil at studentene tar mennesket med seg inn i legejobben.

▶ side 28–29

10/2014 TORSDAG 22. MAI

UAVHENGIG NYHETSAVIS FOR HELSEVESENET

dagensmedisin.no

Norge på bunn i hjemmedød

▶ Nær 70 prosent av oss ønsker å dø hjemme, men Norge er blant landene som har de laveste tallene for hjemmedødsfall.

▶ Førsteamanuensis Bettina Husebø ved UiB vil nå forske på hva som må til for at flere kan velge hvor de skal dø.

▶ side 4–5

FOTO: GØR ROSENGÅRD

BILAG – 24 SIDER

DAGENS Medisin tema: allmennlegen

KREFTLEGEMIDLER

Nei til dyr medisin

RHF-ene vil ikke ta i bruk en livsforlengende brystkreftmedisin fordi den er for dyr. Erik Wist i Norsk Bryst Cancer Gruppe er kritisk. ▶ side 14

KRONIKK

Landskap med motorsager

▶ side 33

ELDREOMSORG

– Vi følger en sovjetisk modell

– Sovjetunionen hadde køer for «alt». Norsk sykehjemspolitikk er preget av en tilsvarende absurditet. Vi vet ikke hvor mange som venter på sykehjemsplass, påpeker Hans Olav Melberg. ▶ side 16 og 20–21

Heftig debatt om legemiddelbytte på DM Arena

tema: biosimilars ▶ side 8–9

22.05.14 – **Dagens Medisin** – Lærer kommunikasjon av Trond-Viggo – **Trond Viggo Torgersen** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/larer-kommunikasjon-av-trond-viggo-/

22.05.14 – **Forskning.no** – **BT** – **Stavanger Aftenblad** – Barn som sover lite blir lettere overvektige – Bjørn Bjorvatn - http://forskning.no/forebyggende-helse-overvekt-sovn-barn-og-ungdom/2014/05/barn-som-sover-lite-blir-lettere-overvektige

22.05.14 – **BT** – Guud kor billeg – **Marion Solheim** - http://www.bt.no/meninger/debatt/Guud-kor-billig-3122822.html?xtor=RSS-2

22.05.14 – **Forskning.no** – Guud kor billeg – **Marion Solheim** - http://forskning.no/meninger/kronikk/2014/05/guud-kor-billig

22.05.14 – **Aftenposten** – Bondeinnlegg traff hjerterøttene – **Marion Solheim**

22.05.14 – **BT** – Bondeinnlegg trefte hjarterøtene – **Marion Solheim**

23.05.14 – **NRK Sogn og Fjordane, ettermiddagssending radio** – matproduksjon – **Marion Solheim**

23.05.14 – **NRK.no** – Over 45 000 har delt debattinnlegget til Marion – **Marion Solheim**

24.05.14 – **Strilen** – Lungekreft aukar sterkt hos kvinner – **Steinar Hunskår**

26.05.14 – **Tønsbergs Blad** – Mens du sover, er nattens helter på jobb – **Bjørn Bjorvatn** - http://www.tb.no/nyheter/mens-du-sover-er-nattens-helter-pa-jobb-1.7905210

27.05.14 – **Tidsskrifte**t – Fremtiden krever et bredere helseperspektiv – **Hilde Engjom** - http://tidsskriftet.no/article/3179253/

28.05.14 – **Dagens Medisin** – Tre av ti legevakter vil trenge bakvakt – **Steinar Hunskår**

31.05.14 – **NRK Kunnskapskanalen** – Den tunge arven – **Pål Njølstad, Petur Benedikt Juliussen** - http://tv.nrk.no/serie/kunnskapskanalen/MDFP15000814/31-05-2014

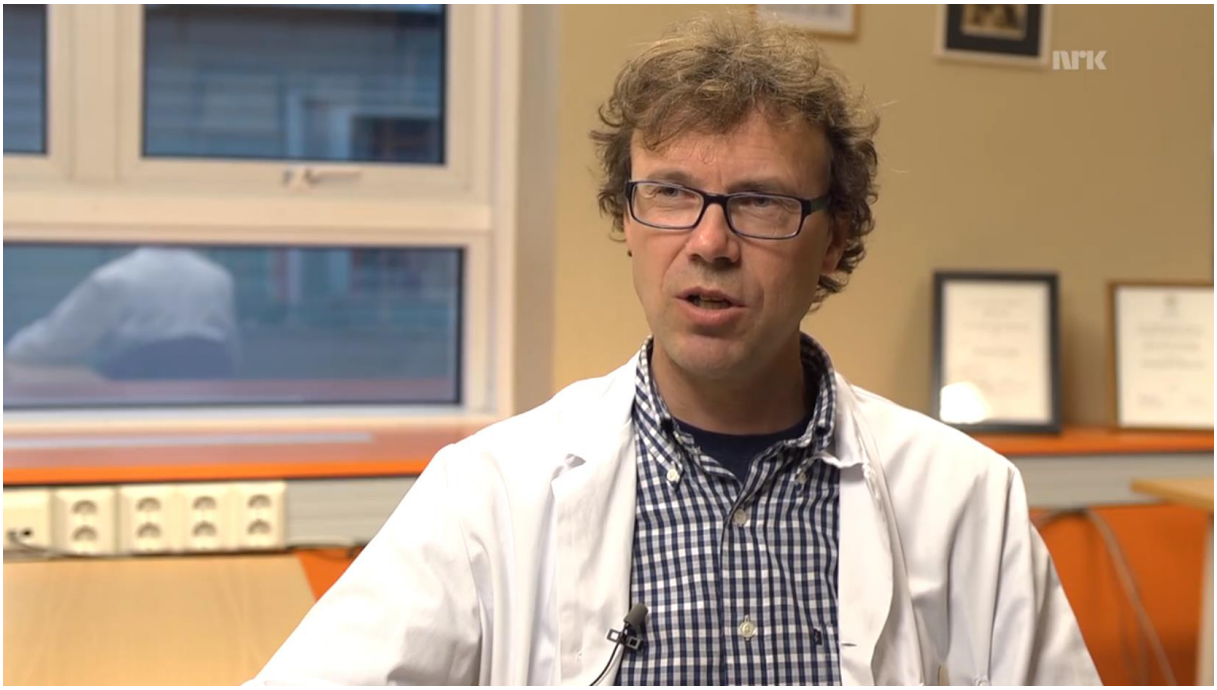

31.05.14 – **Strilen** – Ikkje lenger berre operasjon mot krokfinger – **Steinar Hunskår**

JUNI

02.06.14 – **På Høyden** – Fornøyde med status quo – **Nina Langeland** - http://pahoyden.no/2014/06/fornoyde-med-status-quo

02.06.14 – **Firda Tidend** – Marion er delt ufattelege 63 000 gongar på sosiale medium – **Marion Solheim**

03.06.14 – **Forskning.no** – UiB har fått et nytt tilsettingsreglement for vitenskapelige stillinger – **Nina Langeland**

05.06.14 – **Forskning.no** – Søren Falchs juniopris 2014 til kreftforsker – **Camilla Krakstad** - http://www.forskning.no/begivenheter/393425

05.06.14 – **Forskning.no** – Media og folk flest får dei tyngste til å skamme seg – **Eli Natvik**

05.06.14 – **Dagens Medisin** – Krever nettverk for forskning – **Guri Rørtveit**

05.06.14 – **Dagens Medisin** – Tre av ti legevakter vil trenge bakvakt – **Steinar Hunskår**

06.06.14 – **Firda Tidend** – Marions tankesmie – **Marion Solheim**

07.06.14 – **Strilen** – Forskingspris til Hunskår – **Steinar Hunskår**

07.06.14 – **Strilen** – Myter og fakta om prevensjonsspiral – **Steinar Hunskår**

10.06.14 – **Aftenposten** – For tabloid om vaksiner – **Kristin Greve Isdahl Mohn** -
http://www.aftenposten.no/viten/For-tabloid-om-vaksiner-7596867.html#.U5gcsvmSx8F

Skeptikere som slutter å vaksinere sine barn sparker inn litt av grunnmuren i det oppbygde helsevesenet, mener Kristin G-I Mohn. FOTO: Poppe, Cornelius

For tabloid om vaksiner

Journalister må ta en del av skylden for at flere blir vaksineskeptikere.

OM AFTENPOSTEN VITEN

10.06.14 – **NRK Her og Nå** – vaksinesak – **Kristin Greve Isdahl Mohn**

10.06.14 – **BT** – Politianmeldt forsker mener han er syndebukk – **Per Bakke**

10.06.14 – **På Høyden** – Ansvar kan ligge hos styret – **Per Bakke** -
http://pahoyden.no/2014/06/ansvar-kan-ligge-hos-styret

11.06.14 – **BT** – Dette er saken – Innovest – **Per Bakke**

12.06.14 – **NRK Hordaland P1** – Hjerneforsking – **Frits Alan Thorsen**

12.06.14 – **BT** – Innovest kan bli nedlagt – **Per Bakke**

13.06.14 – **Dagens Medisin** – Åpner forskningssenter for hjernekreft – **Rolf Bjerkvig -** http://www.dagensmedisin.no/nyheter/apner-forskningssenter-for-hjernekreft-/

13.06.14 – **På Høyden** – Vil oversette kreftkunnskap til behandling – **Rolf Bjerkvig -** http://pahoyden.no/2014/06/vil-oversette-kreftkunnskap-til-behandling

13.06.14 – **VG** – Fotball-VM er bra for parforholdet – **Bjørn Bjorvatn**

14.06.14 – **NRK Her og Nå** – Dagens gjest – **Camilla Krakstad -** http://radio.nrk.no/serie/her-og-naa-hovedsending/DMNH01013914/14-07-2014#t=58m29s

16.06.14 – **Dagens Medisin –** Stiller fokus på medisinske bilder **- Odd Helge Gilja -** http://www.dagensmedisin.no/nyheter/stiller-fokus-pa-medisinske-bilder-/

17.06.14 – **Aftenposten** – Om ti år kan alle som kommer på sykehus få full gentest – **Torunn Fiskerstrand, Pål Njøstad -** http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Om-ti-ar-kan-alle-som-kommer-pa-sykehus-fa-full-gentest-7597732.html

17.06.14 – **Aftenposten** – Innvandrer-kvinner bruker sjelden P-piller – **Esperanza Diaz, Sabine Ruths** - http://www.aftenposten.no/viten/Mindre-prevensjon-og-hoyere-aborttall-blant-innvandrerkvinner-7605024.html

Ifølge forfatternes studie er det kvinner fra Øst-Europa, Asia og Afrika som bruker minst hormonelle prevensjonsmidler.

Mindre prevensjon og høyere aborttall blant innvandrerkvinner

Nye tiltak bør utvikles sammen med kvinnene det angår.

17.06.14 – **Hordaland** – Trygg i Voss interkommunale legevakt – **Steinar Hunskår**

21.06.14 – **VG** – Trener på å bli gamle – **Anette Hylen Ranhoff**

21.06.14 – **Strilen** – Utanlandsreise når ein er sjukmeldt – **Steinar Hunskår**

22.06.14 – **BT** – Nå skal kreften fryses bort - **Karl-Henning Kalland, Bjørn Tore Gjertsen** - http://www.bt.no/nyheter/lokalt/Na-skal-kreften-fryses-bort-3143505.html

23.06.14 – **NRK.no** – Kan ha abortert levedyktige fostre – **Trond Markestad** - http://www.nrk.no/norge/senaborter-skal-granskes-1.11786745

24.06.14 – **BT** - Her feirer legesjefene kontrakten på nær 17 millioner kroner – **Per Bakke**

24.06.14 – **BT** – Vil bremse kreft med gassbobler og ultralyd – **Odd Helge Gilja**

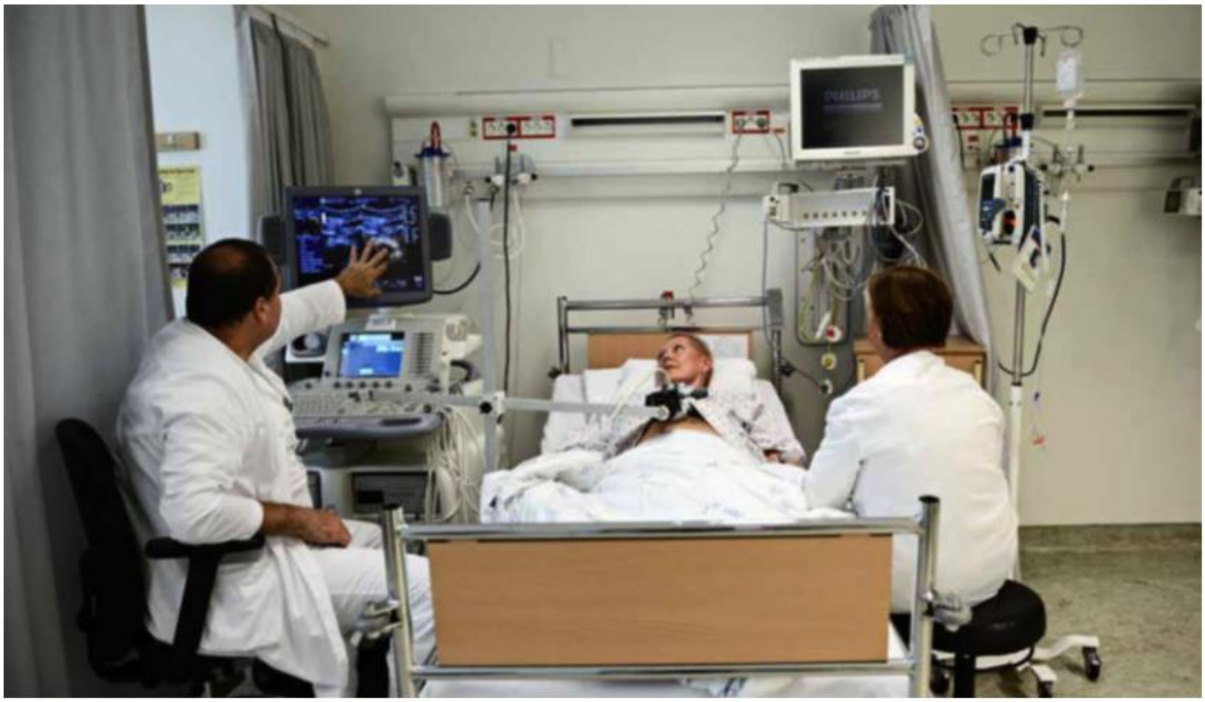

KYNDIG HJELP: Prosjektleder Georg Dimcevski og kreftsykepleier Mari Holsen har fulgt Marjut Leikman tett siden november. På Haukeland har hun fått behandling som ingen andre i verden har fått, etter at hun fikk kreft i bukspyttkjertelen.

Bomber kreft med gassbobler og ultralyd

fikk denne behandlingen i 2012. Hver tredje uke kommer hun inn til Forskningsposten ved Haukeland. Behandlingen varer i en time.

Testet på 12 pasienter

Først får hun intravenøs behandling med cellegift. Deretter kjøres små doser med gassbobler inn i kroppen, også intravenøst. Så settes et ultralydapparat mot svulsten, og ultralydbølgene manipulerer gassbobler til å dunke hull i svulstens cellevegg. Slik skal cellegiften trenge bedre inn.

– Konsentrasjonen av cellegift i selve svulsten øker, og det er det vi mener gjør behandlingen mer effektiv, sier seksjonsoverlege og prosjektleder Georg Dimcevski.

Ultralydbølgene som brukes

Bak Medviz står Helse Bergen, Universitetet i Bergen og Uni Research. Selskapet har 13 forskningsprosjekter, og dette er ett av deres viktigste.

– Dette er fyrtårnprosjektet vårt. Vi har hatt overraskende gode resultatet og publisert studier i internasjonale tidsskifter som har fått stor oppmerksomhet, sier Gilja.

Nå jobber de med multinasjonale studier, hvor mange land har vist interesse for å være med. En studie på dyr har vist at kreftsvulsten vokser saktere med denne type behandling.

– Om det også skjer med våre pasienter vil vi se når vi har samlet og analyser alle data, sier Gilja.

Offensive

pasientene har ikke så mye å tape på det, og vi vil prøve å forlenge

FAKTA

Bukspyttkjertelkreft

- Kreftformen utgjør i Norge omkring 2,5 og 2,8 prosent av nye krefttilfeller hos henholdsvis kvinner og menn.
- Rundt 550 personer får årlig denne kreftformen.
- Den opptrer meget sjelden før 35-årsalder.
- Omfanget av operasjonen og nærheten til store blodkar gjør det ofte vanskelig å fjerne svulsten kirurgisk.

26.06.14 – **Dagens Medisin** – Retter opp forsknings-politisk apartheid – **Guri Rørtveit**

26.06.14 – **Utrop** – Innvandrerkvinner bruker sjeldnere prevensjon – **Esperanza Diaz** – http://www.utrop.no/Nyheter/Innenriks/27494

27.06.14 – **VG** – Guttas mobil er en bakteriebombe – **Guri Rørtveit** - http://www.vg.no/nyheter/innenriks/vitenskap-og-forskning/guttas-mobil-er-en-bakteriebombe/a/23240250/

29.06.14 – **BT** – Tannregulering er milliardindustri – **Marit Midtbø**

28.06.14 – **Strilen** – Morsmjølk er framleis sunt for born – **Steinar Hunskår**

30.06.14 – **Dagens Medisin** – Retter opp forskningspolitisk apartheid – **Guri Rørtveit**

JULI

02.07.14 – **NRK Nordnytt** – Fornybar energi kan utkonkurrere olje fra nord – **Gunnar Kvåle** - http://www.nrk.no/nordnytt/_-johan-castberg-oljen-blir-for-dyr-1.11810019

05.07.14 – **Strilen** – Plagsamt håravfall etter infeksjon – **Steinar Hunskår**

07.07.14 – **Vårt Land** – Innvandrerkvinner bruker mindre prevensjon – **Esperanza Diaz** - http://www.vl.no/mobile/samfunn/innvandrerkvinner-bruker-mindre-prevensjon-1.86676

07.07.14 – **P4** – Store forskjeller på bruk av prevensjonsmidler – **Esperanza Diaz** - http://www.p4.no/story.aspx?id=576115

07.07.14 – **Bedre Helse** – Gir lavkarbodiett yngre hjertepasienter? – **Grethe Tell**

08.07.14 – **Trønder-Avisa** – Klar for flere tropenetter – **Bjørn Bjorvatn**

10.07.14 – **BT** – Kan få legevakt utan lege på vakt – **Steinar Hunskår**

10.07.14 – **BA** – Tragedien 9. juli – **Inge Morild**

12.07.14 – **Strilen** – Smittsam plage som kan behandlast - **Steinar Hunskår**

14.07.14 – **Videnskap.dk** – Børn, der får for lidt søvn, bliver lettere overvægtive – **Bjørn Bjorvatn** - http://videnskab.dk/krop-sundhed/born-der-far-lidt-sovn-bliver-lettere-overvaegtige

18.07.14 – **BT** – Flest kvinner på prestisjestudiene - http://www.bt.no/incoming/article3160412.ece#.U-IInPmSx8F

19.07.14 – **BT** – Kvinner dominerer toppstudier – **Nina Langeland**

Kvinner dominerer toppstudier

Årets søkertall fra Samordna Opptak viser at guttene sakker akterut i kampen om de gjeveste studieplassene ved UiB.

ANDERS SÆTRA
andersaetra@btr.no
foto ERIK BREKKE

Ved Universitetet i Bergen er alle de mest populære studiene dominert av kvinner. Juss, psykologi, medisin og odontologi skiller seg ut som studier det både er vanskelig å komme inn på, og der kvinneandelen er høyest.

Høyest er den ved Det medisinsk-odontologiske fakultet, der Kimberly Martine Kleftås (26) starter sine studier i august.

– Jeg tror nok dette er en trend som kommer til å fortsette. Det virker som om jenter i større grad tar akademiske utdannelser. Det har i alle fall vært veldig viktig for meg.

Nasjonal trend

Kleftås mener kjønnsfordelingen bør være jevn, men tror samtidig ikke det er grunn til å slå alarm helt ennå.

– Det er viktig å ha noenlunde jevn fordeling av begge kjønn. Jeg tror ikke det vil bli problematisk med tanke på behandling av pasientene, men for noen er det jo viktig hvilket kjønn legen har. Det er viktig at man har mulighet til å velge, så langt det går an, sier hun.

UiB har seks fakultetet. Blant årets nye studenter er kvinnene i flertall ved alle unntatt Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

– Det er absolutt noe vi er oppmerksomme på. Det er en generell trend nasjonalt, at det er flere jenter enn gutter som tar høyere utdanning, sier Oddrun Samdal, viserektor ved UiB.

Vil starte tidlig

I snitt er omtrent seks av ti studenter kvinner. Medisin-

ENDELIG: Kimberly Martine Kleftås fra Drøbak fått oppfylt studiedrømmen. – Jeg har alltid ønsket å studere medisin, men det er en lang vei å gå for dem som har gått musikklinjen på videregående og ikke har alle de riktige fagene, sier hun.

FAKTA

Kvinneandel

Kvinneandelen blant dem som har fått tilbud om studieplass ved UiB til høsten:
- Det humanistiske fakultet: 56,8 prosent
- Det juridiske fakultet: 64,5 prosent
- Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet: 46,6 prosent
- Det medisinsk-odontologiske fakultet: 78,7 prosent

flere menn til spesielt helsefagene, sier Samdal, som mener arbeidet må begynne allerede i ungdomsskolen.

IFT skrev tidligere denne måneden at nesten syv av ti elever som har kommet inn på den nye Amalie Skram videregående skole i Bergen er jenter.

Ikke vurdert kjønnspoeng

I mars skrev studentavisen Universitas at bare 35 prosent av de uteksaminerte studentene ved Universitetet i Oslo var menn, og at andelen var spesielt lav ved medisinstudiet.

– Det er bekymringsfullt og

vurdert som aktuelt ennå, sier viserektor Samdal.

Fakultetet følger med

Nina Langeland, dekan ved Det medisinsk-odontologiske fakultet, peker på at dette ikke er spesielt for UiB og Norge.

– Dette er et globalt fenomen. I år var andelen kvinner som fikk plass litt høyere enn før, men kvinneandelen blant dem som får autorisasjon som leger ligger litt under 60 prosent, sier hun.

Studier som farmasi og ernæring er enda skjevere fordelt enn medisin og odontologi.

«Verstingen» er tannpleie. Dekanen understreker at de vil ha jevnest mulig fordeling mellom kjønnene.

– Jeg vil jo si at talentene burde vært likt fordelt, og at den ideelle fordelingen ligger et sted mellom 40 og 60 prosent for hvert kjønn, sier Langeland, som sier kjønnspoeng har vært diskutert ved fakultetet.

– Vi så på det for fem år siden, da tallene ikke var like skjeve som nå. Vår holdning er at jevn kjønnsfordeling er bra på flere måter, men vi bruker ikke tallene for ett år som en fasit.

18.07.14 – **BT** – Svanesang for Hamas – **Eystein Husebye** - http://www.bt.no/meninger/debatt/Svanesang-for-Hamas-3159764.html#.U-M6b_mSx8E

19.07.14 – **Strilen** – Kronisk trøytt – **Steinar Hunskår**

21.07.14 – **Fiskeribladet Fiskaren** – Frå hav til helse – **Oddrun Gudbrandsen**

22.07.14 – **Dagens Medisin** – Tragisk at man ikke vet effekten – **Bettina Husebø** -
http://www.dagensmedisin.no/nyheter/-tragisk-at-man-ikke-vet-effekten-/

DAGENS Medisin

Vil Ap innta en pragmatisk holdning til fritt behandlingsvalg?

Nyheter | Debatt | Blogger | Leder | Legeliv | DM-Quiz | DM-TV | Jobbmarkedet | DM Arena | Annonsere | Om Da

Siste nytt | Helsepolitikk | Forskning | Kreft | Hjerte og kar | Legemidler | Folkehelse | Livsstil | Psykisk helse | Jobb og utdann

Oppdatert 22.07.14 Nyheter

– Tragisk at man ikke vet effekten

MER KUNNSKAP: Leder Bettina Husebø ved Senter for alders - og sykehjemsmedisin mener det er viktig å få vite effekten av smertebehandling hos demente.

Forskere i Bergen har testet et verktøy som skal gjøre det lettere å påvise effekten av smertebehandling for demente.

22.07.14 – **VG** – Norske varmerekorder knuses – **Bjørn Bjorvatn** -
http://www.vg.no/nyheter/innenriks/vaer-og-uvaer/norske-varmerekorder-knuses/a/23259094/

23.07.14 – **Fædrelandsvennen** – Nå er vifter i vinden – **Bjørn Bjorvatn**

24.07.14 – **Dagbladet** – Nå starter jobben – **Inge Morild**

24.07.14 – **Dinside.no** – Slik får du sove i sommervarmen – **Bjørn Bjorvatn** -
http://www.dinside.no/929701/slik-faar-du-sove-i-sommervarmen

25.07.14 – **VG** – Over 36 år? Da kan du ha nådd vendepunktet – **Grethe Tell** -
http://www.vg.no/forbruker/helse-og-medisin/over-36-aar-da-kan-du-ha-naadd-vendepunktet/a/23260489/

25.07.14 – **VG**- Hete netter på takterrasen – **Bjørn Bjorvatn** -
http://www.vg.no/nyheter/innenriks/vaer-og-uvaer/hete-netter-paa-takterrassen/a/23260549/

27.07.14 – **Strilen** – Bør medisinar mot depresjonar brukast i årevis? – **Steinar Hunskår**

29.07.14 – **Kyst.no** – Young fish får med fiskeriministeren – **Oddrun Gudbrandsen** - http://www.kyst.no/?page_id=120&article_id=106865

30.07.14 – **På Høyden** – Hvem på UiB er blant topp en prosent av verdens forskere? – **Kenneth Dickstein** - http://pahoyden.no/2014/07/hvem-pa-uib-er-blant-topp-en-prosent-av-verdens-forskere

31.07.14 – **Forskning.no** – Nå kommer en eldrebølge full av amalgam – **Anne Nordrehaug Åstrøm** - http://www.forskning.no/artikler/2014/juni/392905

31.07.14 – **BT** – Kan gå etter eks-sjefen – **Per Bakke**

31.07.14 - **På Høyden** – Innovest-saken til forliksrådet – **Per Bakke** - http://pahoyden.no/2014/07/innovest-saken-til-forliksradet

AUGUST

01.08.14 – **Dagens Medisin** – Verdien av vaksiner er undervurdert – **Ole Frithjof Norheim** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/-verdien-av-vaksiner-er-undervurdert-/

02.08.14 – **Strilen** - Østrogen: meir bevis, litt meir pessimisme – **Steinar Hunskår**

04.08.14 – **Dagens Medisin** – Mistenker diabetes-overbehandling – **Lillian Mo Andreassen** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/mistenker-diabetes-overbehandling-/

Mistenker diabetes-overbehandling

Hele 60 prosent av diabetespasienter ved sykehjem hadde farlig lavt blodsukker, viser ny studie.

0 Kommentarer » Skriv ut » Send »

Tagger: Diabetes, Overbehandling, Sykehjem

Stadig flere eldre over 60 år får diabetes (Guariguta, 2014). Mange av sykehjemspasientene med diabetes har gjerne tilleggs-sykdommer og bruker generelt mange legemidler.

–Til nå vet man lite om hva slags oppfølging disse pasientene får. Det at mange allerede bruker mange ulike medikamenter og at de har flere diagnoser, gjør utredning og behandling av disse pasientene vanskelig, sier stipendiat Lillan Mo Andreassen ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin ved Universitetet i Bergen. Hun er førsteforfatter av studien.

– Urovekkende lave verdier

I studien deltok diabetespasienter ved 19 sykehjem i Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland. Totalt inngikk hundre pasienter i studien. Forskerne hadde informasjon om kjønn, alder, bruk av diabetes-medikamenter, og glukose målt ved fingerstikk (vanlig blodsukker) siste 4 uker og HbA1c-verdier (langtidsblodsukker) de siste 12 måneder kortsiktig og langsiktig blodsukker-verdier. Dataene ble hentet ut i 2012. Av 742 pasienter, hadde 116 diabetes. Det utgjør 16 prosent.

DIABETES-DYPDYKK: Stipendiat Lillan Mo Andreassen er nå i gang med en ny studie der hun intervjuer ansatte ved sykehjem om diabetesbehandling. Foto: Privat

05.08.14 – **Klassekampen** – Altfor lavt blodsukker – **Lillian Mo Andreassen**

05.08.14 – **Adresseavisen** – Eldre på sykehjem har ofte lavt blodsukker – **Lillian Mo Andreassen**

05.08.14 – **Vårt Land** – Lavt blodsukker hos sykehjemspasientene – **Lillian Mo Andreassen**

05.08.14 – **Romsdals Budstikke** – Flertall av sykehjemspasienter har lavt blodsukker – **Lillian Mo Andreassen**

05.08.14 – **Finnmark Dagblad** – Sykehjemspasientene har lavt blodsukker – **Lillian Mo Andreassen**

05.08.14 – **Levangeravisa** – Flertall av sykehjemspasienter – **Lillian Mo Andreassen**

05.08.14 – **Dagen** – 60 % **- Lillian Mo Andreassen**

05.08.14 – **Møre-Nytt -** Fleirtal av sjukeheimspasientar har lågt blodsukker – **Lillian Mo Andreassen**

07.08.14 – **Selbyggen** – Fem år med tenner **- Sissel Krogstadmo**

07.08.14 – **VG -** Kontor med vindu gir bedre søvn – **Bjørn Bjorvatn**

09.08.14 – **Strilen** – Frykt for kjønnssjukdommar verre enn å få det – **Steinar Hunskår**

10.08.14 – **BT** – Mange barn trenger mer B12 – **Tor A. Strand** - http://www.bt.no/nyheter/innsikt/Mange-barn-trenger-mer-B12-3156106.html#.U-izCfmSx8E

11.08.14 – **NRK Hordaland, P1** – Bergenske ryggforskere - **Kjartan Fersum** - http://radio.nrk.no/serie/distriktsprogram-hordaland/DKHO01015814/11-08-2014#t=2h18m2s

11.08.14 – **BT** – Gi tennene tilbake til kroppen - **Anne Nordrehaug Åstrøm** - http://www.bt.no/meninger/debatt/Gi-tennene-tilbake-til-kroppen-3173436.html?xtor=RSS-2#.U-ixvvmSx8E

13.08.14 – **Aftenposten** – Biologiske nanorør forbinder cellene i kroppen og fungerer som snarveier for HIV og kreft – **Tanja Køgel** - http://www.aftenposten.no/viten/Biologiske-nanoror-forbinder-cellene-i-kroppen-og-fungerer-som-snarveier-for-HIV-og-kreft-7664719.html#.U-swYBBy3Vs

13.08.14 – **Den norske tannlegeforenings Tidende** - Forsker på intra-oral injeksjonsfobi – **Karin G. Berge** - http://www.tannlegetidende.no/index.php?seks_id=564178&a=1

13.08.14 – **Den norske tannlegeforenings Tidende** – Alle spesialiteter i Bergen – **Jana Ingebrigtsen** - http://www.tannlegetidende.no/index.php?seks_id=564069&a=1

14.08.14 – **Dagens Medisin** – FN's nye utviklingsmål for helse, er de gode nok? - **Ole Frithjof Norheim**

14.08.14 – **Dagens Medisin** – Feil å fjerne forskning som tellende – **Guri Rørtveit**

14.08.14 – **Dagens Medisin** – Egenandeler forsinker Norheim-utvalget - **Ole Frithjof Norheim**

16.08.14 – **Inside24** – Slik får du tilbake døgnrytmen etter ferien – **Bjørn Bjorvatn** - http://www.inside24.no/slik-far-du-tilbake-%C2%ADdognrytmen-etter-ferien/

16.08.14 – **VG** – Likmysteriet – **Inge Morild**

19.08.14 – **Tidsskriftet** – Jakten på det utenomjordiske – **Elling Ulvestad** - http://tidsskriftet.no/article/3208786

19.08.14 – **Fysioterapeuten** – Egenandeler skaper hodebry for Prioriteringsutvalget – **Ole Frithjof Norheim** - http://fysioterapeuten.no/Aktuelt/Nyheter/Egenandeler-skaper-hodebry-for-Prioriteringsutvalget

19.08.14 – **Tidsskriftet** – Medisinstudiet – et strev – **Edvin Schei** - http://tidsskriftet.no/Innhold/Nyheter/2014/August/Medisinstudiet-et-strev

19.08.14 – **Tidsskrifte**t – Kjendisforeleseren – **Trond Viggo Torgersen** - http://tidsskriftet.no/article/3219808

20.08.14 – **BT** – Rom for samvittighet – **Evind Meland** - http://www.bt.no/meninger/debatt/Rom-for-samvittighet-3179792.html

21.08.14 – **Dagens Medisin** – Skjerper kravene til kompetanse på legevakten – **Steinar Hunskår** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/hoyner-kravene-til-kompetanse-pa-legevakten/

21.08.14 – **BT blogg** – Kunsten å få deg til å lese dette – **Jobin K. Varughese** - http://innsikt.bt.no/kunsten-a-fa-deg-til-a-lese-dette/

22.08.14 – **Dagens Medisin** – Søker overvektige barn – **Oddrun Gudbrandsen** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/soker-overvektige-barn-/

Søker overvektige barn

Forskere i Bergen søker overvektige barn til nytt prosjekt med fokus på å spise sunne middager.

1 Kommentarer » Skriv ut » Send »

Tagger: Fedme, Kosthold, Overvekt, Overvektige barn

Forskere ved Universitetet i Bergen ønsker å undersøke om hva man spiser til middag, har betydning for overvektige barns helse.

I Norge er 15 prosent av guttene og 18 prosent av jentene i tredje klasse overvektige, viser tall fra Barnevekststudien.

Følges i 12 uker

Gjennom 12 uker skal overvektige barn i alderen 9 til 12 år bli veiledet til å spise sunne tredelte middager. Statlige kostholdsråd anbefaler en tredeling av middagen der grønnsaker, proteiner og karbohydrater utgjør tre like store deler.

– Til nå har man målt og veid overvektige barn, men det er gjort utrolig lite forskning på barn i den forstand at man har undersøkt blodet deres og vi vet lite om helsetilstanden deres, sier forsker Oddrun Gudbrandsen ved Klinisk Institutt 1 ved Universitetet i Bergen.

Studien er finansiert av blant andre Fiskeri - og havbruksnæringens forskningsfond og Bergens medisinske forskningsstiftelse.

Deltakerne i studien blir veid, målt, avgir urinprøve og blodprøve totalt tre ganger i løpet av prosjektet. Foresatte til barnet deltar også på en kurskveld med kostholdsveiledning, og fyller også ut en skjema over hva barna spiser daglig.

MANER OM MIDDAGSRO: – For mange er middagen dagens eneste sjanse til å spise grønnsaker. Det er viktig å skape ro rundt dette måltidet og prioritere det, sier forsker Oddrun Gudbrandsen ved UiB. Foto: Privat

Relaterte artikler

22.08.14 – **NRK P1** – Overvektige barn og fiskeforskning - **Oddrun Gudbrandsen**

23.08.14 – **Vest-Telemark Blad – Oppland Arbeiderblad – BA – Vårt Land – Bladet Vesterålen – Nationen – Dagbladet – Klassekampen – Adresseavisen – Harstad Tidende – Romsdals Budstikke – iTromso.no – Altaposten – Sunnmørsposten – Framtid i Nord – Folkebladet – Avisen Agder – fnv.no - Møre-Nytt - Bømlo-nytt** – Forskarar ved UiB søkjer overvektige barn – **Oddrun Gudbrandsen**

23.08.14 – **Strilen** – Testosteronbehandling mot aldring mot menn? – **Steinar Hunskår**

28.08.14 – **Strilen** – Vil ha fastlønn for legevakter – **Steinar Hunskår**

28.08.14 – **Side3** – Sjokkerte studentene med intim hjemmeleksene – **Trond Viggo Torgersen, Edvin Schei** - http://www.side3.no/sjokkerte-studentene-med-intim-hjemmelekse/8479675.html

28.08.14 – **Dagens Medisin** – Ønsker fastlønn for legevaktleger – **Steinar Hunskår**

30.08.14 – **Strilen** - Førebygging av flåttbitt og følgjesjukdomar – **Steinar Hunskår**

31.08.14 – **VG** – Øk hverdagsaktiviteten – **Bjørn Bjorvatn**

SEPTEMBER

01.09.14 – **ScienceNordic** – In the hunt for obesity and diabetes genes – **Pål Njølstad**, **Rolv Terje Lie** - http://sciencenordic.com/hunt-obesity-and-diabetes-genes

05.09.14 – **BT** – Dårlig hjerte med lite skolegang – **Jannicke Igland** – http://www.bt.no/nyheter/lokalt/Darlig-hjerte-med-lite-skole-3190878.html

05.09.14 – **Studvest** – Trendy med rå mat – **Jutta Dierkens**

06.09.14 – **Strilen** – Livsstil betre enn medisinar – **Steinar Hunskår**

09.09.14 – **BT** – Innvandrere går mindre til legen – **Esperanza Diaz**

09.09.14 – **Denkorteavis.dk** – Det behøver ikke være en sur pligt at leve sundere – **Bjørn Bjorvatn** - http://denkorteavis.dk/2014/det-behover-ikke-vaere-en-sur-pligt-at-leve-sundere-her-er-10-lette-tips-til-et-bedre-liv/

09.09.14 – **Framtida.no** – 32 millionar til forskning på ADHD og autisme – **Jan Haavik** – finn saka

10.09.14 – **Studvest** – Bergensstudenten: Deprimert, angstfull og stresset – **Endre Stigen**

10.09.14 – **Den norske tannlegeforenings Tidende** – Norsk basalforsker var best - Prøveprosjekt for TMD-pasienter – **Trond Inge Berge**

11.09.14 – **Dagens Medisin** – Får 32 millioner til ADHD-forskning – **Jan Haavik**

11.09.14 – **Dagens Medisin** – Vil sette forskerne på prøve – **Marion Solheim**

8, 9, 13, 14, 15 og 16.09.14 – **Aftenposten** – Fars synder påvirker barnas helse - http://www.aftenposten.no/helse/Se-hvordan-fars-synder-pavirker-barnas-helse-7703722.html - **Vårt Land – Dagsavisen – Dagen – Svenska Dagbladet** - http://www.svd.se/nyheter/utrikes/3914538.svd - **Sveriges Radio – SVT Nyheter – Helagotland – Göteborgs-posten – Dagbladet Sundsvall – Dagens Medicin – Die Welt** - http://www.welt.de/gesundheit/article132065544/Rauchende-Vaeter-erhoehen-Asthmarisiko-ihrer-Babys.html - **The News** - http://thenewsnigeria.com.ng/2014/09/16/smoking-by-parents-may-trigger-asthma-in-children/ - **Jutarnji** - http://doktor.jutarnji.hr/zastrasujuce--ako-pusite-vise-od-10-godina-prije-zaceca-djeteta--izgledi-da-dijete-dobije-astmu-veci-za-50-/1220316/

Liliput-lounge - http://www.liliput-lounge.de/news/rauchenden-vaeter-schaden-kindern-schon-lange-vor-der-geburt/ - **T-online.de** - http://www.t-online.de/eltern/schwangerschaft/id_70932430/asthma-risiko-bei-kindern-durch-rauchende-vaeter-.html - **Rhein-Neckar Zeitung** - http://www.rnz.de/wissenschaft/00_20140908171551_110746818-Studie-Rauchen-vor-der-Zeugung-erhoeht-Asthmar.html - **Cecilie Svanes**

11.09.14 – **NRK Hordaland P1** – HIV og AIDS – **Birgitta Åsjø**

12.09.14 – **NRK Vestlandsrevyen** – Alkoholvaner og adferdsvansker – Ann Kristin Knudsen - http://tv.nrk.no/serie/distriktsnyheter-vestlandsrevyen/DKHO99091214/12-09-2014#t=4m30s

14.09.14 – **NRK.no** – Kan preges om mor drikker før svangerskapet – Ann Kristin Knudsen - http://www.nrk.no/hordaland/mors-drikking-kan-gi-atferdsvansker-1.11930340

13.09.14 – **Bergens Tidende** – Brannskade ga livet ny retning – **Anne Berit Guttormsen**

13.09.14 – **Strilen** – Ikkje nytte av regelmessig underlivsundersøking – **Steinar Hunskår**

13.09.14 – **Fædrelandsvennen** – Det gode landet – **Marion Solheim**

15.09.14 – **BT** – Fløy med hivsmitte på magen – **Birgitta Åsjø**

HIV // Birgitta Åsjø har flere ganger reist fra Sverige til USA med hivsmitte i små flasker på magen, og blodprøver i håndvesken.

Fløy med hivsmitte på magen

INGUNN RØREN
ingunn.roren@bt.no
foto EIRIK BREKKE

– Hvorfor i all verden fløy du rundt med hiv-virus?
– Åh, det var en fantastisk tid! Jeg begynte å forske på hiv-viruset allerede i 1983, da det var nyoppdaget. På den tiden var aids-forskerne i den vestlige verden som en stor familie, der vi delte all kunnskap. Flere ganger fløy jeg fra Sverige til USA med hiv-virus i små plastflasker under blusen. Det var mest praktisk å ha det der, siden cellene måtte holde 37 grader. Så fikk amerikanerne av mitt virus, og jeg fikk av deres. Dette var før 11. september, nå ville jo ikke slikt vært mulig. I dag må alle virus sendes som risikomateriale.

– Hva er det viktigste som har skjedd innen hiv-forskning i de 30 årene du har drevet med det?
– Uten tvil kombinasjonsbehandlingen, at vi med de medisinene vi nå har tilgjengelig kan holde infeksjonen i sjakk. Nå tror vi at en hivpositiv som tåler medisinene kan leve like lenge som en hiv-negativ, forskjellen er bare at den ene må ta medisiner livet ut.

– Da du begynte å forske på hiv var det mye frykt og hysteri rundt alt som hadde med aids å gjøre. Hvordan reagerte folk rundt deg?
– Folk var redde, og jeg fikk utallige spørsmål om hvorfor jeg turte å jobbe med dette. Men jeg var ikke redd. Jeg jobbet i et sikkerhetslaboratorium, og på laben visste jeg nøyaktig hvor viruset var og hvordan jeg skulle håndtere det. Jeg sa til folk at det var langt farligere å dra på byen og ha tilfeldig sex, for da aner man jo ikke hvor viruset er. Det er en like stor fare i dag, og det er mange som har måttet betale en altfor høy pris når de er blitt smittet etter tilfeldig sex.

– Hva skal du gjøre nå som du blir pensjonist?
– Fortsette å jobbe! Jeg elsker jobben min, og kommer til på fortsette med noe forskning og undervisning av studenter. Det er en sann glede å kunne inspirere unge medisinstudenter, gjøre dem nysgjerrige og engasjerte.

– Har du vært gift med jobben?
– Så til de grader, og jeg har elsket det. Men nå er jeg også ganske nygift. Plutselig var han der, drømmemannen. Torbjørn og jeg møttes for 20 år siden via jobb. I 2009 ble han enkemann og jeg mistet min far, og da snakket vi en del om å være pårørende. Og så spurte jeg ham om hvordan jeg skulle komme meg til Sotra, der jeg aldri hadde vært. Han mente at det gikk ikke an, at jeg etter 18 år i Bergen ikke ante noe om Sotra. Så han sørget for at jeg ble invitert på middag dit. Og så insisterte han på å hente meg på Flesland da jeg kom fra ferie, og det var som et lynnedslag. Aldri før har jeg hatt noen som har ventet på meg etter mine reiser. Siden har det vært oss. Vi giftet oss for to år siden, så nå har jeg fått to bonusbarn og fem bonusbarnebarn. En gave!

MIN DAG

Navn: Birgitta Åsjø
Alder: 70
Bosted: Askøy
Aktuell: Går av med pensjon etter 30 år som en av Norges ledende hiv/aids-forskere, men skal fortsatt forske og undervise.
Hva gjør du i dag?

05.30: Står opp. Er en ekte morgenfugl. Spiser frokost mens jeg hører på P2.
14.00: Rydder ut av kontoret mitt i Laboratoriebygget på Haukeland.
21.05: Sitter på et fly på vei til Stockholm, sammen med min mann Torbjørn.

Flere ganger fløy jeg fra Sverige til USA med hiv-virus i små plastflasker under blusen

FREMSKRITT: – Nå tror vi at en hivpositiv som tåler medisinene kan leve like lenge som en hiv-negativ, forskjellen er bare at den ene må ta medisiner livet ut, sier Birgitta Åsjø.

17.09.14 – **Avisa Nordland** – Kommunikasjon – til glede og besvær – **Anders Bærheim**

17.09.14 – **Radio Rjukan** – Rjukanjente disputerer til doktorgrad – **Solfrid Sagstad** - http://radiorjukan.visto.no/nyheter.php?newsID=4560&katID=7

19.09.14 – **På Høyden** – Vil redusere for tidleg død med 40 prosent – **Ole Frithjof Norheim** - http://pahoyden.no/2014/09/vil-redusere-tidleg-dod-med-40-prosent

20.09.14 – **BT** – Kronisk, men ikke dødelig - **Henriette Christie Ertsås -**
http://www.bt.no/meninger/kronikk/Kronisk_-men-ikke-dodelig-3201442.html?xtor=RSS-2

23.09.14 – **Dagens Næringsliv** – Gass redder ikke klimaet – **Gunnar Kvåle**

25.09.14 – **Dagens Medisin** – Ferske studenter får møte akutt syke pasienter – **Anne Berit Guttormsen**

25.09.14 – **Dagens Medisin -** Inn i den nye studieplanen neste år – **Anne Berit Guttormsen**

26.09.14 – **Vårt Land** – Eldre mangler nærkontakt, blir deprimerte – **Bettina Husebø -**
http://www.vl.no/samfunn/eldre-mangler-n%C3%A6rhet-blir-deprimerte-1.272588

27.09.14 – **Strilen** – Bør småborn med væske i øyret få dren? – **Steinar Hunskår**

27.09.14 – **Dagens Næringsliv** – Ingen klimaløsning uten gass – **Gunnar Kvåle**

28.09.14 – **BT** – Helseklynge til Vestlandet – **Nina Langeland -**

http://www.bt.no/meninger/debatt/Helseklynge-til-Vestlandet-3206609.html

30.09.14 – **Avisa Nordland** – Er du trøtt og slapp for tiden? **- Bjørn Bjorvatn**

30.09.14 – **På Høyden** – Gulluglen delt ut for fyrste gong – **Marion Solheim**

OKTOBER:

02.10.14 – **På Høyden** – Dekaner positive til felles helseutdanning – **Nina Langeland** – http://pahoyden.no/2014/10/dekaner-positive-til-felles-helseutdanning

03.10.14 – **BT blogg** – Styr unna de mest effektive slankekurene – **Oddrun Anita Gudbrandsen** - http://innsikt.bt.no/styr-unna-de-beste-slankekurene-2/

04.10.14 – **Strilen** – Tankevekkande om antibiotika ved brannkoppar – **Steinar Hunskår**

05.10.14 – **BT** – Mens Anny Storetvedt (93) venter på sykehjemsplass, må datteren stelle for henne – **Bettina Husebø**

6 // NYHETER BERGENS TIDENDE SØNDAG 5. OKTOBER 2014

HJELPER TIL: Kari Fremdal (69) hjelper moren Anny Bertea Storetvedt (93) med mange hverdagslige gjøremål. Innkjøp, stelling av hår og hjelp med papirer er noe av det som må ordnes i løpet av uken. Verken hun eller moren tror at byrden kan basere seg på at familiene vil trå til mer hjemme.

Mens Anny Bertea Storetvedt (93) venter på sykehjemsplass, må datteren stelle for henne flere ganger i uken. I fremtiden må flere eldre regne med å bo hjemme lenger.

BERGENS TIDENDE SØNDAG 5. OKTOBER 2014 NYHETER // 7

FAKTA

Hver femte over 70 år

Antallet eldre over 80 år i Norge vil stige de neste 15 årene:

2014: 219.000

2030: 320.000

I dag har alle nok med seg selv, de har ikke tid til å ta seg av de eldre. Men de er unnskyldt, for verden har forandret seg

Anny Bertea Storetvedt (93)

TOMMIN A. KANNY
tommin.kanny@bt.no
HANNE LOANNE ÅGERNES
tlf. JOHN CHRISTIAN NYGAARD

– Uten pårørende hadde Heine-Norge stoppet for lenge siden. Men det finnes en grense for hva vi kan mestre også, sier Kari Fremdal (69).

Hun har med to barnepøser fra dagligvaren når hun låser seg inn i hos moren, Anny Bertea Storetvedt (93), i seniorleiligheten. 93-åringen ser rasten ikke, hun kommer seg knapt rundt i sin egen leilighet og er redd for å falle. Fremdals mor er en av de mange eldre som venter på sykehjemsplass i Bergen.

Og behovet øker. I 2029 vil det være 5000 flere bergensere over 80 år. For å huse den andelen av disse som trenger sykehjem etter dagens standard, trengs minst 1000 flere plasser.

– Må hjelpe hverandre

Allerede nå har politikerne signalisert at det er unrealistisk at alle disse vil bli bygget. I fremtiden må flere regne med å bo hjemme lenger. Sykehjemsplasser kan i mange tilfeller bli forbeholdt demente.

Helsedirektør Hilde Omarheim (51) frir allerede til de voksne barnas innsats. Hun mener at vi i fremtiden i større grad må basere oss på at vi må hjelpe hverandre, gjennom familien.

– En del pårørende bidrar i dag med aktiviteter, måltider, sosialt samvær og praktiske gjøremål. For eksempel lager frivillige- og pårørendegrupper på flere sykehjem tilstøtninger for beboerne. Jeg vil gjerne oppfordre enda flere til å bidra på denne måten, sier Omarheim.

– Men hvor lenge skal barna regne med å hjelpe til? Skal de gå i redusert stilling for å kunne hjelpe?

– Nei, jeg er opptatt av at pårørende ikke skal måtte redusere sin stilling dersom de ikke ønsker det selv. Det er opp til den enkelte hvor mye man kan og vil bidra med som pårørende. De må oppleve sin rolle som meningsfull og håndterlig.

– Vil eldrebølgen bety at det blir enda tøffere for dem som skal ta seg av sine foreldre?

– Ja, det kan det bety. Men samtidig må vi huske på at selv om de eldre lever lenger, så betyr ikke det flere pleietrengende år. Mange er også friskere lenger.

Hun tror at også menn vil måtte kjenne sin besøkstestid.

– Kvinnenes tid er begrenset, og det er også en grunn til at mange eldre er på sykehjem i dag. Hele familien må ta ansvar i fremtiden. Også menn, sier hun.

– Men tror du at det vil skje?

– Ja, si det. Menn har jo blitt kjønnsnøytralisérte når det gjelder våre barn. Jeg har stor tro på dette, og er overbevist at menn oppdager en slik innsats som meget berikende, sier Husebø.

Hun tror flere eldre kommer til å bli boende og de hjemme i fremtiden, når antallet 80-åringer fordobles frem til 2040. Og antallet 90-åringer tiddobles.

– Dataene byder allerede i dag på at de eldre bor lenger hjemme. Men det må være et mål at de skal føle seg trygge der, sier Husebø.

– Må løfte hjemmetjenesten

Hun påpeker at da må hjemmetjenestene få et betydelig løft med spisskompetanse i alle ledd, slik at får høyere kvalitet – døgnet rundt.

I kjølvannet av samhandlingsreformen vil også eldre bli skrevet raskere ut fra sykehus.

– Det betyr at flere og flere vil trenge kvalitetssikret oppfølging og til dels avansert behandling og pleie i hjemmet sitt, sier hun.

– Dette behøver kun ikke familien ivareta, her trenge høykompetent helsepersonell, sier forsteteamansvarsle Bjørg Dale ved Universitetet i Agder.

Forskeren mener det offentlige ikke kan belage seg på at familien skal ta dette ansvaret.

48 prosent dør på sykehjem

I dag dør 45 prosent av befolkningen på sykehjem. Det vil ikke være sånn i fremtiden, tror Bettina Husebø, forsteteamansvarsle ved Senter for aldens- og sykehjemsmedisin ved Universitetet i Bergen.

– Ingen andre land har det så luksuriøst som her i Norge. Vi er på verdensnivået. Vi har flere sykehjemsplasser, hundar og bøder enn i noe land, sier Husebø.

08.10.14 – **Sunnhordland** – Ungdommen søv mindre enn før – **Bjørn Bjorvatn** - http://www.sunnhordland.no/article/20141008/NYHENDE/141009821

09.10.14 – **BT** – Flere venner er døde av ebola - **Edeen Jalloh** – http://www.bt.no/nyheter/lokalt/Nok-en-venn-er-dod-av-ebola-3215194.html

09.10.14 – **Budstikka** - «Landsby» eller «kloster» for demente i Asker? – **Bettina Husebø**

09.10.14 – **Dagens Medisin** – Medier, politikk og prioritering - **Ole Frithjof Norheim**

10.10.14 – **ABC Nyheter** – Stamcelle-gjennombrudd gir håp om diabeteskur – **Pål Njølstad** - http://www.abcnyheter.no/nyheter/helse/2014/10/10/209568/stamcelle-gjennombrudd-gir-hap-om-diabeteskur

11.10.14 – **Strilen** – Har vi nok D-vitamin – **Steinar Hunskår**

13.10.14 – **Aftenposten** – Egne stamceller kan gi din helt unike kreftmedisin – **Emmet Mc Cormack** - http://www.aftenposten.no/viten/Egne-stamceller-kan-gi-din-helt-unike-kreftmedisin-7742247.html

Vi vet at enkelte typer kreftmedisin virker på noen, og ikke på andre. Problemet er ofte at vi ikke har tid til å teste ut et utall ulike medikament, for i mellomtiden sprer kreften seg.
FOTO: Fotolia/NTB Scanpix (illustrasjon)

Egne stamceller kan gi din helt unike kreftmedisin

Vi står på terskelen til en helt ny måte å behandle kreft på.

14.10.14 – **Videnskap.dk** – Bekymring for dårlig søvn holder os vågne – **Bjørn Bjorvatn** - http://videnskab.dk/krop-sundhed/bekymring-darlig-sovn-holder-os-vagne

14.10.14 – **Tidsskriftet** – Urininkontinens etter fødsel er vanlig – **Guri Rørtveit**

16.10.14 – **BT** – Tabubelagt når kvinnene lekker – **Guri Rørtveit**

18.10.14 – **Strilen** – Åreknutar fører ikkje til farleg blodpropp – **Steinar Hunskår**

20.10.14 – **Dagens Medisin** – Fastlegene må ut av de interne boblene sine – **Steinar Hunskår**

21.10.14 – **Tidsskriftet** – Primærmedisinsk uke i gang – **Steinar Hunskår**

21.10.14 – **Åndalses Avis** – Sjekk brystene dine – **Hans Petter Eikesdal**

23.10.14 – **Dagens Medisin** – Oppfordrer fastlegene til å komme på banen – **Steinar Hunskår**

24.10.14 – **Askøyværingen** - Et lite sprøytestikk snudde opp ned på Morten Thommasens liv – **Rebecca Cox**

25.10.14 – **Åndalsnes Avis** – Fri og villig – **Bettina Husebø** - http://www.andalsnes-avis.no/frapapir/article10271263.ece

25.10.14 - **Strilen** - Sure oppstøt kan behandlast reseptfritt - **Steinar Hunskår**

29.10.14 – **Dagbladet** – Gir større overlevelse ved hjerteinfarkt – **Jannicke Igland** – http://www.dagbladet.no/2014/10/29/tema/pluss/helse/sykdom/hjerteinfarkt/35959225/

Lavere utdanning gir dårligere overlevelse

Overlevelsen etter hjerteinfarkt er ikke bare påvirket av alder.

Publisert 29. oktober 2014, kl. 00:19
Av Jorun Gaarder

Del med andre Send til

(Dagbladet): Det er forskjeller i overlevelse etter akutt hjerteinfarkt ikke bare når det gjelder åpenbare faktorer som alder, men også i sosioøkonomisk bakgrunn. Norske forskere fra Universitetet i Bergen har sett på hvordan utdanning slår ut for dødeligheten.

- Utdanning er en viktig faktor når det kommer til overlevelse ved hjerteinfarkt. Sammenliknet med pasientene med høyskole- eller universitetsutdanning, går det dårligere både med de med bare grunnskole og de med videregående utdanning, sier Jannicke Igland, stipendiat ved Universitetet i Bergen og førsteforfatter av studien.

LES OGSÅ

- Derfor er blodpropp undervurdert

Årlig dør over 500.000 av venetrombose i Europa.

Mener noen av de «sunne» oljene kan gjøre

29.10.14 – **På Høyden** – Fisjonerer om fusjon – **Nina Langeland** -
http://pahoyden.no/2014/10/fisjonerer-om-fusjon

29.10.14 – **BA** – Vi surfer oss fra søvn og helse – **Bjørn Bjorvatn** -
http://www.ba.no/nyheter/article7658201.ece

30.10.14 – **NRK Hordaland P1** – hjernekreft og forsking **- Rolf Bjerkvig**

30.10.14 – **BT** – Ble overrasket med 33 millioner – **Lars Akslen, Rolf Bjerkvig, Tone Bjørge, Bjørn Tore Gjertsen, Karl-Henning Kalland**, **James Lorens, Per Lønning, Emmet Mc Cormack, Helga Salvesen, Frits Thorsen, Per Magne Ueland** -
http://www.bt.no/nyheter/lokalt/Ble-overrasket-med-33-millioner-3231019.html - vurder bilde og sjekk namna

31.10.14 – På Høyden – Pengedryss til kreftforskinga – **Lars Akslen, Rolf Bjerkvig, Tone Bjørge, Bjørn Tore Gjertsen, Karl-Henning Kalland**, **James Lorens, Per Lønning, Emmet Mc Cormack, Helga Salvesen, Frits Thorsen, Per Magne Ueland** -
http://pahoyden.no/2014/10/pengedryss-til-kreftforskinga

NOVEMBER:

01.11.14 – **Strilen** – Enkel behandling for soppinfeksjon – **Steinar Hunskår**

04.11.14 – **NRK** – Gransking avviser ulovlige senaborter – **Trond Markestad** – http://www.nrk.no/norge/gransking-avviser-ulovlige-senaborter-1.12023694

04.11.14 – **NRK Rogaland** – Elsykling er god trening for utrente – **Thomas Mildestvedt** – http://www.nrk.no/rogaland/25-elsyklister-skal-folges-ett-ar-1.12024467

Forsker: Elsykling er god trening for utrente

Åtte elsyklister i Stavanger skal, sammen med tilsvarende grupper i Kristiansand og Bergen, følges av forskere i ett år. Målet er å finne ut hva som skjer med den fysiske formen deres.

Journalist
Bjørn Grimen

Publisert 04.11.2014

Åtte elsyklister i Stavanger skal sammen med tilsvarende grupper i Kristiansand og Bergen følges av forskere i ett år. Målet er å finne ut hva som skjer med den fysiske formen deres.

05.11.14 – **VG** – Nytt revmatisme-håp/hardt leddgiktrammede Kari glad for at forskere vil skreddersy behandlingen – **Roland Jonsson** -
http://pluss.vg.no/2014/11/04/1813/1813_23329220

06.11.14 – **Tidsskriftet** – Cerebral parese og familiær risiko – **Rolv Terje Lie, Mette C. Tollånes, Dag Moster** – http://tidsskriftet.no/article/3244198

06.11.14 – **BA** – Strid om lyder fra kjøkkenet – **Inge Morild**

08.11.14 – **Strilen** – Reglar for sjukmelding under utanlandsopphald – **Steinar Hunskår**

09.11.14 – **BT blogg** – Den gang legen var en gud – **Jobin K. Varughese** - http://innsikt.bt.no/den-gangen-legen-var-en-gud/

Den gangen legen var en gud

Publisert: 2014-11-09 09:07 **Sist oppdatert:** 2014-11-09 09:10

FORFATTER:

Jobin K. Varughese

Grøssere har en tendens til å være ganske så forutsigbare til tider. Vi har blondinen, kun iført et håndkle. Hun går sakte ned en mørk korridor, strømmen er gått. Hvem skulle trodd det? Der stod jo seriemorderen, ventende på henne, med kniven i hånden.

Skal dette være skummelt liksom?

Til gjengjeld er det andre ting som skremmer vettet av meg. For noen år tilbake fikk jeg lese feltnotatene til en antropolog som jeg kjenner. Der stod det en historie om en lege i en liten landsby i India, som var observert i å dra på handletur i butikken en dag. Er dette så uvanlig da, tenker du sikkert. Men ryktene begynte å gå.

10.11.14 – **Aftenposten** – Norheimutvalget: Hvem prioriterer i dag? - **Ole Frithjof Norheim**

10.11.14 – **Dagens Medisin** – Fastleger bør øke pandemi-kapasitet – **Kristian A. Simonsen**

11.11.14 – **BT blogg** – Influensaen er på vei! Hvilke vaksinetyper fins? – **Kristin Greve-Isdahl Mohn** - http://innsikt.bt.no/influensaen-er-pa-vei-hvilke-vaksinetyper-finnes/

11.11.14 – **Aftenposten** – Utfordrende prioriteringer - **Ole Frithjof Norheim**

11.11.14 – **Puthir.com** – The most common reasons why you sleep badly – **Bjørn Bjorvatn** - http://puthir.com/the-most-common-reasons-why-you-sleep-badly/

12.11.14 – **Aftenposten** - Slik kan helseprioriteringene bli bedre - **Ole Frithjof Norheim** - http://www.aftenposten.no/meninger/kronikker/Kronikk-Slik-kan-helseprioriteringene-bli-bedre-7783379.html

Vanskelige valg bør følge prinsipper, kriterier og prosedyrer vi på forhånd har kommet frem til i fellesskap. De binder beslutningstageren til masten og bør følges, nettopp når det stormer som verst, skriver Ole Frithjof Norheim. FOTO: Kallestad, Gorm

Kronikk: Slik kan helseprioriteringene bli bedre

Fire prinsipper kan gjøre prioriteringene i helsevesenet bedre, mener Prioriteringsutvalget. I dag legger de frem sin rapport.

Kronikk

Ole Frithjof Norheim lege, professor i medisinsk etikk og leder av Prioriteringsutvalget

Oppdatert: 12.nov. 2014 13:10

Del | Tweet | E-post | Lagre artikkelen i leselisten

Hver eneste dag tas det tusenvis av prioriteringsbeslutninger i norsk helsetjeneste. Brystkreftsaken er bare én av mange.

Ole Frithjof Norheim. FOTO: privat

Spørsmålet er ikke om, men hvordan slike beslutninger kan tas på en best mulig måte.

Å prioritere innebærer å rangere, det vil si å sette noe foran noe annet. Vi prioriterer fordi vi ønsker en god og rettferdig fordeling av helse og helsetjenester.

Prioritering angår mange og kan ha store konsekvenser. Prioritering handler om liv og død, sykdom og lindring, enkeltmenneskers historier og befolkningens helse.

Prioritering handler også om kompliserte medisinske beslutninger, faglig prestisje, økonomiske interesser og politisk styring.

Fire prinsipper for god prioritering

Utvalget mener prioriteringsarbeidet i Norge bør bygge på fire

let's deal - ALLE ELSKER EN GOD DEAL!

Varmepute med lavasand 42%

Remington rettetang 47%

12.11.14 – **Dagens Næringsliv** – Helsevesenet utfordres til hardere prioriteringer - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 - **NRK.no** – Ber Høie prioritere syke unge foran eldre – **Ole Frithjof Norheim** - http://www.nrk.no/hordaland/ber-hoie-prioritere-syke-unge-foran-eldre-1.12038661

12.11.14 – **Dagens Næringsliv** – Ingen stor kursendring - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **NRK Nyhetsmorgen** – Oppfølger Prioriteringsutvalget - **Ole Frithjof Norheim** - http://radio.nrk.no/serie/nyhetsmorgen/NPUB50022614/12-11-2014#t=1h4m48s

12.11.14 – **Aftenposten** – Prioriteringsutvalget legger fram sin utredning - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **VG** – Utvalg vil prioritere de unges helse - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **NRK Politisk kvarter (P1)** og **nrk.no** – Frykter et mer delt helsevesen - **Ole Frithjof Norheim** - http://www.nrk.no/norge/frykter-et-mer-delt-helsevesen-1.12038723

12.11.14 – **Aftenposten** – Utvalgets dom: Unge syke prioriteres foran eldre kreftpasienter - **Ole Frithjof Norheim** - http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Utvalgets-dom-Unge-syke-prioriteres-foran-eldre-kreftpasienter-7782492.html

12.11.14 – **BT** – I fremtiden kan det koste deg mer å få sykehusbehandling – **Ole Frithjof Norheim** og **Bjarne Robberstad** - http://www.bt.no/nyheter/lokalt/I-fremtiden-kan-du-matte-betale-mer-for-sykehusbehandling-3239909.html

12.11.14 – **Nettavisen** – Bruker for store helseressurser der det ikke gir gevinst - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **NRK Sørlandssendinga** – Prioritering i helsevesenet - **Ole Frithjof Norheim**

- http://radio.nrk.no/serie/distriktsprogram-soerlandet/DKSL01022614/12-11-2014#t=56m4s

12.11.14 – **Vårt Land** – Kampen om helsekroner – **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **NRK.no** – Uhyggelig om alder skal avgjøre hvem som får helsehjelp - **Ole Frithjof Norheim** - http://www.nrk.no/norge/_-uhyggelig-om-alder-skal-avgjore-helsehjelp-1.12039453

12.11.14 – **Dagens Medisin** – Dette bør bli dyrere for pasienten - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **NRK Sørlandet** – MS-pasienter bør få ekstra prioritet - **Ole Frithjof Norheim** - http://www.nrk.no/sorlandet/vil-prioritere-ms-pasienter-1.12038715

12.11.14 – **Fysioterapeuten** – Foreslår økte egenandeler - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **BT** – Rusmisbrukere bør få gratis fastlege - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **Dagens Medisin** – Kritiserer beslutningsforum - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **Namdalsavisa** – Nødvendig å prioritere - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **Dagsavisen** – Prioritering nødvendig for rettferdig fordeling - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **Dagens Medisin** – Sjeldne sykdommer blir ikke eget prioriteringskriterie - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 - **Avisa Møre** – Prioritering nødvendig for rettferdig fordeling - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **Østlands-post**en – Prioriteringsutvalget - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **Dagens Medisin** – Beslutningsforum må åpnes - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **Bladet Vesterålen** – Prioritering nødvendig for rettferdig fordeling - **Ole Frithjof Norheim**

12.11.14 – **ABC Nyheter** – Lavt prioriterte helsetjenester kan bli dyrere – **Ole Frithjof Norheim**

13.11.14 – **NRK Frokostradio** – Hvor mye skal alderen avgjøre - **Ole Frithjof Norheim**

- http://radio.nrk.no/serie/frokostradio/DMPS01022714/13-11-2014#t=52m3s

13.11.14 – **Aftenposten** – Syk, ufør og avskrevet - **Ole Frithjof Norheim**

13.11.14 – **Aftenposten** - Høie har fått 3000 helseråd - **Ole Frithjof Norheim**

13.11.14 – **Adresseavisen** – Valg på liv og død - **Ole Frithjof Norheim**

13.11.14 – **Finnmarken** – Først i helsekøen - **Ole Frithjof Norheim**

13.11.14 – **Nationen** – Sortering ved livets slutt - **Ole Frithjof Norheim**

13.11.14 – **Namdalsavisa** – Først i helsekøa - **Ole Frithjof Norheim**

13.11.14 – **Dagen** – Helse-Høie vil prioritere - **Ole Frithjof Norheim**

13.11.14 – **Sunnmørsposten** – Pasienter innen rus og psykiatri kan bli vinnere - **Ole Frithjof Norheim**

13.11.14 – **BT** – MS-pasienter kan bli prioritert høyere – **Bjarne Robberstad**

13.11.14 – **Adresseavise**n – Unge skal gå foran eldre- **Ole Frithjof Norheim**

13.11.14 – **BT** – Kunsten å prioritere **- Ole Frithjof Norheim**

13.11.14 – **BT** – Disse overvektige rottene fikk bedre helse av å spise fiskeprotein – **Oddrun Anita Gudbrandsen** – http://www.bt.no/sprek/Disse-overvektige-rottene-fikk-bedre-helse-av-a-spise-fiskeprotein-3238964.html

13.11.14 – **BT blogg** – Et protein er et protein er et protein – eller? – **Oddrun Anita Gudbrandsen** - http://innsikt.bt.no/et-protein-er-et-protein-er-et-protein-eller/

13.11.14 – **Fysioterapeuten** – God økonomi i gruppetrening – **Jan Magnus Bjordal** – http://fysioterapeuten.no/Aktuelt/Nyheter/God-oekonomi-i-gruppetrening

14.11.14 – **TV2** – Framtidas diabetesmedisin – **Pål Njølstad**

14.11.14 – **Aftenposten** – Prioritering ønskes velkommen **- Ole Frithjof Norheim**

14.11.14 – **Romerikes Blad** – Hvor mye er egentlig et ekstra leveår verdt? – **Ole Frithjof Norheim**

14.11.14 – **På Høyden** – Uskikkede bør ikke starte på medisin – **Arne Tjølsen** – http://pahoyden.no/2014/11/uskikkede-bor-ikke-starte-pa-medisin

14.11.14 – **Dagens Næringsliv** – Legene, radioverten og uansvarligheten - **Ole Frithjof Norheim**

14.11.14 – **iTromsø** – UNN-sjefen støtter utvalg - **Ole Frithjof Norheim** – http://www.itromso.no/nyheter/article10349727.ece

15.11.14 – **Strilen** – Dobbel betaling for dobbeltime hos fastlegen? – **Steinar Hunskår**

15.11.14 – **BT** – Politikere griper for raskt inn i enkeltsaker - **Ole Frithjof Norheim**

15.11.14 – **Aura Avis** – Først i helsekøen - **Ole Frithjof Norheim**

16.11.14 – **BT Innsikt** – Derfor går kreftcellene berserk – **Lars Akslen** - http://www.bt.no/nyheter/innsikt/Derfor-gar-kreftcellene-berserk-3240101.html

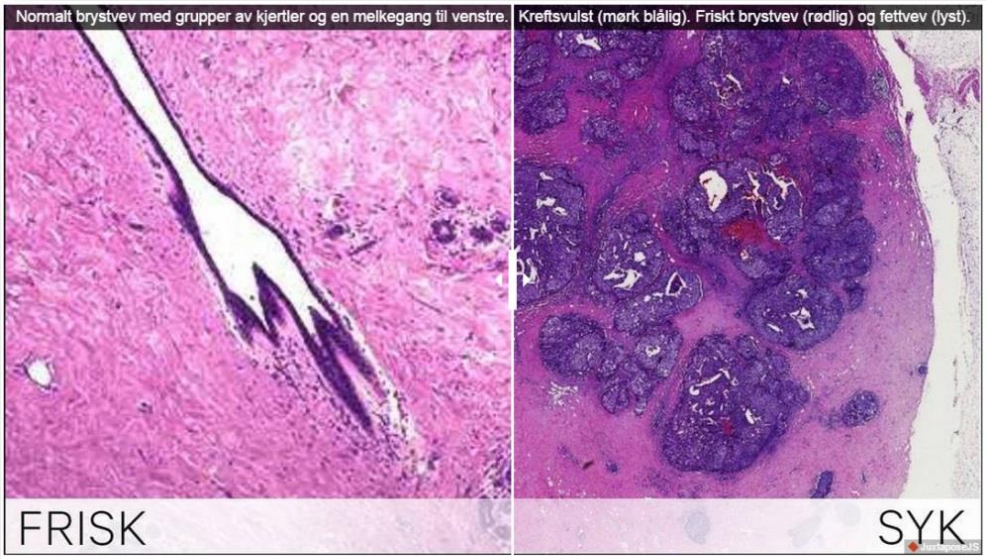

Derfor går kreftcellene berserk

Innsikt: Når blodkarene rundt svulsten bestemmer seg for å invadere, da går kreftcellene berserk.

Lars A. Akslen UiB og Haukeland universitetssykehus

Publisert: 16.nov. 2014 08:00 Oppdatert: 16.nov. 2014 08:00

Lagre i leselisten

Kreft er som en krig. Mange kreftsvulster må gi tapt etter god medisinsk behandling. En del av kroppen, immunsystemet, overvåker situasjonen og kan eliminere uønskede celleopprør, som tidlige kreftsvulster. Men noen blir aggressive og angriper kroppen. De oppfører seg som en terrorgruppe som

ARTIKKELFORFATTEREN

Lars A. Akslen har skrevet denne artikkelen. Han er professor ved Klinisk institutt I ved UiB og overlege ved Avdeling for patologi ved Haukeland universitetssykehus. Akslen leder også Centre for Cancer Biomarkers (CCBIO), et Senter for fremragende forskning (SFF) ved UiB.

16.11.14 – **Aftenposten** – Alle må bidra til klarere prioriteringer - **Ole Frithjof Norheim**

17.11.14 – **VG** – Et kyss = 80 millioner bakterier – **Harald G. Wiker** -
http://www.vg.no/forbruker/helse/ett-kyss-80-millioner-bakterier/a/23337491/

Ett kyss = 80 millioner bakterier

**** Professor: Munnen er en bakteriebombe**

NUSS: Nederlandske forskere har funnet ut av at par som kysser ni ganger om dagen har ikk bakterieflora i munnen.
Foto: BARABAS ATTILA, MICROSTOCK/SCANPIX

Av CAMILLA BERGLAND
(VG) 17.11.2014 11:37 - oppdatert 17.11.2014 12:07

36

2.6K 18

A A

Er du en lidenskapelig kysser? Uansett hvor god du er med tungen, kommer du ikke unna at du overfører millioner av bakterier med din våte fornøyelse.

Siste saker fra Helse

Stem på Årets Vektklubbmedlem 2014	05.01.2015, 16:25
To av tre krefttilfeller skyldes uflaks	02.01.2015, 03:07
Sigurd (12) varig skadet av laserpenn - nå er den forbudt	01.01.2015, 12:11
Lite D-vitamin øker dødsrisiko	31.12.2014, 01:52
Ny studie: Hjerteflimmer kan gi blodpropp i lungene	31.12.2014, 00:54

17.11.14 – **Dagen** – Lindrende behandling må prioriteres - **Ole Frithjof Norheim**

17.11.14 – **Haugesunds Avis** – Fagfolk uenige om fenomenet – **Anders Bærheim** - http://www.h-avis.no/nyheter/fagfolk-uenige-om-fenomenet-1.8656293

17.11.14 – **Vårt Land** – Udemokratisk og umoralsk - **Ole Frithjof Norheim**

18.11.14 – **Dagens Medisin** – Tar med bruker i Beslutningsforum - **Ole Frithjof Norheim**

18.11.14 – **Dagens Medisin** – Kolspris til Cecilie Svanes – **Cecilie Svanes** - http://www.dagensmedisin.no/nyheter/kolspris-til-cecilie-svanes/

19.11.14 – **Aftenposten** – Helsevesenet er ikke jordbruk - **Ole Frithjof Norheim**

19.11.14 – **Vårt Land** – Vi må høre de tause taperne - **Ole Frithjof Norheim**

19.11.14 – **NRK.no** – Synd at Høie avviser snus-forbud – **Grethe Tell** - http://www.nrk.no/norge/_-synd-at-hoie-avviser-snus-forbod-1.12052387

PRISVINNER: Cecilie Svanes har poengtert betydningen av å forebygge røyking, få voksne til å slutte å røyke, ha et sunt kosthold samt unngå overvekt, ifølge juryen. Foto: Universitetet i Bergen

20.11.14 - **BT** – Julie (10) kan slippe insulinsprøyten i framtiden – **Pål Njølstad**

10 // NYHETER BERGENS TIDENDE TORSDAG 20. NOVEMBER 2014

DIABETES // Nå jobber forskerne på spreng for å utvikle ny behandling og finne ut hvorfor barn får diabetes.

Julie (10) kan slippe insulin-sprøyten i fremtiden

TORUNN A. AARØY
torunn.aaroy@bt.no
MAGNHILD BORDE
magnhild.borde@bt.no

– Egentlig hadde jeg sprøytekrekk. Nå setter jeg seks sprøyter på meg selv hver dag, sier Julie Longva Thoppil (10).

På to år har det skjedd veldig mye i en tiårings liv. Julie har nettopp fått diabetes type 1. I ukene før var hun i ikke i form. Humøret var skiftende. Hun var ikke den glade og sprudlende jenten hun pleier å være.

– Jeg var veldig trøtt. Og jeg gikk veldig mye på do. Jeg måtte til og med tisse flere ganger om natten, sier Julie.

Da foreldrene sjekket på nettet ante det dem at det kunne dreie seg om diabetes. Hun kom raskt til og blir innlagt ved Barnekliniken.

– Heldigvis kom hun til oss før hun hadde blitt for syk, sier professor og overlege Pål R. Njølstad ved Barnekliniken ved Haukeland universitetssykehus.

Jobber med gåten

Njølstad er blant de norske forskerne som jobber med å finne ut hvorfor barn får diabetes. I fjor fikk 350 norske barn diabetes 1, den diabetesformen som oftest rammer barn og unge voksne. De fleste av barna var mellom 6 og 12 år, og størst er økningen blant de yngste.

Blant det forskerne undersøker er hvem som kan bruke diabetestablettar. Tabletane hjelper de insulinproduserende cellene til å utføre sitt mer insulin. Det krever at de insulinproduserende cellene fortsatt er intakte.

– Ved vanlig type 1 diabetes er disse cellene ødelagte og tabletter vil ikke kunne virke. Men vi tror og håper at det finnes noen som har fått diagnose ved at de likevel har bevarte insulinproduserende celler, sier Njølstad, som også er leder for KG Jebsen Senter for Diabetesforskning i Bergen.

Undersøker 4000 barn

Derfor gjennomfører forskerne nå ein stor studie med 4000 barn som har barnediabetes. Her forsøker de å finne ut om det er noen blant disse 4000 som har fått diagnose – ikke type 1 diabetes som antatt, men en annen form for diabetes.

– I så fall skal de ha en annen behandling enn den de får nå, en mer pasienttilpasset medisin. For noen kan løsningen være tabletter, sier Njølstad.

Han tror at i fremtiden vil barn få en mye mer variert diabetesdiagnose. Det vil ikke bare være diabetes 1, men den vil bli delt opp i undergrupper. Allerede i dag har en klart å identifisere MODY, en diabetesform som rammer unge personer helt ned i spedbarnsalder og skyldes en genfeil.

– Vi håper i fremtiden å finne flere undertyper av diabetes 1, som kan være forslåelige og trenge ulik behandling. Ikke alle som har diabetes 1 trenger samme behandling, det kan arte seg ulikt, ser Njølstad.

Kan bruke stamceller

Forskerne ser også muligheter i stamcellebehandling. Da omprogrammerer legene hudceller slik at de kan lage insulin. Nåsetten de tilbake i pasienten.

– Forsøkene har man ikke klart å lage disse gode nok, ser Njølstad.

En bedre behandling vil bety mindre risiko for seinskader ved diabetes, slik som blindhet, hjerte- og kasnykloen og nyresykdom.

– Hvis noen flere kan bruke pillar og tabletter, bruke andre typer insulin eller trenger lavere dosser med insulin er dette klare fremskritt, ser Njølstad.

Håper å slippe sprøyte

I Julies familie har bestefaren diabetes. Hvordan Julie har levd og hva hun har spist har ikke noen betydning for at hun fikk sykdommen.

– For oss var det viktigst at diabetes er et vanlig blant barn, sier pappa Benjamin Thoppil.

På Barnekliniken har 10-åringen lært om blodsukkermålingen og insulinpennen må hun alltid ha med seg. Er hun 10-åringen. Men blodsukkerhelslig er hun en av dem som kanskje kan slippe i fremtiden.

– Vi håper at teknologiske fremskritt skal gjøre det lettere for henne fremover, ser Thoppil.

ØVER: Overlege Pål Njølstad ved Barnekliniken viser hvordan Julie Longva Thoppil (10) skal sette insulin på en appelsin

PÅ SYKEHUS SAMMEN: Mamma Anne-Sofie Longva og pappa Benjamin Thoppil har vært 14 dager på sykehus sammen med Julie. Der her hun lært om føling, blodsukker og alt som følger med diabetes 1.

...et øvde hun på tar hun begynte å sette insulin på seg selv. Nå må hun sette sprøyten i magen seks ganger daglig og måle blodsukkeret 12 ganger daglig.

FAKTA

Diabetes 1

- 25.000 norske kvinner og menn lever med type 1 diabetes i dag. 88 prosent av alle barn som får sykdommen har samme diagnose.
- I 2013 ble det rapportert om 350 barn og ungdom med nyoppdaget diabetes ved norske sykehus. 50 prosent av disse var yngre enn 15 år og 56 prosent var gutter.
- I Bergensregionen har antallet barn med diabetes økt med rundt to prosent årlig. De siste årene har økningen i Norge flatet ut.
- Sykdommen skyldes at de insulinproduserende cellene (betacellene) i bukspyttkjertelen er ødelagt.
- Sykdommen starter ofte med kraftige symptomer og diagnosen blir derfor raskt stilt.

Egentlig hadde jeg sprøytekrekk. Nå setter jeg seks sprøyter på meg selv hver dag.
Julie Longva Thoppil (10)

– Håper de løser gåten

Diabetesforbundet håper at forskerne i Bergen vil bidra til å løse diabetesgåten.

– Forskningen som foregår i Bergen er i verdensklasse, sier generalsekretær Hjørnar Ålgøst i Diabetesforbundet.

I dag vet en lite om årsaken til diabetes 1.

– Det er flere ting som kan påvirke at et barn utvikler diabetes 1:

- Virusinfeksjoner
- Arvelighet og gener
- D-vitamin kan ha en beskyttende effekt
- Mammelk kan ha en beskyttende effekt

– Dette er sammenhenger vi ser fra befolkningsstudier. Vi har ikke data for at det dette betyr noe for enkeltpersoner, sier professor Pål Njølstad ved Barnekliniken.

Å leve som diabetiker har på noen måte blitt lettere, men årsaken vet en lite om.

– Det vi vet i dag er at det er ulike og en kombinasjon av arv og miljø.

– Arvelighetsfaktoren er lav, men en må ha den rette genmenneskemiljøet. Og så er det noen miljøårsaker faktorer, ser Ålgøst.

Han tror at det store flertallet fortsatt vil måtte bruke insulin i fremtiden.

– Om det er slik at noen har feil diagnose og kan slippe med tabletter er det fint, ser generalsekretær Ålgøst.

BERGENS TIDENDE TORSDAG 20. NOVEMBER 2014 NYHETER // 11

Åpner penge-sekken på gløtt

Statsminister Erna Solberg gir «flomkommune» løfter om penger for jul.

KARSTEN KVILE
karsten@bt.no

– Vi er usedvanlig sårbare i øyeblikket. Dersom en ny flom kommer, før vi er sikret, er det et stort ansvar for mag som ordfører, men også for alle andre myndigheter, sier Sissel Dietad, ordfører i Aurland.

I går var hun i Oslo, sammen med representanter fra Oslo, Voss og Lærdal – kommunene som ble rammet av flommen tidligere i oktober. Fra Statsministerens kontor skulle de diskutere forsøkten. Der møtte de statsministeren, kommunalministeren, olje- og energiministeren, samferdselsministeren og landbruksministeren.

Dyr flom

I Oslo har kommunen fått overskt over hva skadene vil koste dem: 120 millioner kroner er anslaget, en sum kommunen ikke kan bære selv.

– Jeg må si at det er foreløpige tall, som kan bli høyere, sier ordfører John Opdal (H).

I Aurland er overslaget 130 millioner kroner.

Ordfører i de flommrammede kommunene håper at staten vil dekke mesteparten av kostnadene til nye veier, broer, elektrisk anlegg og silringsfisk.

Penger til jul

Statsminister Erna Solberg beskriver møtet som godt.

– Vi gjennomgikk hvordan situasjonen var i kommunene og hva regjeringen jobber med. Vi hadde en god dialogen om hva de kan vente å få dekket og hva som ikke automatisk blir det, sa hun etter møtet.

Kommunene kan levere en søknad med de første analysene før 5. desember, og kan da vente seg penger før jul.

– Vi kan gi utbetalinger før jul, så ikke kommunene havner i en likviditetskrise. Særlig for Oslo og Aurland, som har store utgifter, er det viktig, sier Solberg.

Forsøkene gjenstår mye arbeid, og statsministeren er klar på at kommunene ikke kan vente seg viddøen pengesekk:

– Fagetatenes anslag og vurdering, foreslår mi vi bø utbetalighet fremover i hva som dekken.

20.11.14 – **Dagens Medisin** – Gensignatur er «motorvei» for spredning – **Lars Akslen, Elisabeth Wik**

Gensignatur er «motorvei» for spredning

Bergensforskere har funnet en gensignatur som kan identifisere de mest aggressive brystkreftsvulstene. Målet er mer målrettet behandling.

BERGEN: Ved Center for Cancer Biomarkers (CCBIO), Universitetet i Bergen på Haukeland universitetssykehus, jobber senterleder Lars A. Akslen og kollegene på biomarkører innen kreftbrukningen. Biomarkører kan være både gener, proteiner eller egenskaper i vevet rundt kreftsvulsten. Bergensforskerne har valgt å konsentrere seg særlig om proteinmarkører, som har den mest aktive rollen ved at de styrer funksjonen i celler og vev.

– Biomarkører er selve finger-avtrykket til svulsten, og et nytt verktøy for nøkkentrat og individuelt tilpasset behandling. Målet er mer effektiv behandling til en avgrenset pasientgruppe. De som ikke vil ha effekt av behandlingen, skal slippe bivirkninger samtidig som man sparer penger ved ikke å gi behandlingen til alle, ser Akslen.

Kreftforskerne i teamet til Akslen er særlig interessert i støttemiljøet rundt selve kreftsvulsten; bindevev, blodkar- og betennelsesceller. Nylig fikk de publisert en studie i tidsskriftet PLOS ONE, som betyder hvordan kreftceller sokner inn i miljøet og øver seg videre ut i kroppen via blodkanaler.

Behov for å sortere pasientene

– Vi har identifisert en gensignatur, en samling av 18 gener som kaskaderiserer de mest aggressive brystkreftcellene. Dette er svulster som har evnen til å bygge inn blodkar, som gjør at svulsten blir bedre ernært og vokser raskere. Blodkarene er som et kanalsystem, som gjør at kreften kan krype ut i andre organ. Det blir som «motorveier» ut i resten av kroppen, sier senioringeniør og tidligere postdoktor Monica Mannehqvist, som er førsteforfatter av studien.

Data på 2500 pasienter fra hele verden inngår i studien, som baserer seg på datasett fra tidligere studier. Ved å identifisere selve «arsenalet» for spredning, håper forskerne å finne ut mer om «kreftdriverne» for å blokkere disse. Mange brystkreftpasienter opplever i dag spredning til skjelettet.

– Dette kan kanskje bruken til å sortere pasienter med sinte svulster og litt mellom svulster, og gi behandling deretter. Kreftbehandling som består av en kombinasjon av medisin som angriper kreftceller samtidig som de blokkerer kanaler i mikromiljøet, vil bli mer utbredt i fremtiden. Målet er å stryge svulsten for næring, ser Akslen.

Tester effekten videre

Dødge Akslen er det på brystkreftfeltet at man har kommet lengst i jakten på biomarkører, selv om arbeidet fremdeles er helt i starttegnen. Forskerne arbeider nå videre med å se på om gensignaturen bolder stikk som biomarkør i større studier.

– Hva kan funnet betyr for fremtidig kreftbehandling?

– Identifiseringen av biomarkøren HER2 for 10-15 år siden var en revolusjon innen brystkreft fordi man kan sortere ut de 15 prosent av pasientene som har fremadrivere i dette genet, og gi dem medisinen Herceptin. Dette er en modell for hvor velykket dette kan bli, ser Akslen, som understreker at det vil ta minst tre-fem år før man kan se resultater av en eventuell utprøving av den nye markørprofilen.

Industrien vil ikke samarbeide

Hovedutfordringen til kreftforskerne er å sortere informasjonen som biomarkørene kan gi.

– Hvordan har cellene utviklet disse egenskapene at de vandrer ut i kanalsystemet og øver seg? Er det noen av de 18 gensene som hver for seg, eller i kombinasjon, styrer denne mekanismen? Skal vi blokkere alle, eller bare noen, for å stanse denne tidlige spredningsvisen?

Dette er bare noen av spørsmålene forskerne stiller seg, hvteller senterlederen. Forskerne har flere ganger forsøkt å få industrien med på et samarbeid for å studere biomarkørene, men svaret har vært nei.

– Det er et problem at industrien gambler på å kjøre legemidler bredt ut på hele pasientpopulasjonen. Det burde være standard i studier at man tester en eller flere biomarkører opp imot medikamenter, mener Akslen.

Magnhild Borde 930 34 166
magnhild.borde@dagensmedisin.no

KREFT-FORSKERE: Stipendiat Kristi Krüger, lege Elisabeth Wik, senioringeniør Monica Mannehqvist, professor Lars Akslen og avdelingsingeniør Lillian Halbeth ved Senter for kreftmarkører.

Målet er å stryge svulsten for næring
Lars A. Akslen, senterleder ved Centre for Cancer Biomarkers (CCBIO), UiB

FAKTA

Center for Cancer Biomarkers

- Senteret, som åpnet i fjor, har fått status som Senter for fremragende forskning (SFF).
- Dette sikrer 17 millioner kroner årlig fra Forskningsrådet i 8 år fremover.
- Sammen med midler fra Universitet i Bergen, Kreftforeningen og Helse Vest har CCBIO en halv milliard kroner å forske for de neste 8 årene.
- 96 forskningsgrupper og rundt 100 forskere er tilknyttet senteret.
- Ved senteret jobbes det med å finne biomarkører for flere kreftformer, samtidig som man driver klinisk utprøving av medikamenter.
- Følge ledelsen har senteret bidratt til bettere samarbeid, mer entusiasme og mer målrettede forskningsprosjekter.

Kilde: CCBIO

JAKT PÅ BIOMARKØRER: I et laboratorium på Haukeland universitetssykehus leter man etter biomarkører som kan gi mer treffsikker behandling.

HISTOLOGISKE SNITT AV BRYSTKREFT: Det blå området er kreftceller som vokser, mens det røde er mikromiljøet som fører næring inn i svulsten og som kan føre kreftceller ut i kroppen.

20.11.14 – **Dagens Medisin** – Kols-retningslinjer for kompliserte – **Per Bakke**

20.11.14 – **Aftenposten** – Britiske leger får bonus for riktig diagnose - **Ole Frithjof Norheim**

20.11.14 – **Dagens Medisin** – Slik skal helsetap forstås i klinikken - **Ole Frithjof Norheim**

20.11.14 – **Dagens Medisin** – Vil betale en million for et godt leveår - **Ole Frithjof Norheim**

20.11.14 – **Dagens Medisin** – Løfter frem de psykisk syke - **Ole Frithjof Norheim**

20.11.14 – **Dagens Medisin** – Økte egenandeler skal hindre villscreening - **Ole Frithjof Norheim**

22.11.14 – **BT** – Immunforsvareren – **Birgitta Åsjø** – http://www.bt.no/btmagasinet/Immunforsvareren-3244626.html?xtor=RSS-2

22.11.14 – **VG** – De skjulte sykdommene – **Guri Rørtveit**

22.11.14 – **Aftenposten** – Dagens utgangspunkt for nye kriterier - **Ole Frithjof Norheim**

22.11.14 – **Adresseavisen** – Prioriteringsutvalget - **Ole Frithjof Norheim**

22.11.14 – **Sogn Avis** – Ingen forstår den fortvila situasjonen til Janne og familien – **Hans Petter Eikesdal**

22.11.14 – **Strilen** – Kattebitt gjev ikkje berre uskuldige sår – **Steinar Hunskår**

23.11.14 – **BT** – Om å vere sjuk, heile tida – **Ole Frithjof Norheim**

24.11.14 – **Aftenposten** – Ignorerer WHOs anbefaling – **Ole Frithjof Norheim**

25.11.14 – **Aftenposten** – Minnenes fysiske form – **Clive Braham** - http://www.aftenposten.no/viten/Minnenes-fysiske-form-7798999.html

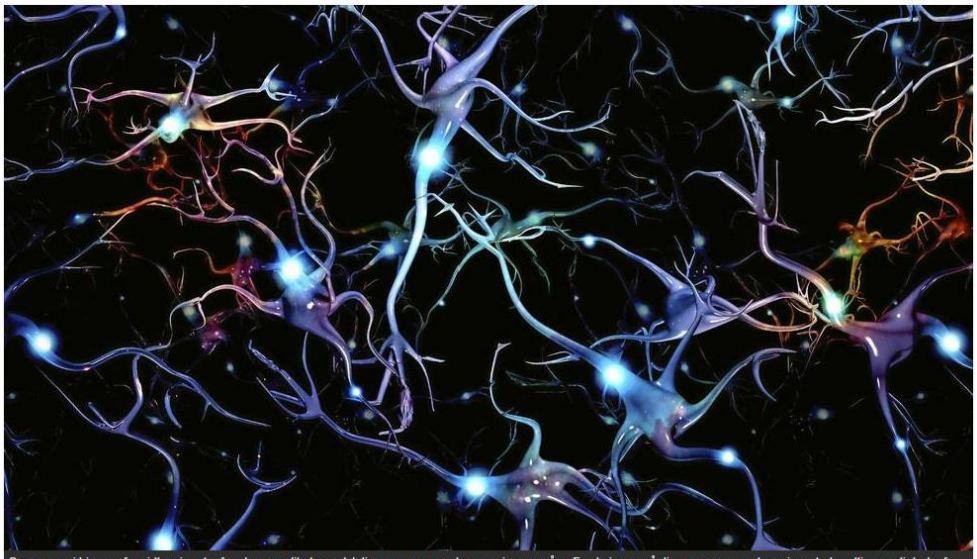

Synapsene i hjernen formidler signaler fra et nevron til et annet. I disse prosessene lagres minnene våre. Forskningen på disse prosessene kan gi nye behandlingsmuligheter for sykdommer som Alzheimer, depresjon, schizofreni og autisme. FOTO: Fotolia / NTB Scanpix

Minnenes fysiske form

Livserfaringene våre setter fysiske spor i hjernen.

25.11.14 – **Studvest** – Vil få slutt på søvndyssende forelesninger – **Arne Tjølsen** - http://www.studvest.no/vil-fa-slutt-pa-sovndyssende-forelesninger/

26.11.14 – **Rogalands avis** – Forlot rettssalen – **Inge Morild**

26.11.14 – **Stavanger Aftenblad** – Professorer er forpliktet til faglig etterrettelighet – **Gunnar Kvåle**

27.11.14 – **På Høyden** – Kven har skulda for Innovest – **Per Bakke, Nina Langeland** - http://pahoyden.no/2014/11/kven-har-skulda-innovest

27.11.14 – **Stavanger Aftenblad** - Kvåles og Hauges etterrettelighet – **Gunnar Kvåle**

28.11.14 – **BT** – Oppdagelser i Bergen – **Ole Didrik Lærum** - http://www.bt.no/nyheter/innsikt/Oppdagelser-i-Bergen-3250184.html (snip)

29.11.14 – **Vårt Land** – Pengar løyser ikkje alt – **Ole Frithjof Norheim**

29.11.14 – **Strilen** – Bakteriar i urinen hos symptomfrie er ikkje farleg – **Steinar Hunskår**

DESEMBER:

01.12.14 – **Stavanger Aftenblad** – Brenningen av Borge – **Gunnar Kvåle** – http://www.aftenbladet.no/meninger/Brenningen-av-Hans-Borge-3575546.html

01.12.14 – **Stavanger Aftenblad** – Borge får støtte fra oljetopper – **Gunnar Kvåle**

03.12.14 – **Dagens Næringsliv** – Planlagte kutt for små – **Gunnar Kvåle**

03.12.14 – **Stavanger Aftenblad** – Akademikere må respektere grunnleggende prinsipper – **Gunnar Kvåle**

04.12.14 – **Dagens Medisin** – Politikerne øverst på maktstigen - **Ole Frithjof Norheim, Bjarne Robberstad**

04.12.14 – **Dagens Medisin** – Vil ha flere med i Kols-registeret – **Per Bakke**

04.12.14 – **Mammanett** – Lyset gir barnet god søvn – **Bjørn Bjorvatn** – http://www.mammanett.no/baby/baby-lyset-bidrar-til-god-sovn

04.12.14 – **Dagens Medisin** – Ser opp til sykepleierne – **Edvin Schei**

05.12.14 – **A-Magasinet** – Uskikkede leger – **Arne Tjølsen**

05.12.14 – **Ukeavisen Ledelse** – Eskpertene og politikerne – **Ole Frithjof Norheim**

05.12.14 – **På Høyden** - Feiret Bergens forskningsråd med tre unge forskere – **Stian Knappskog, Nils Halberg** - http://pahoyden.no/2014/12/feiret-bergens-forskningsrad-med-tre-unge-forskere

06.12.14 – **Strilen** – Godtok verjemål etter oppmoding frå fastlegen – **Steinar Hunskår**

07.12.14 – **På Høyden** – Møt UiB-nissen – **Marion Solheim** – http://pahoyden.no/2014/12/mot-uib-nissen-7-desember

08.12.14 – **Sunnmørsposten** – Dei eldre kan bli helsetaparane – **Ole Frithjof Norheim**

08.12.14 – **Dagens Medisin** – Vi prioriterer ikke fordi vi må, men fordi vi vil – **Ole Frithjof Norheim** – http://www.dagensmedisin.no/debatt/vi-prioriterer-ikke-fordi-vi-ma-men-fordi-vi-vil/

«Vi prioriterer ikke fordi vi må, men fordi vi vil»

Vi visste det ville bli debatt. Prioritering vekker følelser. Jeg fikk sinte og hatefulle meldinger, men også mye støtte. Politikere fra alle fløyer kvitret.

0 Kommentarer » Skriv ut » Send »

Ole Frithjof Norheim, professor i medisinsk etikk ved Universitetet i Bergen, gjesteprofessor ved Harvard University og leder for Prioriteringsutvalget

FOR NOEN UKER siden la prioriteringsutvalget fram sine anbefalinger for offentligheten. Som leder av utvalget har dette vært en spennende erfaring, og jeg har lyst til å dele noen av dem her.

Relaterte artikler

24.11.14 **Legeliv: Å sortere – og prioritere**

20.11.14 **Vil ha sterkere styring av fastlegene**

12.11.14 **Prioriteringsutvalget: Dette bør bli dyrere for pasienten**

09.12.14 – **Tidsskriftet** – Ebolaepidimen i Vest-Afrika – **Kristoffer Brodwall** – http://tidsskriftet.no/article/3267093/

10.12.14 – **På Høyden** – Vil være rollemodell på godt og vondt – **Anne Berit Guttormsen** - http://pahoyden.no/2014/12/vil-vaere-rollemodell-pa-godt-og-vondt

10.12.14 – **På Høyden** – De bergenske FRIPRO-vinnerne - **Lara A. Aqrawi, Tove Ragna Reksten** - http://pahoyden.no/2014/12/de-bergenske-fripro-vinnerne

11.12.14 – **Dagbladet** – Hjelper oss å forstå – **Nils Erik Gilhus**

11.12.14 – **Sykepleien** – Skiftarbeid og sykefravær blant sykepleiere – **Bjørn Bjorvatn, Bente Moen**

12.12.14 – **Dagbladet** – Lite søvn kan skade hjernen – **Bjørn Bjorvatn**

12.12.14 – **Aftenposte**n – Prioriteringsutvalget skisserer et primitivt system – **Ole Frithjof Norheim**

13.12.14 – **Strilen** – Til legen med internettutskrifter – **Steinar Hunskår**

15.12.14 – **VG** – Pokerspillet om pasientene – **Ole Frithjof Norheim**

15.12.14 – **Dagens Medisin** – Korleis verkar tilsyn? – **Einar Hovlid**

16.12.14 – **BT** – En verdig eldreomsorg – **Bettina Husebø**

17.12.14 – **VG** – Brukte dukke for å rekonstruere Monikas dødsfall – **Inge Morild**

17.12.14 – **BusinessPress24** - DNA-Kontrollfehler erhöht Risiko für Typ-2-Diabetes – **Gunnar Mellgren** - http://www.businesspress24.com/pressinfo1151050.html

18.12.14 – **BT** – Ein styrke for UiB – **Nina Langeland** - http://www.bt.no/meninger/debatt/Ein-styrke-for-UiB-3264932.html

19.12.14 – **NRK Sørlandet** – Ungdom prioriterer bort søvn – **Bjørn Bjorvatn**

20.12.14 – **BT** – Synet som vil forfølge dem resten av livet – **Inge Morild, Anne Christine Johannesen** - http://www.bt.no/nyheter/utenriks/article3265562.ece

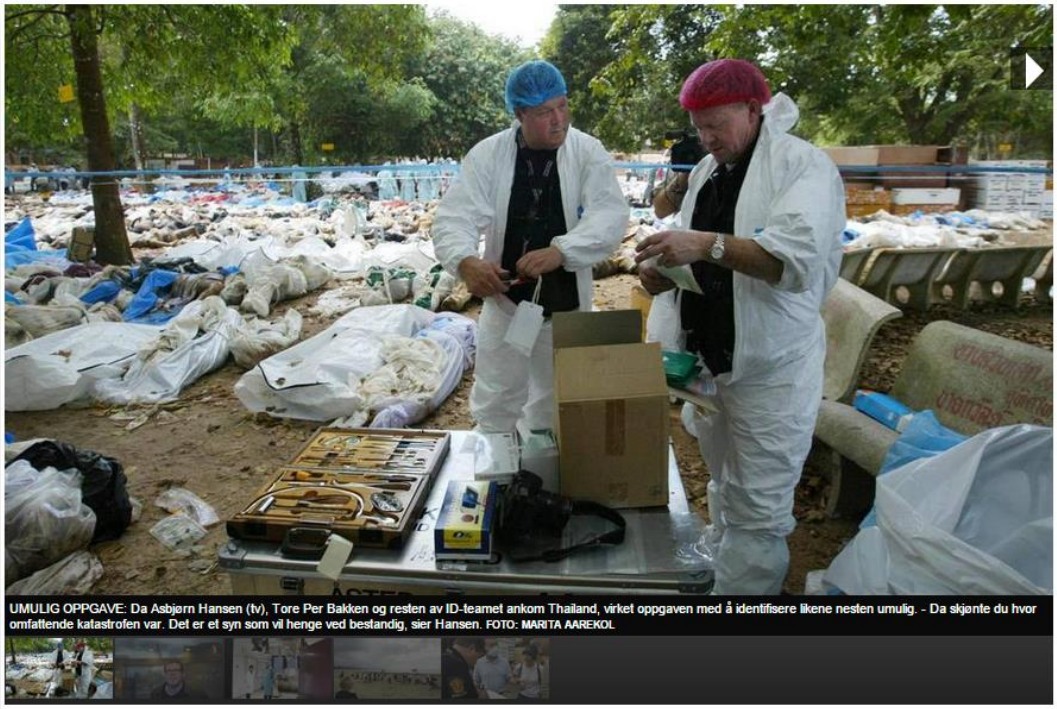

UMULIG OPPGAVE: Da Asbjørn Hansen (tv), Tore Per Bakken og resten av ID-teamet ankom Thailand, virket oppgaven med å identifisere likene nesten umulig. - Da skjønte du hvor omfattende katastrofen var. Det er et syn som vil henge ved bestandig, sier Hansen. FOTO: MARITA AAREKOL

- Hvis det finnes et helvete, ser det ut som dette

20.12.14 – **Strilen** – Lungebetennelse er ikkje som det eingong var – **Steinar Hunskår**

20.12.14 – **BT** – Mest lest i 2014 – **Marion Solheim**

22.12.14 – **På Høyden** – Hva dør man av i verden? – **Stein Emil Vollset, Ole Frithjof Norheim, Ann Kristin Knudsen** - http://pahoyden.no/2014/12/hva-dor-man-av-i-verden

23.12.14 – **NRK Dagsrevyen** – En milliard til forskere i Bergen – **Stian Knappskog**

28.12.14 – **Aftenposten** – Frykter at pasientene ikke stole på fastlegen – **Ole Frithjof Norheim** – http://www.aftenposten.no/helse/--Vi-er-bekymret-for-at-pasientene-slutter-a-stole-pa-fastlegens-medsinske-vurdering-7840001.html

28.12.14 – **ABC Nyheter** – Sansen du ikke bør miste – **Clive Braham** - http://www.abcnyheter.no/livet/2014/12/28/214712/luktesansen-kan-vaere-en-farlig-sans-miste

29.12.14 – **Klikk.no** – Flest dør av hjerte- og karsykdom eller kreft – **Stein Emil Vollset** - http://www.klikk.no/helse/doktoronline/article1493191.ece

29.12.14 - **NRK Sogn og Fjordane P1** – romjulsgjesten – **Marion Solheim**

30.12.14 – **BT** – Må tas på alvor – **Grethe Tell**

30.12.14 – **Dagens Medisin** – Vil forberede ferske leger på virkeligheten – **Edvin Schei** -
http://www.dagensmedisin.no/nyheter/vil-forberede-ferske-leger-pa-virkeligheten/

Vil forberede ferske leger på virkeligheten

NY BOK: Allmennlege og professor Edvin Schei har skrevet læreboken «Lytt», om legerollen og kommunikasjon. Foto: Paul S. Amundsen

– Nyutdannede leger må få vite mer om legerollen – og om hvordan de kan bli gode klinikere, mener professor og allmennlege Edvin Schei i Bergen.

31.12.14 – **Dagens Medisin** – Vi bør lære av sykepleierne – **Edvin Schei**

STATISTIKK:

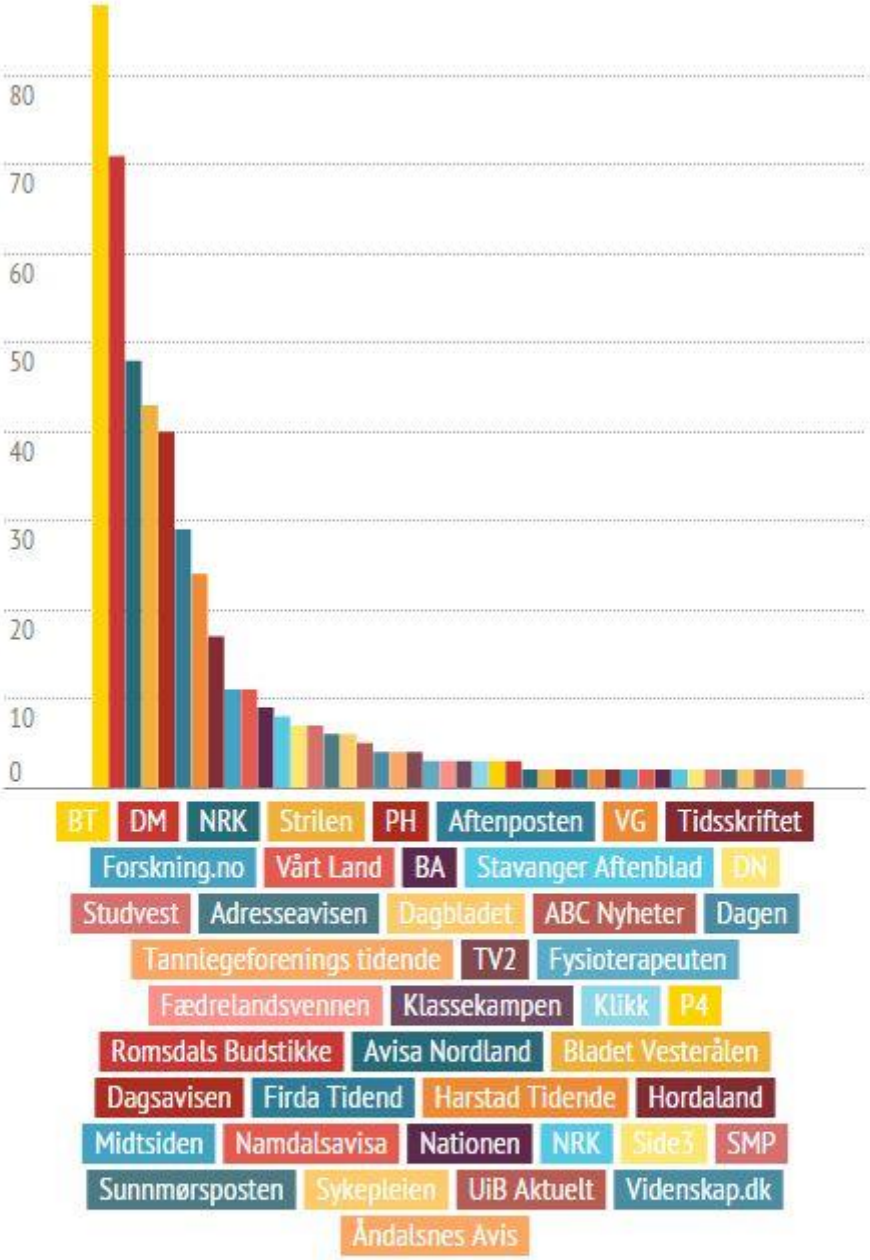

BT - 87
Dagens Medisin - 71
NRK - 48

Totalt - MOF-folk har vore 566 gongar i media i 2014

MEDIADEKNING 2014 - TILHØYRSLE

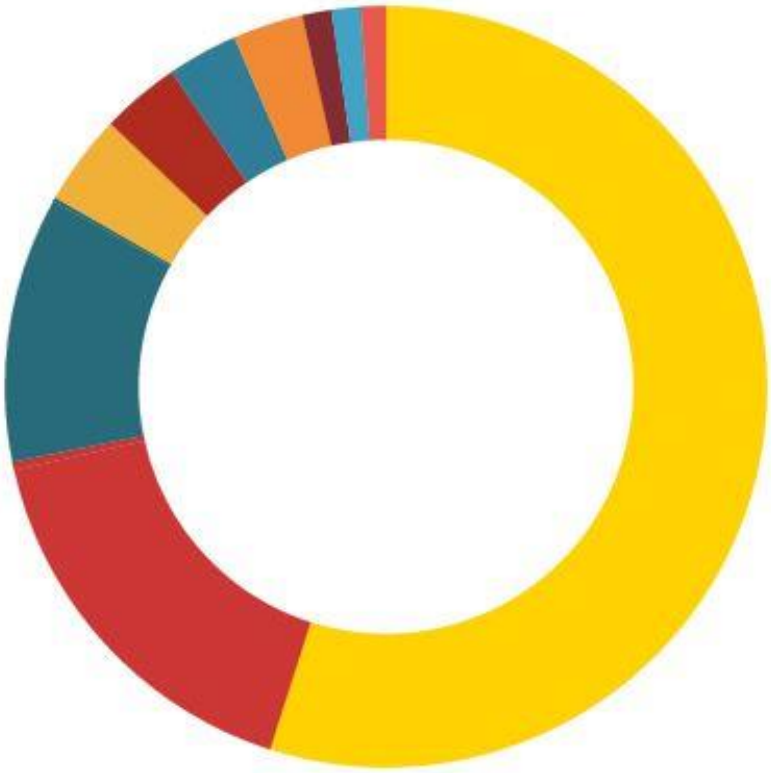

IGS K2 K1 dekanatet emeritus IBM MOF-adm MOF-konsulent student IKO

IGS - 312
K2 - 94
K1 - 64
dekanatet - 22
emeritus - 19
IBM - 17
MOF-adm - 17
MOF-konsulent - 7
student - 7
IKO - 6

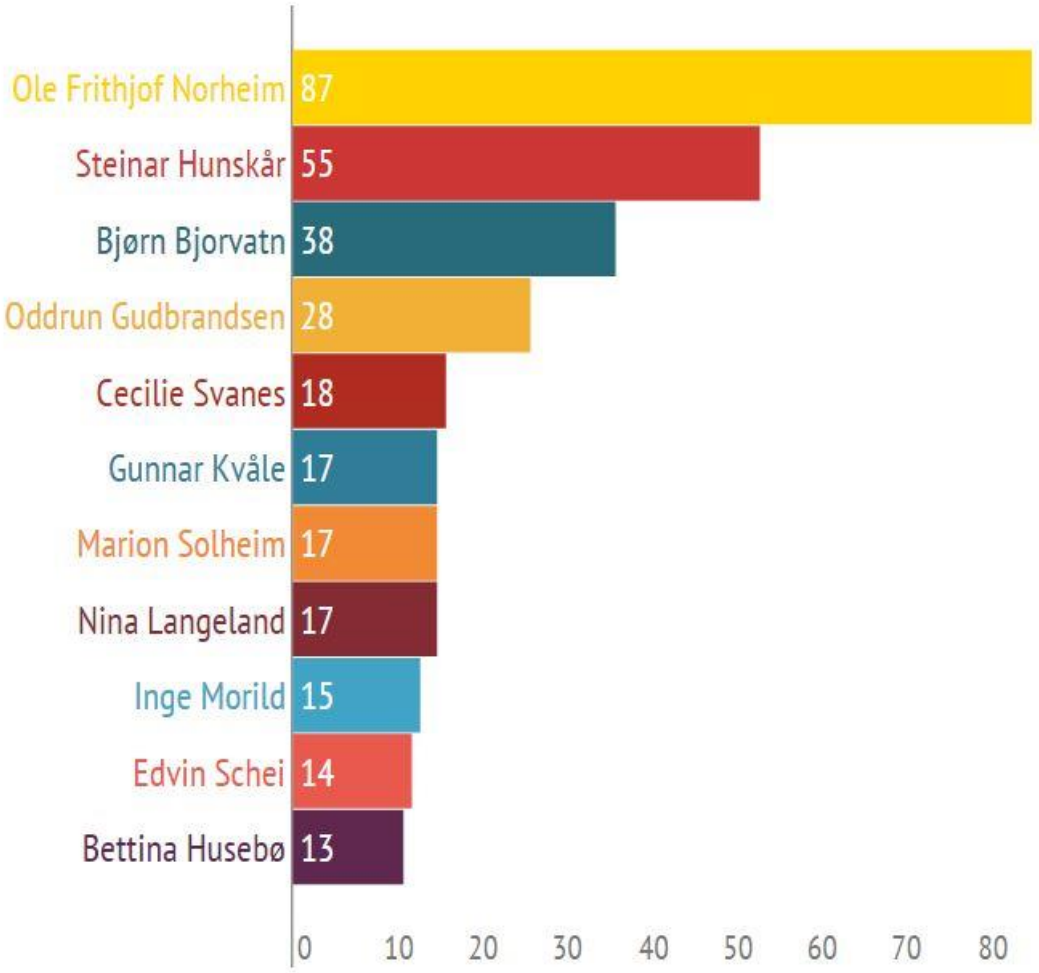
Ole Frithjof Norheim 87
Steinar Hunskår 55
Bjørn Bjorvatn 38
Oddrun Gudbrandsen 28
Cecilie Svanes 18
Gunnar Kvåle 17
Marion Solheim 17
Nina Langeland 17
Inge Morild 15
Edvin Schei 14
Bettina Husebø 13
0 10 20 30 40 50 60 70 80

Kva jobbar våre mediavante med

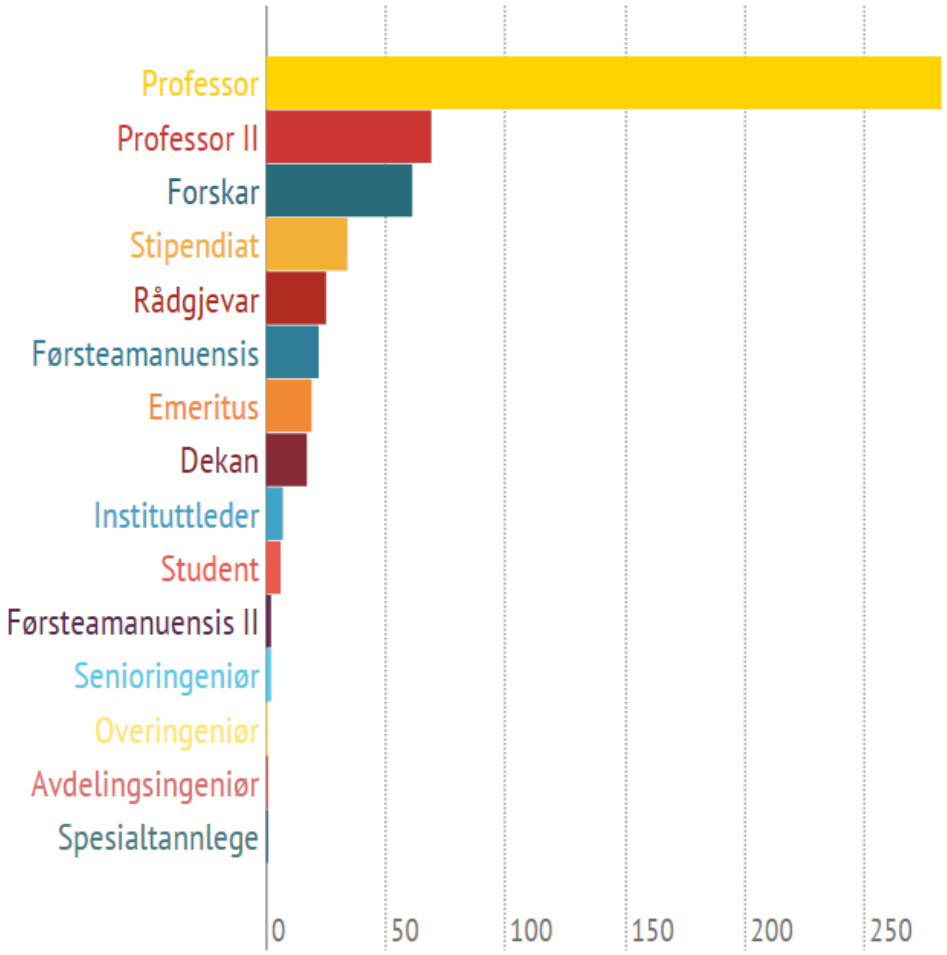

Kvinner/menn i media

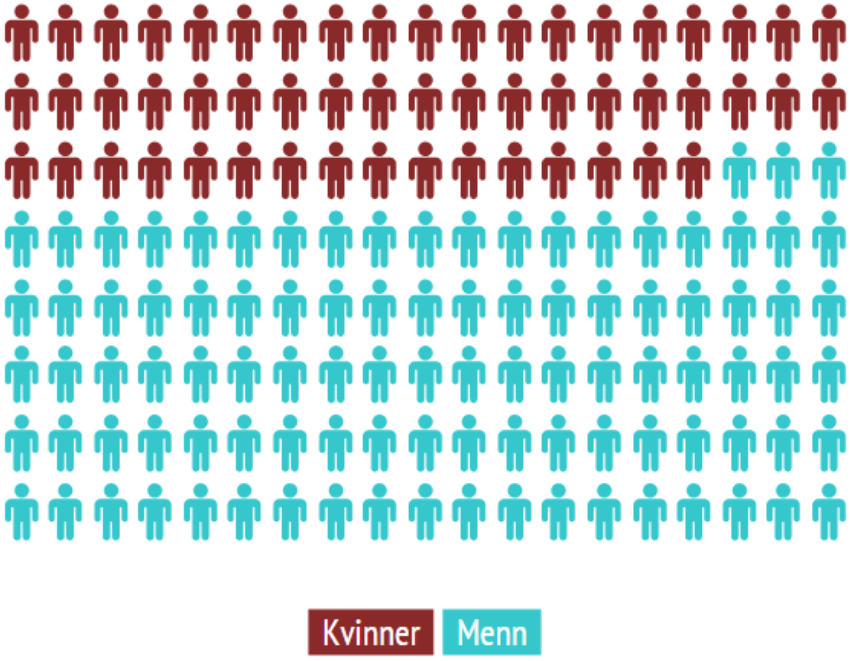

Menn - 366 gongar - 65 %
Kvinner - 199 gongar - 35 %

Totalt - 565 mediaomtaler

SOSIALE MEDIA v/Randi

Twitter: Me har 875 følgjarar. Sidan kontoen blei opna har me sendt ut 1049 tweets/retweets. Me nyttar kontoen hovudsakeleg til å:

- Twitre om artiklar/oppslag i media som gjeld fakultetet
- Reklamere/informere om diverse arrangement (t.d. Internasjonal dag, Filosofisk poliklinikk, BB-seminar etc)
- Informere/spre om eigne nettsaker
- Retweete når me får omtale/blir inkludert i ein tweet

Me får ein del retweets og favorittmarkeringar, både frå interne og eksterne.

Facebook: Jamn aktivitet, 1182 følgjarar. Studieseksjonen nyttar seg ein del av kontoen. Me legg ut lenker til nyhendesaker (både våre eigne og ulike oppslag i media), og me deler også innlegg frå t.d. UiB-sentralt eller når det er hendingar på andre delar av UiB som det er «naturleg» å informere om (t.d. Darwindagen på Mat.Nat). Også brukt til å spreie info om boklanseringar etc. Overlappar litt med Twitter.

Helsebloggen: Svært lite aktivitet i 2014, med berre 6 innlegg. Få eller ingen kommentarar. Twitter og Facebook dekkjer nok ein del av behovet for formidling utover, og fleire av forskarane «bloggar» no på BT sin forskarblogg, noko som mest sannsynleg gjer oss mykje meir synlege enn kva bloggen gjer.

Instagram: Me har 152 følgjarar. Noko varierande aktivitet, men fungerar relativt greit. Me har hatt 80 innlegg sidan kontoen blei oppretta; 33 innlegg i år. Instagramkonkurransen for studentar ved semesterstart hausten 2014 var populær, og det kom inn mange flotte bidrag. Me har stemningsbilete frå ulike situasjonar, t.d. Darwindagen, doktorpromosjonen i Håkonshallen, Forskingsdagane/Forskingstorget og Forskar Grand Prix, studiestart, Alumnusdagen etc. Innimellom har me også nytta Instagram til promotere fakultetet, t.d. med bilete av studiekatalogar når det nærmar seg søknadsfristar etc. Kan vurdere å gje enkelte forskarar tilgang, slik UiB-sentralt har gjort, men det vil kanskje krevje litt «opplæring».

KURS/FOREDRAG:

Her er dei fleste kursa som er avheldne for å gjere forskarane og studentane våre betre rusta i møtet med media, pluss informere utenomverda om MOF:

- 02.04.14 – Foredrag med Lars Akslen – «Vegen til VG-forsida» - UiB-arrangement

Program

08:30 Enkel frokost, kaffe og te

09.00: Del 1 - Våre egne erfaringer, tips og råd

Prorektor Anne Lise Fimreite ønsker velkommen.
Vert: Kommunikasjonsdirektør Ingar Myking.

- *Mine medieopplevelser.* Ved Helle Sjøvaag, postdoktor ved Institutt for informasjons- og medievitenskap.
- *Kreftforskning på VG-forsiden* ved professor Lars Akslen og kommunikasjonsrådgiver Marion Solheim, Det medisinsk-odontologiske fakultet.
- *Helt, skurk eller ekspert? Ulike roller i media.* Ved Trygve Svensson, stipendiat ved Institutt for informasjons- og medievitenskap. Tidligere statssekretær og kommunikasjonsrådgiver.

- 06.03.14 - MedMet1 – Grunnkurs i medisinsk og helsefagleg forskning, saman med Guri Rørtveit
- 26.09.14 – Kurs kommunikasjon i akuttmedisin, HUS
- 08.10.14 – Mediatreningskurs PhD-studentane på SIH
- 20.10.14 – Mediatrening med CCBIO – PI seminar
- 22. og 23.10.14 – Mediakurs Solstrand med Corporate Communication – legg rapporten under
- 04.11.14 – innlegg, dekanens utvida leiargruppe

- 12.11.14 – MedMet1 – Grunnkurs i medisinsk og helsefagleg forskning, saman med Guri Rørtveit
- 18.11.14 – foredrag på Forskingsrådet sitt SFF-forum, Oslo
- 20.11.14 - Mediatreningskurs for Epinor Bergen
- 04.12.14 – foredrag K2 om kommunikasjon på arbeidsplassen
- 10.12.14 – Nucli355 – Pasientkommunikasjonskurset for ernæringsstudentane

RAPPORT - MEDIEKURS FOR UNGE FORSKARAR

OM KURSET

Det første kommunikasjonskurset for yngre forskarar ved Det medisinsk-odontologiske fakultet, UiB, vart avvikla i oktober 2014. Kurset kom i stand etter ei løyving frå Giertsen og Arnesens legat, som også har opna for gjentaking dersom det første kurset vart evaluert som vellukka.

Målet var å gjere eit knippe unge, lovande forskarar betre rusta til å formidle forskinga si til eit breiare publikum. Institutta peika ut forskarane, som på førehand var bedne om å ha ei sak med seg, som til slutt skulle presenterast for redaktørar og vaktsjefar i NRK Hordaland og Bergens Tidende. Målet er at alle skal få ei eller fleire saker i media etter kurset.

Kursdeltakarane var:

- Lars Thore Fadnes, IKO
- Malin Jonsson, IKO
- Reidun Lisbet Skeide Kjome, postdoc/førsteamanuensis, IGS
- Ingvild Haaland, K2
- Øystein Ariansen Haaland, postdoc IGS
- Elisabeth Wik, K1
- Karianne Fjeld, K2
- Lars Herfindal, IBM
- Makalani Myrtveit, K2 – kunne ikkje komme pga sjukdom

Vi brukte kurshaldarar frå Corporate Communications, som UiB har rammeavtale med. Fakultetet har også brukt dei tidlegare, med godt resultat. Opplegget var eit samarbeid mellom Corporate Communications og kommunikasjonsrådgjevar Marion Solheim ved fakultetet.

http://www.corporatecommunications.no/

Det var Tom Berntzen og Petter Halvorsen frå Corporate Communications som kom til Solstrand.

Pluss Marion Solheim, MOF

Prosjektet vart omtala i Dagens Medisin på førehand:

50 JOBB

Vil sette forskerne på prøve

Det medisinsk-odontologiske fakultet ved Universitetet i Bergen (UiB) ønsker å utfordre sine forskere i et forsker-Idol. Ni forskere er invitert til å delta. Forskerne vil først delta på et kurs hvor de lærer hvordan de skal formidle forskning.

– Deretter skal de besøke medieredaksjonene lokalt her i Bergen og se om de klarer å formidle forskningen sin, sier medierådgiver Marion Solheim ved UiB.

Bra tiltak. Dette trengs ikkje berre for unge forskarar, men også for dei etablerte, særskilt for å prøva å fjerna den (to-vegs) skepsisen som finst mellom professorar og media.

-Lars Herfindal-

Her er programmet for kursdagane på Solstrand,

22. og 23. oktober:

<u>DAG 1 (Solstrand)</u>

1000: Velkommen, ved visedekan Arne Tjølsen

1015: «Kvifor kommunisere» ved Marion Solheim - om forskaren si plikt til å formidle, samt gevinstar for den einskilde, forskargruppa, fagmiljøet og samfunnet.

1100: «Mekanismane i media» ved Corporate Communication – om rollefordelinga i nyhetsbildet, fokus, timing, kva journalistiske vurderingar ligg bak nyhetssaker

1230: Lunsj

1330: «Bli ein medieyndling» ved Corporate Communications og Marion Solheim – om kva som trigger ein journalist, korleis ein må førebu seg før intervjuet, korleis få fram sine eigne poeng, kva rettar har ein som intervjuobjekt

1415: PRAKSIS – skriv tittel og ingress til di eiga sak - ved Marion Solheim

1500: Pause

1515: Gjennomgang av praktisk trening

1600: Diskusjon

1630: Slutt

DAG 2 (Solstrand)

1000: Oppsummering av gårsdagen ved Corporate Communications og Marion Solheim

1030: «Selg saka» ved Corporate Communications – om korleis ein skal gå fram for å få saka si i media og dei ulike måtane ein kan gå fram på

1200: Lunsj

1300: «I ilden» ved Corporate Communications – om korleis ein gjennomfører eit godt intervju, kva betyr kroppsspråk og stemmebruk for korleis du blir oppfatta

1345: PRAKSIS – testintervju (deltakarane blir filma under intervjuet)

1500: Pause

1515: Framsyning og evaluering av testintervju ved eksterne kurshaldarar

1615: Slutt

Jeg synes de praktiske øvelsene med filming og vurdering av opptakene var veldig nyttige.

-Lars Thore Fadnes-

Dagane på Solstrand vart nytta godt. Det var mange friske diskusjonar, mykje ny kunnskap om media og nerver og latterkuler om ein annan. Ein dynamisk gjeng!

Fakultetet laga nettsak frå kurset, den kan du lese her:
http://www.uib.no/mofa/82148/formidlingsglade-forskarar-i-elden

Det medisinsk-odontologiske fakultet

Utdanning | Forskning | Ressurser | Om fakultetet

Hjem > Det medisinsk-odontologiske fakultet > Nyhetsarkiv > oktober 2014 >

KURS/KOMMUNIKASJON 27.10.2014

Formidlingsglade forskarar i elden

Kvifor formidle forskinga di? Kva mekanismar finn ein i media? Dette er berre nokre av tema som ni yngre forskarar har fått innsikt i på formidlingskurs i regi av fakultetet.

Som ein del av den praktiske treninga blei kursdeltakarane filma medan dei blei intervjua. Testintervjua blei deretter synt fram og evaluert.
Foto: Randi Holmås, UiB

Veldig bra og nyttig kurs. Både å tenke gjennom på forhånd hva man vil formidle, å snakke om det med de andre, og det mer konkrete i å øve seg i å bli intervjuet med kamera av folk man ikke kjenner. Lærte også masse av å høre og se de andre på film, og diskusjonene etterpå. Jeg satte også stor pris på besøkene til NRK og BT.

-Reidun Kjome-

FRÅ TEORI TIL PRAKSIS

31. oktober samlast vi om morgonen og reiste til NRK Hordaland på Minde. Der fekk vi omvising på nyhetsdesken, samt eit møte med redaksjonssjef Dag Olav Mosevoll og fleire av vaktsjefane. Forskarane skulle omsette teori til praksis og fortelle kva dei jobbar med – og prøve å selge inn ei sak.

Deretter reiste vi til Bergens Tidende og møtte leiar for BT Innblikk, May Britt Dahl, og nyhetsjournalist Kari Pedersen. Også her fekk vi omvising på bygget, og forskarane fekk prøve seg på innsal i praksis.

MEDIA OG MEDIAPLANER

Det har allereie begynt å komme saker i media som direkte konsevens av kurset og den nyoppretta kontakten mellom forskarar og journalistar. Og fleire skal det bli!

Reidun Kjome, postdoktor ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin, UiB - Reidun.Kjome@igs.uib.no - 481 83 883:

«Nybrottsarbeid på tvers av helsefag» – Bergens Tidende

http://www.bt.no/nyheter/okonomi/Nybrottsarbeid-pa-tvers-av-helsefag-3251670.html (betalingsmur)

Søndag 30.11.14 kunne ein i Bergens Tidende lese om studentar frå 13 ulike helsefagutdanningar som verte sendt ut på sjukeheimar for å lære av og om kvarandre sine

BERGENS TIDENDE SØNDAG 30. NOVEMBER 2014

22 //

JOBB & KARRIERE

Tekst: TRONG OLAV SKRUNES

NYTT SAMARBEID // Studenter fra 13 helsefagutdanninger i Bergen blir sendt ut på sykehjem for å lære av og om hverandres fag. – Tverrfaglig vinn-vinn, sier prosjektansvarlig.

Nybrotts-arbeid på tvers av helsefag

FAKTA

Tverrfaglig trening

– Den beste kandi
er ikke alltid på jakt

Men sjansen er stor for at han eller hun leser

BT Jobb

13

fag. Journalisten skildra møtet mellom pasient ved akuttpost ved Fyllingsdalen sjukheim, Kåre Lien, sjukheimslege Oxana Ezau og fire studentar som var i TVEPS-praksis hausten 2014. I avisartikkelen skildrar nestleiar for prosjektet Reidun Kjome prosjektet som eit skikkeleg vinn-vinn prosjekt. «*Det spesielle er at ein involverer så mange fag og utredar verkelege sjukeheimspasientar som har jo kompliserte og samansette sjukdomsbilete*».

Lars Thore Fadnes, postdoktor, Senter for Internasjonal helse, UiB - Lars.Fadnes@cih.uib.no e– 977 04 360:

Lars forskar på internasjonal helse og kosthald/ernæring og livsstilssjukdommar.

Etter kurset vart han intervjua av BT om melkeintoleranse. Det enda med sak i BT, Sunnmørsposten og Adresseavisen – les den her: http://www.bt.no/sprek/--Hun-bagatelliserer-betydningen-av-melkeintoleranse-3244908.html

- Hun bagatelliserer betydningen av melkeintoleranse

Melk.no-leder kritiseres av lege og helseforsker.

Silje Dyregrov

Publisert: 21.nov. 2014 21:47 Oppdatert: 21.nov. 2014 21:47 Lagre i leselisten

- Langt flere kutter ut melk og melkeprodukter enn de som trenger å gjøre det, **uttalte Ida Berg Hauge til Bergens Tidende mandag.**

Hun er daglig leder i Opplysningskontoret for Meieriprodukter.

Hauge er skremt over at det er stor forskjell mellom de som oppgir at de har matallergi eller matintoleranse, og de som faktisk har det, og viser til tall fra **Norsk Helseinformatikk** og **Norges Astma- og Allergiforbund (NAAF)**. Tall fra NAAF viser blant annet at 2-3 % har laktoseintoleranse, og under 1 % av befolkningen har melkeproteinallergi.

- Uten melk og meieriprodukter i kostholdet, får nordmenn kun dekket omkring 30 prosent av kalsiuminntaket, selv med et ellers sunt og variert kosthold, uttalte Hauge.

75 prosent

HELSEFORSKER: Lars Thore Fadnes.
FOTO: UNIVERSITETET I BERGEN

Dette får Lars Thore Fadnes til å reagere. Han er fastlege og helseforsker ved Universitetet i Bergen.

- Ida Berg Hauge bagatelliserer betydningen av melkeintoleranse når hun hevder at dette er sjeldent, sier Fadnes.

Han viser til ny forskning som viser at om lag 75 prosent av verdens befolkning i løpet av livet vil få laktoseintoleranse. Forsker Teresa Di Rienzo står bak studien, som er **publisert i European Review for Medical and Pharmacological Sciences**.

- Selv om det er noe mindre hyppig med laktoseintoleranse blant de med etnisk bakgrunn fra Nord-Europa enn i en del andre land, er det også i Norge en betydelig andel som har laktoseintoleranse og som reagerer med store plager på kumelk – ikke minst blant voksne og eldre, sier Fadnes.

MATALLERGI OG MATINTOLERANSER

Ved matvareallergi vil kroppens immunforsvar aktiveres mot proteinene fra maten som den opplever som "farlige" inntrengere. Selv små spormengder av maten som ikke tåles kan være nok til å utløse en allergireaksjon. Reaksjonene kommer vanligvis raskt etter inntaket av matvarene og kan i noen tilfeller være alvorlige.

Ved andre typer matvareoverfølsomhet er ikke immunsystemet involvert, men symptomene som oppstår kan likne allergireaksjonene. De kommer litt langsommere, er mindre alvorlige og er avhengige av mengde mat som er spist. Betegnelsen intoleranse brukes ofte på tilstander der det observeres en matvarereaksjon, uten at det vises på laboratorietester.

Hos små barn er allergi mot melk, egg, fisk, nøtter, skalldyr og belgfrukter vanligst. Spesielt barn med atopisk eksem kan ha ikke-allergiske overfølsomhetsreaksjoner overfor sitrusfrukter, jordbær og tomater. Disse reaksjonene er mengdeavhengige og fører oftest til kløe og oppbluss av eksemet.

Hos eldre barn og voksne er allergi mot nøtter, rå gulrot, epler, pærer og andre steinfrukter og skalldyr det vanligste. Laktoseintoleranse inntrer som regel gradvis etter at barnet har sluttet med morsmelk, frem mot skolealder.

Hvetemelallergi er ikke hyppig, men kan gi alvorlige reaksjoner og ofte i forbindelse med anstrengelser. Cøliaki forekommer i en hyppighet på oppunder 1 % av befolkningen og kan debutere i alle aldre, også hos voksne. Reaksjoner på tilsetningsstoffer forekommer, oftest i form av ikke-allergisk overfølsomhet og gir milde plager.

Kilde: *Norges Astma- og Allergiforbund*

SPREKERE

Elisabeth Wik, stipendiat ved Klinisk institutt 1, UiB og med i CCBIO, Centre for Cancer Biomarkers, UiB - Elisabeth.Wik@k1.uib.no – 945 39 296

Elisabeth har ei sak på trappene som ho vil ha ut media i løpet av våren 2015, først skal prosjektet godkjennast i etisk komitè.

Mitt syn på den rollen jeg har som forsker i samspill med media er helt endret etter kurset!

Før kurset tenkte jeg: «til media går jeg når jeg har de store nyhetene – de som endrer mitt fagfelt – ikke når jeg har mindre «nyheter».

Etter kurset tenker jeg at jeg i forskningssammenheng ønsker å spille mer sammen med media – både i generell forskningsformidling og i forbindelse med spesifikke prosjekter. Ser på formidling gjennom media som en unik mulighet til å nå mange med «min sak».

Kursholderne var profesjonelle og ga gode tips vedrørende hvordan de ser intervjuet, fra sitt ståsted. Mange gode og konkrete tips til å bedre min kommunikasjon av forskningsdata. Veldig nyttig med de praktiske øvelsene foran mikrofon og kamera.

Jeg vil på det varmeste anbefale et lignende kurs til yngre (og mellomunge) forskere. Er sikker på at forskningsformidlingen vil øke og bli av bedre kvalitet ved å delta på et slikt kurs.

-Elisabeth Wik-

Lars Herfindal, forskar ved Institutt for biomedisin, UiB - Lars.Herfindal@biomed.uib.no – 974 03 493 – blogg: http://nanomedicine.b.uib.no/

Lars jobbar no med ein artikkel om nanomedisin, framtidas kreftbehandling, som etter planen skal publiserast i Aftenposten Viten eller BT Innsikt.

Karianne Fjeld, forskar ved Klinisk institutt 2, UiB og KG-Jebsen Senter for Diabetesforskning - Karianne.Fjeld@k2.uib.no – 55 97 70 32

Karianne er i dialog med Dagens Medisin for å få ut ei sak over nyttår. Den handlar om kronisk betennelse i bukspyttkjertelen, og den nyaste forskinga på feltet.

Øystein Ariansen Haaland, postdoktor ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin, UiB – oystein.haaland@igs.uib.no - 482 30 766

Øystein vart kjapt kontakta av både NRK og BT om si forsking på leppe- og ganespalte. Han ventar på å få publisert ein vitskapleg artikkel, og satsar på å få til mediasak i løpet av våren 2015.

Ingvild Haaland, postdoktor ved Klinisk institutt 2, UiB - Ingvild.Haaland@k2.uib.no – 99 46 25 58

Ingvild er i gang med ein artikkel om bakteriefloraen i lungene som vi satsar på endar opp i Aftenposten Viten eller BT Innsikt i løpet av våren 2015.

Synes kurset var veldig bra og lærerikt, vil absolutt anbefale det til andre. Bra at det var så få kursdeltagere, slik at det ble mye individuell tilbakemelding.

-Ingvild Haaland-

Malin Jonsson, førsteamanuensis ved Insitutt for klinisk odontologi, UiB - Malin.Jonsson@odont.uib.no – 95 91 70 80

Malin vart intervjua i desember 2014 av Dagens Medisin om hennar forsking på Sjøgrens syndrom og utviklinga av ein ny metode å diagnostisere sjukdommen på. Saka kjem truleg på trykk i januar 2015.

OPPSUMMERING

For å vere første gong vi arrangerer eit slikt kurs, med både teori og praksis, så vil eg seie det gjekk særs bra. Tilbakemeldinga har vore gode, og det er ei fryd å sjå dei konkrete resultata av kurset – unge forskarar som har fått lyst å formidle til storsamfunnet kva dei jobbar med, kva dei meiner, kva forskingsløyvingane faktisk går til. Ein gnist er tent, og det blir spennande å følge med dei og hjelpe dei vidare.

Samarbeidet med Corporate Communication var også godt, dei syns det var ein flott gjeng – og sette pris på at kursdeltakarane ikkje var redde for å gå inn i frisk debatt.

Vi håpar å kunne vidareutvikle kurset og bli enda betre. Og sist, men så langt fra minst, tusen takk til Giertsens og Arnesens legat ved forretningsførar Jan Einar Greve for at vi har fått sjansen til å fokusere på den viktige formidlingsdelen.

Bergen, 07.01.15

Marion Solheim, kommunikatør ved MOF

DEBATTAR:

11.02.14 – Helsetjeneste eller fortjeneste

20.02.14 – Rus på resept

23.04.14 - Symposium «Low quality and fake medicines for people in low/middle income countries»

FILMAR 2014:

- "Studer ved Det medisinsk-odontologiske fakultet, UiB" - https://vimeo.com/86507813

- “Det medisinsk-odontologiske fakultet, staden for deg?” - https://www.youtube.com/watch?v=yXltR6ajnkc

- “K2 – Kunnskap for livet” - https://www.youtube.com/watch?v=3ce9aAMqFzs

- “CCBIO – an introduction – English version” - https://vimeo.com/111611721

- Film om farmasi

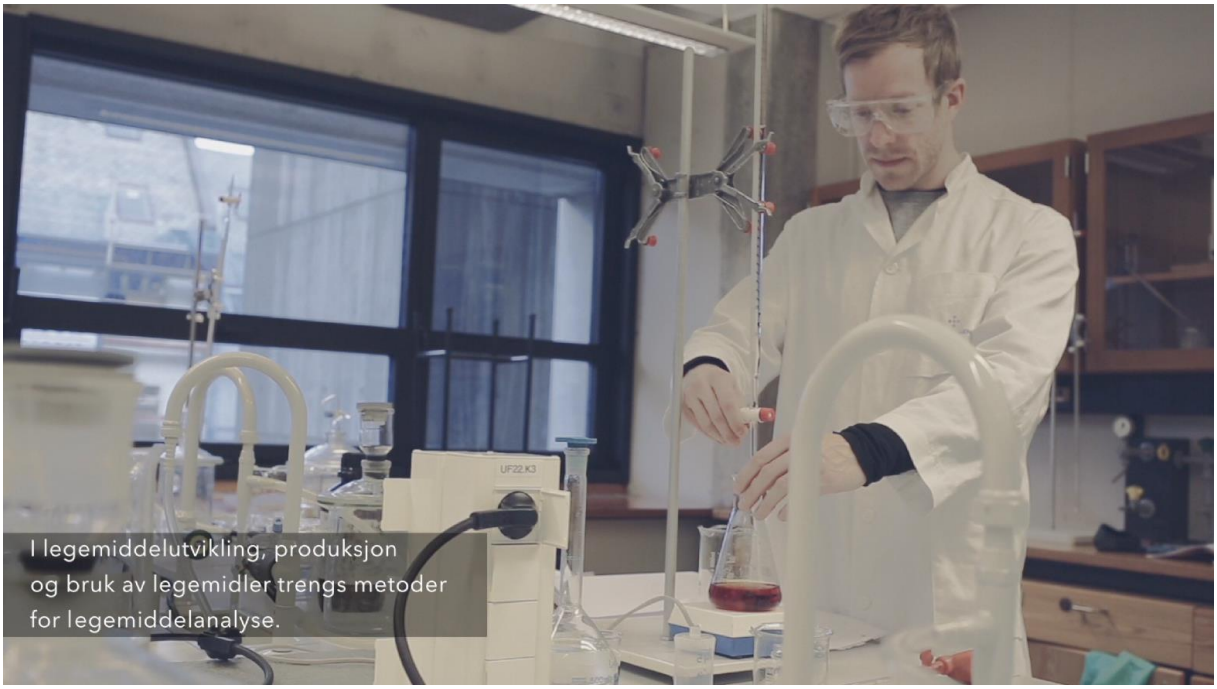

Dett var dett! Godt kommunikasjonsår 2015 – vi er gode, men kan bli veldig mykje betre!

26.02.15

Marion S.

UNIVERSITETET I BERGEN
Universitetsdirektøren

Fakulteter
Universitetsmuseet
Institutter

Referanse
2014/5319-GRFL

Dato
05.03.2015

Toppfinansiering av forskningsprosjekter

Det er en målsetning å bidra til økt forskningsaktivitet gjennom å legge forholdene bedre til rette for bidrags- og oppdragsfinansierte prosjekter. Universitetsledelsen ønsker derfor å bidra med toppfinansiering av viktige forskningsprosjekter og vil med dette konkretisere prinsipper og finansieringens størrelse.

EU-prosjekter

Universitetsledelsen vil bidra med toppfinansiering knyttet til all EU-aktivitet som foregår ved UiB. Midlene skal brukes som egenfinansiering knyttet til det aktuelle EU-prosjektet. Toppfinansieringens størrelse vil fra og med 2015 totalt utgjøre 10 % beregnet av bidraget fra EU. Midlene gis som et årlig kontantbidrag basert på den regnskapsførte aktiviteten (kostnadene) som er finansiert av EU.

Midler UiB overfører til partnere i lys av å være koordinator vil ikke utløse toppfinansiering.

Spesielt for ERC-prosjekter

For ERC-prosjekter vil universitetsledelsen gi sterkere incentiver, og toppfinansieringens størrelse for disse vil fra og med 2015 utgjøre 25 % beregnet av bidraget fra EU. Også disse midlene skal brukes som egenfinansiering knyttet til det aktuelle ERC-prosjektet og gis som et årlig kontanttilskudd basert på den regnskapsførte aktiviteten.

Dette vil også gjelde for de ERC-prosjektene der søknad er sendt i 2014 og tidligere.

SFF (Sentre for fremragende forskning)

Universitetsledelsen vil bidra med toppfinansiering til de SFF'ene som blir etablert ved universitetet. UiB sentralt vil bidra med 15 % av beløpet som går fra Forskningsrådet til UiB. Pengene kan brukes til byggtilpasning/ombygging, lønn til personale i rekrutteringsstillinger, utstyr og til andre formål som tjener prosjektet (for eksempel drift, reiser, møtevirksomhet).

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 01
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Christies Gate 18
Bergen

Saksbehandler
Gry Flatabø

Bidraget vil gis årlig basert på den regnskapsførte aktiviteten som finansieres av Forskningsrådet.

Tilskudd gis for NFR-midler som brukes ved UiB. Det betyr at også Forskningsrådsmidler som tilflyter UiB som partner i SFF-er ved andre institusjoner vil motta 15 % tilskudd.

SFI (Sentre for forskningsrettet innovasjon) og FME (Forskningssentre for miljøvennlig energi)

Universitetsledelsen vil bidra med toppfinansiering av eventuelle SFI'er som blir etablert ved universitetet. UiB sentralt vil bidra med 12,5 % av Forskningsrådsfinansieringen. Pengene kan brukes til byggtilpasning/ombygging, lønn til personale i rekrutteringsstillinger, utstyr og til andre formål som tjener prosjektet (for eksempel drift, reiser, møtevirksomhet). Bidraget vil gis årlig basert på den regnskapsførte aktiviteten som finansieres av Forskningsrådet.

NFR-midler som tilflyter UiB som partner i SFI-er ved andre institusjoner vil IKKE motta tilskudd fra UIB.

Toppfinansiering av MSC-kandidater

Universitetsledelsen vil bidra med ekstra toppfinansiering av Marie-Curie-stillinger. Dette innbefatter finansiering av mellomlegg mellom EU-sats og lønnsnivå for innreisende kandidater finansiert av dette programmet. Den kommer i tillegg til toppfinansieringen av EU-prosjekter omtalt over, 10 % beregnet av bidraget fra EU.

Det er viktig at dette budskapet formidles ut til aktuelle aktører slik at toppfinansiering kan inkluderes i budsjettene i forbindelse med søknader som skal sendes.

Vi vil med dette ønske lykke til med søknadsaktiviteten og ta gjerne kontakt om noe er uklart.

Vennlig hilsen

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Kirsti R. Aarøen
fung. økonomidirektør